

1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
DİYARBAKIR ŞUBESİ

DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

2014 YILI
ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK
İHLALLER RAPORU

17.02.2015

İÇİNDEKİLER

➤ Değerlendirme	: 3 - 4
➤ Hak ihlalleri Bilançosu	: 5 - 6
➤ Ayrıntılı Veriler	: 7
❖ Çocukların Yaşam Hakkına Yönelik İhlaller	: 7
✓ Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülenler ve Yaralananlar	: 7 - 8
✓ Koy Korucuları Tarafından Öldürülenler ve Yaralananlar	: 8 - 9
✓ Resmi Hata ve İhmal Sonucu Ölenler ve Yaralananlar	: 9
✓ Toplumsal Gösterilerde Faili Meçhul Saldırıya Uğrayanlar	: 9 - 10
✓ Sınır Hatlarında öldürülenler ve yaralananlar	: 10 - 11
✓ Mayın-Sahipsiz Bomba Patlaması Sonucu Ölen ve yaralananlar	: 11 - 12
✓ Kuşkulu çocuk ölümleri	: 12
✓ Çocuk İntiharları	: 13 - 15
✓ Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar	: 15 - 16
✓ Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar	: 16 - 21
❖ Çocukların özgürlüğüne ve güvenliğine yönelik ihlaller	: 21
✓ Gözaltına Alınanlar - Tutuklananlar	: 21 - 36
✓ Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele	: 36 - 37
✓ Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele	: 37 - 38
✓ Toplumsal Gösterilerde G. Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar	: 38 - 41
✓ Okulda şiddet	: 41 - 42
✓ Haklarında dava açılanlar ve ceza verilenler	: 42
✓ Fişlenenler	: 42 - 43
EK - 1	Diyarbakır D Tipi Cezaevinde bulunan çocuklara yönelik izlenim ve tespit çalışması : 44 - 52
EK - 2	Diyarbakır'da bulunan Şengal'li çocuklara yönelik izlenim ve tespit çalışması : 52 - 53

1986

DEĞERLENDİRME

İnsan Hakları Derneği olarak **2014 Yılı Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Çocuk Haklarına Yönelik İhlaller Raporu**'nu sizlerle paylaşmak üzere bir aradayız.

Raporumuzun bilançosunda yer alan istatistiksel verilere baktığımızda, ne yazık ki çocuklara yönelik hak ihlallerinin önceki yıllara oranla artış göstererek devam ettiğini görüyoruz. Bu da elbette ki, biz insan hakları savunucularını kaygılandırmaktadır. Toplumsal yaşamımızın geleceği olarak gördüğümüz çocuklar ve onlara yönelik gerçekleşen hak ihlalleri, hiç şüphe yok ki yürütmüş olduğumuz insan hakları mücadelesinde en hassas olduğumuz konular arasında yer almaktadır.

Derneğimizin verilerine göre son 27 yılda Türkiye ve Kürdistan'da, güvenlik güçlerinin müdahalesi, mayın ve savaş artığı patlayıcıların patlaması sonucu 585 çocuk yaşamını yitirmiştir. 8 milyon 500 bin çocuk güvencesiz koşullarda 'işçi' olarak yaşamını sürdürmektedir. Günümüzde anadil ve dini inanç eğitimi hala yasaklı, TMK mağduru çocuklar, çocuk gelinler, sokakta yaşayan çocuklar, göç mağduru çocuklar ve çocuğa şiddet gibi kategorik sorunlar ise varlık göstermeye devam ediyor. Yakın tarihimize çocuk hakları ihlalleriyle işlenen bu korkunç tablo, demokrasi ve insan haklarının üstünlüğü adına bu ülkenin utancıdır.

2014 yılında da, çocukların yaşam hakları, ulusal ve uluslararası sözleşmelerden doğan özgürlük ve güvenlik hakları ihlal edildi. Bu ihlaller arasında özellikle toplumsal gösterilerde, gözaltında ve gözaltı yerleri dışında çocukların maruz kaldığı şiddetin haddi hesabı yoktur. Yıl içerisinde gerçek mermiler, gaz bombası fişeği ve zırhlı araçlarla özellikle çocukların hedef alındığı olayların meydana geldiğini ve olaylarda çocukların yaşamlarını yitirdiğini ya da kalıcı fiziksel tahribatlarla yaşamlarını sürdürmek zorunda kaldıklarını gördük. Yine yıl içerisinde olaylarda 444 çocuk gözaltına alındı ve 106'sı tutuklandı. Çocuklar gözaltında ve gözaltı yerleri dışında işkence ve kötü muameleye maruz kaldı. Biz insan hakları savunucuları, güvenlik güçlerinin çocuklara yönelik sınır tanımayan saldırgan bir ruh hali ile neden şiddet uyguladığını ve uygulanan şiddetin yarattığı suç hallerinin devlet tarafından neden cezasızlıkla ödüllendirildiğini, gerçekten anlamakta güçlük çekiyoruz. Bir kez daha sesleniyoruz: Silahlarınızı çocuklarımızın üzerinden çekin!

'İç güvenlik yasa tasarısı'ndan belki de tam da bu nedenle bahsetmek gerekir. Çocuk haklarına yönelik bahsettiğimiz bu tablo, aslında söz konusu yasa tasarısının fiili olarak zaten var olduğunu bizlere göstermektedir. Güvenlik güçlerinin fiili olarak uyguladığı ve anayasal suç olarak gördüğümüz bu şiddet, tasarı ile yasal bir zemine çekilmek istenmektedir. Bu tasarının hayata geçmesi ile beraber, önümüzdeki yıllarda başta çocuklara yönelik olmak üzere nasıl korkunç bir insan hakları ihlalleri tablosu ile karşılaşacağımızı tahmin etmek çok güç değil!

İhlallerin yoğunca yaşandığı cezaevlerinde ise, çocuklara yönelik ihlaller dikkat çekmektedir. Raporumuzda görüleceği üzere, cezaevlerinde çocuklara yönelik yapmış olduğumuz izleme ve tespit çalışmalarında cezaevinin fiziksel koşullarının yarattığı ihlaller bir yana, işkence ve kötü muamele, sağlık sorunları, sosyal etkinliklerden mahrum bırakılma, psikolog desteğinden yoksun bırakılma gibi pek çok ihlalin yaşandığı görülmüştür. Bir an önce cezaevlerinde yaşanan bu ihlallerin önlenmesine dair koruyucu politikaların oluşması

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

çağrısında bulunurken, çocukların yaşamlarını idame ettireceği alanların cezaevleri değil, ailelerinin yanı olduğunu belirtmek istiyoruz.

2014 yılında aile içinde ve toplumsal yaşam alanlarında çocuklara yönelik şiddet, taciz, tecavüz olaylarıyla, yaşam hakkı ihlalleri yine devam etmiştir. Karşılaştıkları şiddet sonucu, 3 çocuk yaşamını yitirmiş, 7'si yaralanmış, 13'ü tecavüze ve 4'ü ise tacize maruz kalmıştır. 2014 yılı içerisinde 12' çocuk intihar ederken 8'i ise teşebbüste bulunmuştur. Aile ortamında ya da toplumsal alanda çocuklara yönelik görülen yaşam hakkı ihlallerinin en önemli nedeni, çocuklara yönelik yapıcı sosyal politikaların yokluğu ve anayasal güvence altına alınmamış olmasıdır. Bu durum BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne 18 yıl önce taraf olan Türkiye'nin, sözleşmenin çocuğun yüksek yararı, yaşama ve gelişme hakkı, katılım hakkı, ayırım gözetmeme, güvenli bir ortamda büyüme hakkı şeklinde temel ilkeler üzerinden belirlenen yükümlüklerini yerine getirmediğinin bir göstergesidir. Zira 18 yıl önce sözleşmeye taraf olurken 17, 29 ve 30. Maddelerine çekince koymaz, çocukların dil, kimlik ve kültürel gelişim haklarını göz ardı etmezdi. En azından 18 yıl önce yaptığı bu hatayı, bu gün düzeltmiş olurdu. Bu vesileyle biz Türkiye'nin sözleşmeye çekince konulan maddelerini bir an önce, hakların bölünmezliği ilkesi adına kabul etmesi çağrısında bulunuyoruz.

2014 yılının sonlarına doğru karşılaştığımız en önemli ihlallerden biri de, hem çocukların hem de ailelerinin özel hayatın gizliliği hakkının ihlal edilmesiydi. Diyarbakır'da öğrenim gören 872 çocuk, Emniyet Müdürlüğü ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından isimleri, adresleri, suça karıştıkları/suçta maruz kaldıkları belirtilen veya iddia edilen konularla fişlendi ve çocukların bilgileri bir internet sitesi üzerinden kamuoyunun erişebileceği şekilde deşifre edildi. Biz insan hakları savunucuları için, bu olay bir skandaldır. Gerçekleştirilen bu icraatı, çocukların toplumsal yaşama kazandırılması ve ıslah edilmeleri biçiminde gerekçelendiren tutum ise, tam bir akıl tutulmasıdır. Bu olay ile ilgili, Milli Eğitim Müdürlüğü'nde görevli bir-iki kişinin bu olaydan sorumlu tutulup görevden alınması, açıkça belirtmek isteriz ki, olayın üzerini örtmek ve gerçek niyeti gizlemektir. Soruşturmanın genişletilmesi ve tüm faillerin açığa çıkartılarak cezalandırılması gerekmektedir ki, başta Diyarbakır Valiliği olmak üzere ilgili kurumlar şu ana dek çocuklardan ve ailelerinden bir özrü bile esirgemmiştir.

Çocukların yaşam hakkını savunmak ve çocuklara yönelik hak ihlalleri ile mücadele etmek, en temel ve insani sorumluluktur. Bu temelde biz insan hakları savunucuları olarak, tüm toplumsal kesimleri çocuklarımızın her alanda maruz kaldığı şiddete karşı duyarlı olmaya ve demokratik tepkilerini göstermeye çağırıyoruz.

Ve sonuç olarak diyoruz ki; Çocukların işkence edilerek cezaevlerine atılmadığı, kurşunla ya da gaz fişegi ile vurulup katledilmediği, anadillerinde özgür, bilimsel, kendi inancında ve ayrımcılığa uğramadan eğitim alabildiği, sokaklarda çalışmak zorunda kalmadıkları, evlenmek zorunda bırakılmadıkları, şiddete ve tecavüze maruz kalmadıkları bir toplumda yaşayabildikleri bir ortam diliyoruz.

Unutmayın, insan hakları kutsaldır. Hiçbir neden, bu hakların ihlal edilmesine gerekçe gösterilemez.

1986

İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
ÇOCUK KOMİSYONU

2014 YILI ÇOCUK HAK İHLALLERİ BİLANÇOSU

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKKINA YÖNELİK İHLALLER

	ÖLÜ	YARALI
Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülenler ve Yaralananlar	4	7
Koy Korucuları Tarafından Öldürülenler ve Yaralananlar	1	2
Resmi Hata ve İhmal Sonucu Ölenler ve Yaralananlar	3	
Toplumsal Gösterilerde Faili Meçhul Saldırıya Uğrayanlar	3	
Sınır Hatlarında öldürülenler ve yaralananlar	3	7
Mayın ve Sahipsiz Bomba Patlaması Sonucu Ölenler ve yaralananlar	1	9
Kuşkulu çocuk ölümleri	5	
Çocuk İntiharları		
İntihar	12	
Teşebbüs	8	
Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar		
Yaralı/Şiddet	5	
Tecavuz	1	
Taciz	1	
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar		
Ölü	3	
Yaralı/Şiddet	2	
Tecavuz	12	
Taciz	3	
ÇOCUKLARIN ÖZGÜRLÜĞÜNE VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER		
Gözaltına Alınanlar çocuklar		444
Tutuklananlar çocuklar		106
Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele gören çocuklar		6
Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele gören çocuklar		6
Toplumsal Gösterilerde G. Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralanan çocuklar		36
Okulda şiddet		2
Haklarında Dava Açılan Ve Ceza Verilen Çocuklar		518

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

Fişlenen Çocuklar	872
TOPLAM İHLAL SAYISI	2082

Bu veriler, İHD Doğu -Güneydoğu Anadolu Bölge Şubelerinden, Şubemize yapılan başvurulardan ve günlük gazeteler ile internet haber sitelerinden derlenmiştir.

1986

2014 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ AYRINTILI VERİLER

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKKINA YÖNELİK İHLALLERİ

Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar

*Şırnak'ın Cizre ilçesinde Nur Mahallesi'nde devriye gezen akrep tipi polis aracından hiçbir eylem olmamasına rağmen rasgele gaz bombası atıldı. Polisin attığı gaz bombası 11 yaşındaki Nihat Tadik'in gözüne isabet etti. Evinin önünde oyun oynayan Tadik yaralanarak ailesi tarafından Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Hastanede tedavi altına alınan çocuğun gözünün çevresinde morluklar oluştuğu bildirildi. (16.01.2014 / Ozgur-gundem.com / ANF)

*Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Roboski köyüne yakın Haburici (Xabur) köyünde 9 yaşındaki Aydiş Fak isimli bir çocuk, Habur Askeri Taburu yakınlarında, uzaklaşması için askerler tarafından atılan taş nedeniyle yaralandı. Başına aldığı darbeye ağır yaralanan Fak'ın, askeri helikopter ile Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı burada yapılan ilk müdahalenin ardından ise Diyarbakır Devlet Hastanesi'ne sevk edildiği belirtildi. (06.02.2014 / DIHA)

*Urfa'nın Suruç ilçesi Aligor Caddesi üzerinde eylem hazırlığında oldukları iddia edilen gençlere polis silahla müdahale etti. Müdahalede V.Ç. adlı 16 yaşındaki çocuk, kurşunla kalçasından yaralandı. İlk müdahalesi Suruç Devlet Hastanesi'nde yapılan V.Ç. ardından Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne sevk edildi. Ameliyata alınan çocuk, yolda yürürken polisin aracı üzerine sürdüğünü ve çarpıp düşürdükten sonra gelip yakından kendisine kurşun siktığını söyledi. (16.02.2014 / ANF / Evrensel.net)

*Erzurum'un merkez Palandöken ilçesi Maksut Efendi Mahallesi'nde Furkan (15) ve İbrahim Çavuş (16) adlı kardeşler evlerine götürmek için hayvanlarını yolun karşısına geçirirken, bir polis aracı süratli bir şekilde karşıya geçmekte olan ineklere çarptı. İneğin ölmesi üzerine Furkan ve İbrahim kardeşlerin polisler, "Neden süratli araba sürüyorsunuz" diye tepki göstermesinin ardından çıkan tartışmada adı öğrenilemeyen resmi kıyafetli polis, belinden çıkardığı silahıyla iki kardeşin üzerine rastgele ateş açtı. Açılan ateş sonucu 15 yaşındaki Furkan karnından ağır yaralanırken, ağabeyi İbrahim ise bacağından yaralandı. Ambulans ile Atatürk Üniversitesi Yakutiye Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan iki kardeşten durumu ağır olan Furkan ameliyata alındı. Ancak Furkan Çavuş tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. İbrahim Çavuş ise Tedavisinin ardından taburcu edildi. olayın ardından gözaltına alınarak savcılığa çıkarılan ve Rizeli olduğu öğrenilen katil zanlısı polis İ.Ö, Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği'ne tarafından "Nefsi müdafaa kanunları çerçevesinde adam öldürmek" gerekçesiyle tutuklanarak Erzurum E Tipi Kapalı Cezaevi'ne konuldu. (17.07.2014 / Cnnturk.com / Zaman.com.tr / Milliyet.com.tr / Taraf.com.tr)

*Diyarbakır'ın Lice ilçesinde bulunan PKK mezarlığının girişine yapılan Mahsum Korkmaz büstünün, askerlerce yıkımının gerçekleştiği sırada mezarlıkta bulunan kitleye askerlerce açılan ateş sonucu Ömer Dorudemir'in (17) isimli genç, isabet eden kurşunlar sonucu ağır yaralandı. Vücuduna iki kurşun isabet eden Dorudemir, Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi Yoğun Bakım Ünitesi'ndeki tedavi altına alındı. (19.08.2014 / Radikal.com.tr / Milliyet.com.tr / Haberturk.com)

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

*Mardin'in Nusaybin ilçesinde bulunan Ahmet Kaya Köprüsü yakınlarında toplanan bir grup çocuğun slogan attığı ileri sürüldü. Olay yerine gelen polislerin, gaz bombaları ile çocuklara müdahale ettiği kaydedildi. Müdahale sırasında evinin önünde oyun oynayan 9 yaşındaki H.E. isimli çocuk, kafasına isabet eden gaz bombası kapsülü nedeniyle ağır yaralandı. Erçik, Mardin Devlet Hastane'sinde tedavi altına alındı. (31.08.2014 / Milliyet.com.tr / İmctv.com.tr)

*Siirt'te, IŞİD çetelerinin Kobanê'ye yönelik saldırılarının protesto edildiği gösterilere müdahale eden polisin açtığı ateş sonucu Davut Nas (17) isimli genç yaşamını yitirdi. Nas'ın cenazesi Siirt Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. (08.10.2014 / Radikal.com.tr / Haberturk.com)

*Diyarbakır'ın Sur ilçesinde, Kobanê direnişine destek vermek amacıyla çıkan olaylarda polisin şiddetini kınamak isteyen gençler ile polis arasında çatışmalar çıktı. Çıkan olaylarda polisin gerçek silahlar ile gençlere müdahale ettiği belirtilirken, olaylar sırasında polisin silahından çıktığı iddia edilen kurşunlar ile ağır yaralanan E.T (17) isimli çocuk Sellahaddin Eyübi Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Tedavisine yoğun bakımda devam edilen E.T'nin vücudunun çeşitli yerlerinden kurşunlar ile vurulduğu ve hayati tehlikesinin olduğu ifade edildi. (21.10.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)

*Diyarbakır'ın Merkez Sur ilçesinde Kadir Çakmak (16) isimli çocuk, polisin açtığı ateş sonucu vücuduna isabet eden 3 kurşunla yaşamını yitirdi. İlçedeki Yoğurt Pazarı civarında gece saatlerinde eylem yapan bir grup gence polisler gerçek silahlarla müdahale etti. Saldırı sırasında duvarın arkasında olan ve oradan polislere bakmak için kafasını çıkaran 16 yaşındaki Kadir Çakmak isimli çocuğun başına bu sırada iki kurşun isabet etti. Ardından göğsüne de kurşun isabet eden Çakmak, olay yerinde yaşamını yitirdi. (17.12.2014 / Milliyet.com.tr / Sabah.com.tr / Radikal.com.tr / T24.com.tr)

***12.12.2014 tarihinde şubemize başvuran Murat Çakmak, şu beyanlarda bulundu:**
“Oğlum olan Abdulkadir Çakmak, 16.12.2014 günü mahallede, polislerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi. Olay sırasında ben evdeydim. 2 küçük çocuk eve gelerek çocuğumun vurulduğunu söyledi. Cenazesini Devlet Hastanesine götürmüşler. Hastaneye gittiğimde morga götürmüşlerdir. Öğrendiğime göre olay yerinde bulunanlar ambulans çağırmış ancak polisler izin vermemişler. Bunun üzerine arada bulunanlar bir araçla hastaneye götürmüşler. Benim olaya ilişkin bir görgüm yoktur. Oğlumun öldürülmesine ilişkin soruşturma başlatılmasını istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek talep ediyorum.” (İHD Diyarbakır Şubesi)

*Şırnak'ın İdil ilçesinin Atakent Mahallesi'nin Adile Naşit Caddesi üzerinde dolaşan akrep tipi zırhlı araçlara küçük yaştaki çocukların taş atması üzerine, etrafa rastgele gaz bombası atan polis 10 yaşındaki Ş.İ.'yi başından yaraladı. Kafatasının kırıldığı belirtilene Ş.İ., ambulansla kaldırıldığı Cizre Devlet Hastanesi'nde yapılan ilk müdahalenin ardından yoğun bakıma kaldırıldığı öğrenildi. (21.12.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)

Köy Korucuları Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar

*Mardin'in Midyat ilçesinde, Lice'de 2 yurttaşların askerler tarafından öldürülmesini protesto etmek amacıyla bir yürüyüş gerçekleştiren yurttaşlara bir grup korucu tarafından otomatik silahlarla saldırı gerçekleştirildi. Yürüyüşün düzenlendiği Cumhuriyet Mahallesi'ne gelen sivil bir araç içerisinde bulunan korucular, araçtan inerek otomatik silahlarla ateş açtı. Bir korucu ise hızla kitlenin arasına girerek belinden çıkardığı tabancayla 50 yaşındaki Müşerref Alper'i

kalçasından, Yusuf Akyüz (23) ile Mesut Akyüz'ü (17) de ayaklarından vurdu. Ardından polis kitleye gaz bombası, tazyikli su ve plastik mermilerle müdahalede bulundu. Yaralılar yürüyüşe katılan vatandaşlar tarafından Midyat Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. (10.06.2014 / Haberturk.com / İmctv.com.tr)

*Siirt'in Kurtalan ilçesinde, IŞİD çetelerinin Kobane'ye yönelik saldırılarını protesto etmek için bir araya gelen binlerce yurttaşa polis müdahalesi ardından, korucular tarafından silahlı saldırı gerçekleşti. Saldırıda, 2'si çocuk, 3'ü kadın toplam 13 kişi çeşitli yerlerinden yaralandı. Yaralıların 4'ü Siirt Devlet Hastanesi'ne, 9'u ise Kurtalan Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. Yaralılardan Yusuf Çelik (17) ile MEYA-DER Kurtalan Temsilcisi Mehdi Erdoğan (35) tedavi altına alındıkları Siirt Devlet Hastanesi'nde, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Aynı saldırıda yaralanan ve yaşamını yitiren Yusuf Çelik'in babası olduğu öğrenilen Necmettin Çelik isimli yurttaşa yaşamını yitirdi. (07-09.10.2014 / Hurriyet.com.tr / Radikal.com.tr / Haberturk.com)

Resmi Hata Ve İhmal Sonucu Ölen Ve Yaralananlar

*Van'ın Muradiye ilçesinde, Özalp ilçesine bağlı Haceli köyünde ikamet eden Maşallah Aslan, hastaneye getirdikleri bebeklerinin yaşadığını ve hastanede ihmalsizlik sonucu yaşamını yitirdiğini iddia etti. Başvuru üzerine Savcılık konu ile ilgili hastanede inceleme başlattı. (27.01.2014 / DİHA)

*Van'ın Gürpınar İlçesi'ne bağlı Yalınca Köyü Çeli Mezrası'nda 1,5 yaşındaki Muharrem Taş isimli çocuk, yüksek ateş ve öksürük şikayetleriyle aniden rahatsızlandı. Aile, mezra yolunun kardan kapalı olması nedeniyle çocuklarını hastaneye götüremeyince, ilgilileri telefonla arayarak yardım istedi. Ancak görevliler gelmeyince Muharrem Taş hayatını kaybetti. Yolların kapalı olması nedeniyle hastaneye götüremedikleri için öldüğünü öne süren ailesi Taş ailesi, Karayolları, sağlık ekipleri ve karakol görevlileri hakkında suç duyurusunda bulundu. (07.02.2014 / Hurriyet.com.tr / Haberturk.com / Milliyet.com.tr)

*Adıyaman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde sezaryenle doğum yapan Güzide Akbaş, bir erkek çocuk dünyaya getirdi. Doğumun hemen ardından çocukta solunum yetmezliğini olduğunun tespit edilmesi ve hastanede Çocuk Uzman Doktor bulunmadığı gerekçesi, bebek Maraş Devlet Hastanesi'ne sevk edildi. Bebeğin sevk edileceği ambulansa oksijen tüpü bulunmadığı ve saatlerce bekletildiği, oksijen tüpü temin edildikten sonra yola çıkan ambulansa yaşamını yitirdiği belirtildi. (15.08.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)

Toplumsal Gösterilerde Faili Meçhul Saldırıları

*IŞİD çetelerinin Rojava'nın Kobanê Kantonu'na yönelik gerçekleştirdiği saldırıları protesto etmek ve AKP hükümetinin Kobanê'ye yönelik politikalarına tepki göstermek amacıyla, bölge kentlerinde 06-08 Ekim yapılan gösterilerde çıkan olaylarda, kimliği belirsiz saldırılar sonucu aralarında çocuklarında bulunduğu çok sayıda yurttaş yaşamını yitirmiştir. (Kaynak: İstatistik bilginin ayrıntılı verilerine İHD Diyarbakır Şubesi tarafından hazırlanan "Kobanê'ye Destek eylemleri Sırasında Bölgede Yaşanan Olaylara İlişkin Araştırma Raporu")

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

Diyarbakır

- **Yasin Börü**, Bir eve sığındığı sırada protestocular arasında bulunan kimliği belirsiz kişilerin saldırısı sonucu / 8 Ekim

Antep

- **Süleyman Balcı (15)**, Irkçı saldırılar sonucu / 9 Ekim

*Şırnak'ın Cizre ilçesinde 27 Aralık'ta PKK ile Hüda-Par yanlıları arasında çıkan silahlı çatışmalar sırasında, çatışmaların ortasında kalan Barış Dalmış (15) isimli çocuk yaşamını yitirdi. (28.12.2014 / Hurriyet.com.tr / Radikal.com.tr / Milliyet.com.tr)

Sınır Hatlarında Yaşanan Ölüm Ve Yaralanmalar

*Rojava'nın Kobani Kantonu'na ile Grê Spi (Til Ebyad) kentleri arasında kalan ve Urfa'nın Suruç ilçesi ile sınır olan Kultep köyünde koyunlarını otlatan 16 yaşındaki Ferman Salih'in, sürüden sınıra doğru kaçan 2 koyununu almak için sınıra doğru gittikten sonra koyunlarını alıp geri dönerken askerler tarafından silahla bacağından vurulduğu belirtildi. Kobani Hastanesi'nde tedavi altına alınan Salih'in durumunun iyi olduğu öğrenildi. (08.04.2014 / [ANF](http://ANF.com.tr) / Ozgur-gundem.com)

*Türkiye'de yaşayan ve babaannesini görmek için gittiği Rojava'dan dönen 13 yaşındaki Ali Özdemir'in isimli çocuk, Mardin'in Kızıltepe ilçesindeki Şenyurt Sınır Kapısı mevkiinde askerlerin açtığı ateş sonucu başından vuruldu. Başına gelen kurşunun sağ şakağından girerek sol şakağından çıkmasıyla her iki gözünü kaybettiği belirtilen Özdemir, Mardin Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı. (19.05.2014 / Ozgur-gundem.com / Imctv.com)

*Rojava'dan Dêr Siwan köyünden Türkiye'nin Kilis iline geçmeye çalışan Mihemed Eli (14) isimli çocuk, Türk askerleri tarafından açılan ateş sonucu ağır yaralandı. Vücuduna 3 kurşunun isabet eden Eli, Efrin Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. (04.09.2014 / Imctv.com.tr / Hawarnews.com / Evrensel.net)

*Rojava'nın Kobanê Kantonu'na bağlı Aşme köyünden Serxetin Aşmeya Jorîn köyüne ailesi ile birlikte geçmek isteyen 13 yaşındaki Fatme İzzettin Osman, Türk askerlerinin açtığı ateş sonucu silahla vuruldu. Ağır yaralanan çocuk, Birecik Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. (21.09.2014 / [DİHA](http://DIHA.com))

*Mardin'in Nusaybin ilçesi'nde, IŞİD çetelerinin Kobane Kantonu'na yönelik saldırıları sırasında yaşamını yitiren YPG'li Selman Turan için düzenlenen cenaze törenine katılan onbinlerce kişi, tören ardından Qamişlo-Nusaybin arasındaki sınırı kaldırarak sınırdan geçiş yaptı. Kitlenin sınırdan geçisi sırasında askerler, ateş açarak müdahalede bulundu. Askerlerin açtığı ateş sonucu Qamişlo'nun Hileliye Mahallesi'nde oturan 8 yaşındaki Beşir Remezan Arif isimli çocuk yaşamını yitirdi. (09.10.2014 / [DİHA](http://DIHA.com) / Hawarnews.com)

*Terör örgütü IŞİD ile Kürt gruplar arasında Kobani bölgesindeki çatışmalar yoğunlaştı. Suriye tarafından atılan bir havan topu mermisi, sınıra yaklaşık 2 kilometre mesafedeki Atmanek mahallesinde bir eve isabet etti. Çatışmalardan kaçarak MürşitPınar Sınır kapısına gelen Şirvan Müslüm isimli 1 çocuk ile 3 kişi yaralandı. Ayağına mermi isabet etmesi sonucu

yaralanan 9 yaşındaki Şirvan, Suruç Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı. (05.10.2014 / Sabah.com.tr / Milliyet.com.tr)

*İŞİD çetecileri ile YPG güçleri arasında devam eden şiddetli çatışmalar sırasında, Kobanê'nin batısında bulunan Tilşêr bölgesinde sınır hattında araçlarının bulunduğu yerde konumlanan Kobanêli yurttaşlara İŞİD çeteleri tarafından havan toplarıyla saldırı gerçekleşti. Peş peşe 3 kez atılan havanlı saldırıda, 17 yaşındaki soyadı öğrenilemeyen Rezan ve 60 yaşındaki Ubeyt Mihemed isimli yurttaşlar yaşamını yitirdi, 8 yaşındaki İwaEbdo adlı çocuk da kaldırıldığı Suruç Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirdi. Vücutlarının çeşitli yerlerine isabet eden şarapnel parçaları nedeniyle AsîmanElî (50), Mihemed Bekir (21), Mistefe Adem (13), Omer Elî (24), Munir Mehmed Ebdo (5), Ebdilkadir Xelîl (51), Munir Ebdo (50) ile Evdila Qaso (24) isimli Kobanêli yurttaşlar, Suruç Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı. İkinci saldırıda yaralanan ve durumu hafif olan diğer siviller de Kobanê'deki hastanede tedavi altına alındı. (11.11.2014 / İmctv.com.tr)

Mayın Ve Sahipsiz Bomba Patlaması Sonucu Ölüm Ve Yaralanmalar

*Şırnak'ın Güçlükonak ilçesine bağlı Yağızoymak köyünde ikamet eden Yahya Olgaç (12) isimli 6 sınıf öğrencisi çocuk 20 Ocak günü, hayvanlarını otlatmak için sabah evinden ayrıldı. Köye bir kilometre uzaklıkta bulunan Yağızoymak Jandarma Taburu yakınlarında ne olduğunu bilmediği bir metal parçası buldu. Bir süre cisimle oynayan Olgaç, bulunduğu cismin patlaması sonucu ağır yaralandı. (23.01.2014 / Ozgur-gundem.com)

*Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesi Huzurevleri Mahallesi'nde 13 yaşındaki M.A isimli çocuk arkadaşları ile top oynadığı esnada, kimliği belirsiz kişiler tarafından eline verilen cismin patlaması sonucu ağır yaralandı. Sağ eli ile sol gözü başta olmak üzere çeşitli yerlerinden yaralanan çocuk Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Acil Servisi'nde tedavi altına alındı. Sol gözünü kaybetme riskinin bulunduğunu belirten doktorlar, M.A'nın durumunun ağır olduğunu belirtti. (13.02.2014 / DİHA)

*Mardin'in Nusaybin ilçesi'nde bulunan sınır hattında oyun oynayan Laleş Çiftsüren (12) isimli çocuk, hiçbir uyarı levhası olmayan alana girerek mayına bastı. Çiftsüren'in sağ ayağının topuk kısmının tamamen parçalandığı ve ayağın tarak kısmının ise sadece bir damar üzerinde durduğu belirtildi. (23.02.2014 / Milliyet.com.tr / Trthaber.com / Zaman.com.tr) **NOT: 4 Mart 2013 tarihinde tedavi gördüğü hastanede ameliyat edilen Çiftsüren'in sağ ayağının bilek kısmından kesildiği belirtildi.**

*Urfa merkezde bulunan Direkli Mahallesi'nde bir okulun yanında, el yapımı olduğu iddia edilen bir patlayıcı infilak etmesi sonucu C.Ş. (4), M.K. (9) isimli çocuklar yaralandı. Yaralanan iki çocuk, Balıklıgöl Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. (28.04.2014 / Haberturk.com / İmctv.com.tr)

*Hakkâri'nin Şemdinli ilçesi Karşıyaka Mahallesi'nde arkadaşları oynadığı esnada bulunduğu cismi kurcalayan 7 yaşındaki Muhammet Sav, cismin bir anda patlaması sonucu yaralandı. Sav, Van Bölge Eğitim Araştırma Hastanesi'ne sevk edilerek tedavi altına alındı. (01.07.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)

*İŞİD çetelerinin Rojava'nın Kobanê Kantonu'na yönelik saldırılarda bulunması üzerine sınır hattına gelerek Urfa'nın Suruç ilçesine geçmek isteyen yurttaşlar arasında bulunan 13

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

yaşındaki Bilal Şexo isimli çocuk, Mürşitpınar Sınır Kapısı yakınında üzerine bastığı mayınlardan birinin patlaması sonucu ağır yaralandı. Patlama sonucu yüzünde ve vücudunun çeşitli yerlerinden ağır yaralandığı öğrenilen çocuk, Urfa Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. (21.09.2014 / Ozgur-gundem.com)

*İŞİD çetecilerinin Rojava'nını Kobané Kantonu'na saldırıda bulunması üzerine, Urfa'nın Suroç İlçesi'ne gelmeye çalışan ailelerin mayınlı araziye girmesi sonucu Mürşitpınar Sınır Kapısı mevkiinde mayın patlaması yaşandı. Patlamada Ahmed Mustafa (14), Mazhar Mahmud (7) ve Diyar Eli (12) isimli Rojava'lı çocuklar ağır yaralandı. Yaralılar, Urfa Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Çocuklardan Mazhar Mahmud, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. (24.09.2014 / Milliyet.com.tr / Radikal.com.tr)

Kuşkulu Çocuk Ölümleri

*Muş'un Hasköy İlçesine bağlı Azıklı (Tiqmir) Köyü'nde yaşayan Canses Öner (16), korucu olan babası Cevdet Öner'in silahından çıkan kurşunla ağır yaralandı. Muş Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Öner, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Öner'in cenazesi otopsi işlemleri ardından ailesine teslim edilecek. Aile Öner'in intihar ettiğini öne sürdü. Adli Tıp Savcısı'nın çocuğun ölümünü "şüpheli" bulması üzerine soruşturma başlatıldığı bildirildi. (02.02.2014 / DiHA / Ozgur-gundem.com)

*Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Zengilok (Yörük) köyünde arkadaşlarıyla oyun oynamak üzere evden çıkan ve kendisinden bir daha haber alınamayan Nihat Eren (3) isimli çocuğun, köylülerin başlattığı arama çalışmaları sonucunda Yörük köyü yakınlarındaki eski harabelerde cansız bedenine ulaşıldı. Vücudunun herhangi bir yerinde darp izinin olmadığı belirtildi. Savcılığın ilk incelemesi ardından Eren'in cenazesi, kesin ölüm sebebinin belirlenmesi için Diyarbakır Adli Tıp Kurumu'na sevk edildi. (21.06.2014 / Haberturk.com)

*Elazığ Merkezine bağlı Yılangeçiren köyünde yaşayan Fatma (14) ve Elif Dur (16) kardeşler, sabah saatlerinde çıktıkları evden uzunca bir süre kendilerinden haber alınmaması üzerine aileleri ve jandarma ekipleri tarafından başlatılan arama sonucu cenazelerine ulaşıldı. Kardeşlerden Elif'in cenazesine köye yaklaşık 5 kilometre uzaklıktaki bulunurken, diğer kardeş Fatma'nın cenazesi ise ablası Elif Dur'un cesedinin bulunduğu yerin yaklaşık 15 metre uzağında bulundu. (25.06.2014 / Milliyet.com.tr / Haberturk.com)

*Hakkari merkeze bağlı Medrese mahallesinde ailesiyle birlikte yaşayan 11 yaşında F.T. isimli kız çocuğu, evlerinin çatısında ölü olarak bulundu. F.T'nin intihar ettiği iddia edildi. (06.07.2014 / Cnnturk.com / Milliyet.com.tr)

NOT: Hakkari Devlet Hastanesi'nde hazırlanan ön otopsi raporunda, F.T' isimli çocuğun vajinal bölge ve anüsünde ekimozlar (morluklar) olduğu tespit edildi. Yine boynunda da ekimozlar bulunduğu tespit edilen F.T'nin kesin ölüm nedeninin tespiti için vücudundan doku örnekleri alındı.

*Siirt'in Pervari ilçesine bağlı Sarıdam (Ataf) köyünde yaşayan 14 yaşındaki Nurhan Othan, ailesi tarafından evin ahırında ölü bulundu. (04.08.2014 / ANF / Siirtolay.com)

Cocuk İntiharları

*Ağrı'nın Diyadin ilçesine bağlı Taşbasamak (Mirzecan) köyünde, evin tavanına ipe asılı bulunan ve intihar girişiminde bulunduğu iddia edilen 12 yaşındaki kız çocuğu E.Ö., Diyadin Devlet Hastanesi'nden Van'da Özel Lokman Hastanesi'ne sevk edildi. Yoğum bakım servisine kaldırılan E.Ö.'nün, sağlık durumunun iyi olduğu ve hayati tehlikeyi atlattığı öğrenildi. **(07.02.2014 / DİHA)**

*Mardin'in Nusaybin ilçesinde Abdulkadirpaşa Mahallesi Büyükkaya Çıkmazı Sokak'ta oturan 16 yaşındaki M.G., evlerinin bahçesinde üzerine benzin dökerek kendini yaktığı ve Malatya İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Fakültesi'ne sevk edildiği belirtildi. Olayla ilgili polisin soruşturma başlatıldı. **(24.02.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Şırnak Dicle Mahallesi'nde 16 yaşındaki Ferhat Uğur'un, mahallede bulunan Orman İşletme Müdürlüğü'nün arka bahçesindeki araç garajının tavan demirlerine kendini asarak intihar ettiği iddia edildi. Yakınları, Uğur'un bir süredir bunalımda olduğunu belirtti. **(12.03.2014 / Milliyet.com.tr / Aksam.com.tr)**

*Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde psikolojik sorunları olduğu iddia edilen 10. sınıf öğrencisi Ö.Ç. (16) isimli çocuk, eğitim gördüğü okulun yanındaki inşaatın dördüncü katından atlayarak intihar etti. Ceylanpınar Devlet Hastanesi'nin acil servisine kaldırılan gencin yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı belirtildi. **(09.04.2014 / İHA / Milliyet.com.tr)**

*Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde Atatürk Teknik Endüstri ve Meslek Lisesi 2'inci sınıfta okuyan F.S'nin (16), evde bulunan tabanca ile intihar ettiği iddia edildi. Olay sonrası Diyarbakır Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılan F.S'nin yaşama döndürülmesi için halen tedavisi sürerken, beyin ölümünün gerçekleştiği öğrenildi. **(10.04.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Konak Mahallesi'nde ailesiyle birlikte yaşayan ilköğretim 7'nci sınıf öğrencisi 11 yaşındaki A.A'nın, evlerinin yan tarafından bulunan ahırda tavanına asılı bulundu. İntihar ettiği ileri sürülen A.A., Silvan Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı ancak, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Konu ile ilgili soruşturma başlatıldı. **(12.04.2014 / Diyarbakirsoz.com)**

*Diyarbakır'ın Kulp ilçesi Akçasır Mahallesi Tekneval Caddesi Kup Sokağı mevkiinde bulunan evinin tavanına asılı olarak bulunan 14 yaşındaki Ç.H. adlı çocuğun intihar ettiği iddia edildi. **(20.04.2014 / Milliyet.com.tr / Sabah.com.tr)**

*Urfa'nın Viranşehir ilçesi Cumhuriyet Mahallesi'nde 16 yaşındaki lise öğrencisi E.K, babasına ait av tüfeği ile intihar ettiği iddia edildi. Kılıç, olay yerinde yaşamını yitirdi. **(21.04.2014 / Milliyet.com.tr / Sabah.com.tr)**

*Mardin'in Nusaybin ilçesi Zeynelabidin Mahallesi'nde oturan 16 yaşındaki Serhat Gezer isimli çocuk, evin odasında tabancayla intihar girişiminde bulundu. Aile fertleri tarafından Nusaybin Devlet Hastanesi Acil Servisi'ne, ardından da Kızıltepe'de özel bir hastaneye sevk edilen S.G.', tedavi altına alındı. **(04.05.2014 / DİHA)**

NOT: Gezer, 11 Mayıs'ta tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitirdi.

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

*Batman'ın Pazaryeri Mahallesi'nde K.Y. (16) adlı genç bir kadın, evinin bulunduğu binanın dördüncü katından atlayarak, intihar teşebbüsünde bulundu. Ağır yaralanan K.Y, olaydan sonra Batman Bölge Devlet Hastanesi'nin yoğun bakım ünitesine kaldırıldı. K.Y'nin intihar sebebi öğrenilmezken, sağlık durumu ciddiyetini koruduğu belirtildi. **(09.05.2014 / Ozgur-gundem.com / Batmanmedya.com)**

*Urfa'nın Viranşehir ilçesi Cumhuriyet mahallesinde 16 yaşındaki lise öğrencisi E.K., babasına ait af tüfeği ile intihar ettiği iddia edildi. **(15.08.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Batman'ın Belde Mahallesi'nde 13 yaşındaki N.E. isimli kız çocuğunun, bilinmeyen bir nedenle evinin bulunduğu 6. kattan kendini atlayarak intihar ettiği iddia edildi. Batman Bölge Devlet Hastanesi Acil Servisine kaldırılan N.E tüm müdahalelere rağmen, kurtarılmayarak yaşamını yitirdi. Cenaze otopsi için hastanenin morguna kaldırırken, olay ile ilgili soruşturma başlatıldı. **(05.11.2014 / DİHA / Evrensel.net)**

*Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Çetikli köyünde yaşayan R.Y. (15) isimli genç bir kız, evde kimsenin olmadığı sırada silahı kafasına dayayarak intihar etmek istedi. Duydukları silah sesi üzerine eve koşan komşuları genç kızın kanlar içerisinde yerde buldu. Hemen özel araçla Bismil Devlet Hastanesi'ne kaldırılan genç, ilk müdahalesinin ardından Diyarbakır Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne sevk edilerek tedavi altına alındı.R.Y.'nin hayati tehlikesinin sürdüğü öğrenilirken, olayla ilgili geniş çapta soruşturma başlatıldı. **(11.11.2014 / Milliyet.com.tr)**

*Mardin'in Midyat ilçesinde 13 yaşındaki bir kız çocuğu, 7 katlı binanın son katına çıkarak intihar etmek istedi. Seyitler Mahallesi Cumhuriyet bulvarında meydana gelen olayda, çevredeki vatandaşların ihbarı üzerine bölgeye gelen polis H.Ç.'nin yanına çıkarak, genç kızın ikna etmeye çalıştı. Polisin uzun uğraşları sonucu 13 yaşındaki kız çocuğu, intihar etmekten vazgeçti. H.Ç., daha sonra polis aracına bindirilerek Çocuk Büro Amirliği'ne götürüldü. H.Ç.'nin intihar etme isteği öğrenilemezken, olayla ilgili geniş çapta soruşturma başlatıldı. **(19.11.2014 / Milliyet.com.tr / Mardinlife.com)**

*Bingöl'ün Karlıova ilçesine bağlı Sakaören köyünde ikamet eden Umut Özçelik (17) adlı genç, evde kimsenin bulunmadığı bir sırada pompalı tüfekle intihar etti. Özçelik'in 6 ay kadar önce evden kaçıp İstanbul'a gittiği ve bonzai adlı uyuşturucu madde kullanmaya başladığı belirtildi. **(30.11.2014 / DİHA / Karliovahaber.com)**

*Mardin'in Nusaybin ilçesinde, 13 yaşındaki K.Y. isimli bir kız çocuğunun, bilinmeyen bir sebepten dolayı evlerindeki bir odaya kapanıp, ardından ilaç içerek intihar ettiği iddia edildi. Uzun süren odadan çıkmayan K.Y'yi merak eden diğer aile bireyleri, seslenmelerine karşılık cevap alamayınca kapıyı kırarak odaya girdiklerinde K.Y'yi baygın halde buldu. Nusaybin Devlet Hastanesi Acil Servisi'ne kaldırılan çocuğun midesi yıkandı. Ardından da ambulansla Mardin Devlet Hastanesi'ne sevk edilerek tedavisine devam edildi. **(07.12.2014 / DİHA)**

*Diyarbakır'ın Hazro ilçesinde, eşi tarafından 11 Aralık'ta bıçaklı saldırıya uğrayan ve boğazından yaralanan 17 yaşındaki Delal Satiç'in, tedavisinin ardından ailesinin evine gittiği belirtildi. Hazro'nun Yerigüzel köyünde bir kaç gün kalan Satiç'in, ailesinin tekrar kendisini eşinin evine götürmek istemesi üzerine pompalı tüfekle intihar ettiği iddia edildi. Yaşamını yitiren Satiç'in cenazesi Hazro Sağlık Ocağı'na kaldırılırken, cenazenin otopsi yapılmak üzere Diyarbakır'a gönderileceği öğrenildi. **(15.12.2014 / ANF / Diyarbakirsoz.com)**

*Batman'da Yavuz Selim Mahallesi'nde bulunan Petrol Lisesi'nde okuyan son sınıf öğrencisi K.S, okulda karıştığı kavga nedeniyle okul idaresi tarafından disiplin kuruluna sevk edildiğini öğrenince, iddiaya göre okulun 3. katından atlayarak ihtihar girişimde bulundu. Yaralanan K.S, çevredekilerin yardımıyla Batman Bölge Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı. (25.12.2014 / Cnnturk.com / Milliyet.com.tr)

*Şırnak'ın Uludere ilçesinin Taşdelen köyünde, E.E. (14) isimli çocuğun evde bulunan av tüfeği ile kendini vurarak intihar ettiği iddia edildi. Silah sesi üzerine odaya giren aile fertleri tarafından yaralı halde Uludere Devlet Hastanesi'ne kaldırılan E.E., tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı. (27.12.2014 / DİHA / Sirnakhaber.com.tr)

*Van'ın Muradiye ilçesi Seraç Mahallesi'nde Fettah Sezan (14) isimli bir çocuk, odasında bulunan av tüfeği ile kafasına ateş ederek intihar ettiği iddia edildi. Olay yerinde yaşamını yitiren Sezan'ın cenazesi Hastaneye kaldırılırken, olay ile ilgili inceleme başlatıldı. (30.12.2014 / DHA / Haberturk.com / Turkiyegazetesi.com.tr)

Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar

*Diyarbakır'da 14 yaşında 5 sınıf öğrencisi F. İsimli kız çocuğu, okuldan alınıp zorla evlendirilmeye çalışıldı. Mir Yıldız Düğün Salonu'nda düğünün yapıldığı sırada, şikayet üzerine düğün salonuna gelen polis ekipleri, F. ve evlendirilmek istenen kişiyi kemik testi yapmak üzere savcılığa götürdü. F.'nin kemik yaşının 15'in altında çıkması durumunda, ailesinden alınıp Sosyal Hizmetler Kurumu'na verileceği belirtildi. (11.05.2014 / DİHA / Guneydoguguncel.com)

*Urfa'nın Siverek ilçesine bağlı Xırapreş köyünde koyunları otlatmaktan dönen 13 yaşındaki S.Ö'nün 16 yaşındaki kuzeni E.Ö.'nin cinsel istismarına maruz kaldığı ileri sürüldü. Cinsel istismara maruz kalan S.Ö'nün durumunun ailesi tarafından fark edilmesi üzerine Siverek Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. S.Ö'nün maruz kaldığı cinsel istismar olayını hemşirelere anlatması üzerine kuzeni E.Ö. gözaltına alındı. Cinsel istismarın ardından kanaması olan S.Ö. Harran Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılarak, Çocuk Cerrahi servisinde tedavi altına alındı. (16.05.2014 / DİHA)

*Batman'ın merkez Pınarbaşı Mahallesi'nde 4'üncü sınıf öğrencisi 11 yaşındaki Ç. T. isimli kız çocuğu, evde temizlik yapmadığı gerekçesiyle üvey annesi F.T. tarafından uygulanan şiddet sonucu darp edildi. Üvey annesinin elinden güçlkle kurtularak komşularına sığınan ve Ç.T., Batman Bölge Devlet Hastane'sinde tedavi altına alındı. Hastanede yapılan ilk müdahalede küçük kızın sopa ile darp edilmesinden ötürü kafasında ve sol kolunda kırıkların, sırtında da ısırık izlerinden kaynaklı morluklar oluştuğu tespit edildi. Kafasına vurulan sopa darbeleri ile Ç.T'nin kırılan kafasına 12 dikiş atıldı. Şiddete maruz kalan Ç.T, hastane polisine verdiği ifade, öz annesi ile babasının ayrılması üzerine bir yıldır birlikte yaşadığı üvey annesi F.T tarafından sürekli olarak şiddet gördüğünü belirtti. Ç.T'nin polise verdiği ifade üzerine üvey anne F.T., polis tarafından gözaltına alındı. (01.06.2014 / Milliyet.com.tr / Sabah.com.tr / Hurriyet.com.tr)

*14.07.2014 tarihinde şubemize başvuran M.İ., şu beyanlarda bulundu: “Eşim Hediye Çelik ile 4 yıldan beri birlikteyiz. Bu birliktelikten 2 çocuğumuz oldu. Bir sorunumuz olmadan geçiniyorduk. Ancak 4 Ay önce bir tartışmadan dolayı evden ayrıldı. Sığınma evine gittiğini

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

öğrendim. Sonra olay mahkemeye intikal etti, ancak barıştık. Tekrar birlikteliğimizi devam ettirdik. 04.07.2014 tarihinde çarşıdaydım. Ablamla beni aradı, gel çocuklarına sahip çık dedi. Eve geldiğimde çocuğumuzun saçını çekmişti ve çocuk ağlıyordu. Bunun üzerine tartıştık evden ayrıldı gitti. Bende karakola çocuğumun saçını dipten koparmış ve dövmüş diye şikâyette bulundum. Bunun üzerine polis çocukları istedi, bende onlara çocukları teslim ettim. Karakol da anneye vererek o günden beri çocuklarımdan haber alamıyorum. Bu konuda sizden yardım talep ediyorum.” (İHD Diyarbakır Şubesi)

Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar Çocuğa Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz

*Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesi Seyrantepe semtinde bulunan Şehit Başkomiser Fatih Özdil İlköğretim Okulu'nun yakınlarında dolaşan esmer tenli, uzun boylu, zayıf yapılı 25 yaşlarında erkek şahıs sabah okula gelen erkek çocuklarını tehditle alıkoyduğu öğrenildi. Çocuklardan birinin 3 Aralık'ta okula geç kalması üzerine sınıf öğretmeni Nalan Almakaya, "Niye geç kaldığını" sordu. Bunun üzerine söz konusu çocuk ve 2 arkadaşı yaşadıklarını öğretmenlerine anlattı. Almakaya, çocuklarla birlikte Güven Polis Merkezi Emniyet Amirliği'ne giderek şikayetçi oldu. Burada ifade veren çocuklar, saldırgan şahsın sürekli okul çevresinde dolaştığını, okula geldikleri esnada ellerinden yakaladığını 10 dakika çekiştirerek, bir şantiyeye götürdüğünü, burada kendisine pantolonunu çıkarmasını söylediğini, kendisinin çıkarmadığını şahsın kendisine "seni köpeklere atarım" dediğini, tekrar çekerek götürdüğü sırada elinden kurtulduğunu ve okula gelerek, durumu öğretmenine anlattığını beyan etti. (01.01.2014 / DİHA)

*Dersim'in Pertek ilçesinde Hamit Polat (40) isimli köy korucusunun, 12 yaşındaki S.A isimli çocuğa cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. Aynı zamanda Pertek'in Çataksu köyü ve mezralarında taşınmalı sistemle okula giden öğrencileri, Pınarlar köyündeki Gazi Osman Paşa İlköğretim Okulu'ndan alıp aynı güzergahta bulunan köylere dağıtarak servis şoförlüğü yaptığı öğrenilen Hamit Polat'ın, ders bitiminde Çataksu'ya bağlı mezralara uğrayarak öğrencileri bıraktığı ve serviste tek kalan S.A'yı Köçekler mezrası yakınına götürerek burada cinsel istismarda bulunduğu belirtildi. S.A'nın bağırması üzerine durumu fark eden yurttaşların olaya müdahale ettiği ve Polat'ın olay yerine çağırılan jandarmaya teslim ettiği öğrenilirken, Dersim Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından ifadesi alınan Polat'ın tutuklanarak Elazığ E Tipi Cezaevi'ne gönderildiği bildirildi. (23.01.2014 / Milliyet.com.tr / Hurriyet.com.tr)

*Diyarbakır 'ın Ergani ilçesine bağlı Aşağı Kuyular köyünde 3 buçuk yaşındaki çocuğun, ailesi tarafından yoğun kanaması olduğu için hastaneye kaldırıldığı ve tecavüze uğradığı anlaşıldığı belirtildi. Tedavi altına alınan çocuğun sağlık durumunun ciddiyetini koruduğu öğrenildi. Jandarma konu ile ilgili köyde soruşturma başlattı. (31.01.2014 / DİHA / Evrensel.net)

*24.02.2014 tarihinde şubemize başvuran N.Ö., şu beyanlarda bulundu: “Kızım M.Ö., 13 yaşında olmasına rağmen 3 yaşındaki bir çocuğun zekâsına sahiptir. Yaklaşık 15 gün önce Pazartesi, kızım yanımda perdecide girdim. Perde bakarken kızım para isteyip bakkala gideceğini söyledi. Perdecideyken kızım bakkala gitti. Ben perdeciden çıkıp bakkala gittim. Yakındaki bakkalda kızım yoktu. Diğer sokaktaki bakkala girdim. Bakkalda kimse yoktu. Dükkânın arka tarafı depoydu ve orada perde vardı. Perdenin kıpırdadığını görünce şüphelendim ve perdeyi açtım. Perdenin arkasında kızımın pantolonu ve iç çamaşırı aşağı indirilmiş, bakkalcının cinsel organı dışarıdaydı. Kızımın elleri kilitlemiş, sınıksıydı. Ben

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

bağırınca adam iç çamaşırını çekti. Bende kızımı toparladım. Adam ayağıma kapanıp yalvardı. O sırada başka adam içeri girdi. Bunlar konuşup, anlatılırsa sen de kızlarında rezil olursunuz dedi. Kızımı alıp eve gittim. Korkumdan eşime söyleyemedim. Adama dükkânını kapatıp gideceksin dedim. Diğer gün dükkânını açık görünce gidip dükkânı dağıttım. Buradan gideceksin dedim. Aracı olan bazı şahıslar benimle görüşüp, olayı kapatmak için 6.000 TL önerdiler. Ben kabul etmedim. Ama adam buradan gidecek dedim. Diğer gün adam kolunda eşi ile evin önünden geçtiler. Eşi bana parmak salladı. Bende bağırıp hakaret ettim. Bağırıp hakaret etmemi tüm mahalle duydu. Bunun üzerine eşimin arkadaşı olan Ş.'yi eve çağırıp olayı anlattım. O da polisi çağırıldı ve olayı eşime anlattı. Karakolda ifade verdim. Kızım hem hastanede hem de Adli Tıp'ta muayene oldu. Adamın adı Vahap'tır. Şuanda tutukludur. Kızı beni aradı. Babamın raporlarını temize çekip, seni de maddi ve manevi bitiririz dediler. Bu konuda sizden hukuki yardım talep ediyorum.” (İHD Diyarbakır Şubesi)

***26.03.2014 tarihinde şubemize başvuran M.D., şu beyanlarda bulundu:** *“Ben şuan Kayapınar İMKB İmam Hatip Lisesinde okuyorum. 10. Sınıftayım.8. sınıftayken Kayapınar ilköğretim okulundayken, İngilizce öğretmenimiz Saadettin Dolas, bana yönelik olarak yakınlık gösterip ilgilenmeye başladı. Beni sevdiğini söyleyince ben de etkilendim ve yakınlık hissettim. Kendisi 35 yaşlarında ve evliydi. Kendisi Afyon'luydu. Bana sürekli boşanıp benimle evleneceğini söyledi. Ben de kendisine inandım. Dışarıda görüşmenin tehlikeli olacağını söylediğinden evinde görüşüyorduk. İlk gittiğimde vücuduma dokunmaya çalıştı. Ben karşı çıkınca zorla beni yere atıp soymaya başladı. Arkadan ilişki gerçekleşti. 2-3 defa gerçekleşti. Okulda proje odasında da birçok kez gerçekleşti. Okuldaki odasında sürekli oluyordu. Beni kandırıldığını hissedince eşimle görüşmeye gittim. Eşi ayrılacaklarını söyledi. Ancak isteyerek cevap vermiyordu. Hala evleneceğimizi söylüyordu. Ama ben yalan olduğunu öğrendim. Ben rahatsızlanıp hastanelik oldum. Adamdan şikâyetçi oldum. Bunun üzerine ailem ile görüşüp benimle evleneceğini söyledim. Ancak eşi ayrılmayacağını ve tayinlerinin çıktığını söyledi. Çocuk şubede ifade verdim. Ailemden annem ve ablam olayı biliyor. Annem şikâyetten vazgeçmemi istiyor. Babam öğrenirse beni öldürür. Yarın beni Bursa'ya gönderiyorlar. Annem şikâyetçi olmadığından dolayı vekâlet vermez. Ben bu adamın cezalandırılmasını istiyorum. Tebligatların da verdiği adrese gelmesini istiyorum. Babam öğrenmemeli. Olay savcılığa yansıtıldığından dolayı Aliemiri Anadolu Lisesi müdür yardımcısı olayı biliyor. Çünkü en son bu okulda görevliydi. Rehberlik servisi de biliyor. Aramızda duygusal ilişki olduğunu Gurbet KARADAŞ'ta biliyor. Psikolojimin bozulduğunu öğretmenlerim de biliyor. Pınar Hoca'ya konuyu anlatmıştım. En son gittiğim gün adamın evinin site kamerasından da tespit edilebilir. Telefonlardan da görüşmelerimiz tespit edilebilir. Bu konuda sizden hukuki yardım talep ediyorum.” (İHD Diyarbakır Şubesi)*

***Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Tepe beldesinde bulunan Tepe Bucağı İlköğretim okulunda okuyan B.V. (14) adlı çocuğun, cinsel istismara maruz kaldığı ortaya çıktı. Edinilen bilgilere göre, psikolojik sorunlar yaşayan B.V. adlı erkek çocuk, ailesi tarafından Diyarbakır'a psikologa götürüldü. B.V, kendisiyle görüşen psikologa, okuduğu okulda ve okul çevresinde bulunan çocuklar tarafından cinsel istismara maruz kaldığını anlattı. Yaşananların ortaya çıkması üzerine B.V. adlı çocuğun psikolog gözetiminde Bismil Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurması üzerine olayla ilgili soruşturma başlatıldı. Başlatılan soruşturma kapsamında cinsel istismar olayına adı karışan 19 çocuk gözaltına alındı. Gözaltına alınan çocukların Tepe ve Bismil Jandarma Karakol Komutanlığı tarafından ifadeleri alındıktan sonra Bismil Cumhuriyet Savcılığı'na sevk edildiği öğrenildi. Alınan ifadelerin ardından 10 çocuk serbest bırakılırken, 9'u ise tutuklama istemi ile Diyarbakır Çocuk Mahkemesi'ne sevk**

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

edildi. Cinsel istismara uğradığı iddia edilen B.V. ve annesinin ise koruma altına alındığı öğrenildi. (11.04.2014 / Cumhuriyet.com.tr / Milliyet.com.tr)

*Diyarbakır'ın Sur ilçesine bağlı Hasırlı Mahallesi'nde, 7 yaşındaki M.S'nin, Bayram A. tarafından cinsel istismara uğradığı iddia edildi. 14 Nisan Pazartesi günü balık avlamak için Dicle Nehri kenarına giden Bayram A, yanına komşusunun çocukları olan 7 yaşındaki M.S.'yi de aldı. Bayram A'nın, balık avlama sırasında yanında götürdüğü M.S'ye cinsel istismarda bulunduğu ileri sürüldü. Olay esnasında yoldan geçen yurttaşların duruma müdahale ederek M.S'yi kurtardığı öğrenildi. M.S'nin olayı ailesine anlatması ve ailenin karakola başvurusu üzerine Bayram A. gözaltına alındı. Ailenin anlatımına göre, M.S'nin, ilk günler sürekli kusma, karın ağrısı yaşadığı ve uykusunda sürekli "Beni kesme, beni bıçaklama" şeklinde sayıkladığı belirtildi. Olayın yaşandığı gün gözaltına alınan ve adliyeye sevk edilen Bayram A, tahlil sonuçlarının beklenmesi için mahkemece tutuklanarak cezaevine gönderildi. (18.04.2014 / Diyarbakirsoz.com)

*Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Cami Mahallesi'nde ailesiyle birlikte yaşayan M.A.Y. (5) adlı erkek bir çocuğun 23 Nisan'da, sokakta oyun oynarken rahatsızlanması üzerine annesi tarafından Silvan Devlet Hastanesi Acil Servisi'ne kaldırıldı. Yapılan doktor muayenesinde M.A.Y'nin cinsel istismara uğradığı tespit edildi ve rapor tutuldu. Hastanede ortaya çıkan olayın ardından 5 yaşındaki çocuğun beyanlarına göre, aynı mahallede yaşayan Ö.Y. (14), gözaltına alındı. Mahkeme, suça sürüklenen çocuk'un üzerine atılı suçu işlediği hususunda kuvvetli suç şüphesinin hâsıl olduğu" gerekçesiyle Ö.Y.'nin tutuklanmasına karar verdi. (25.04.2014 / DİHA)

*Van'ın Başkale ilçesi Esenyamaç Mahallesi'nde, sabah saatlerinde okula giden 7'nci sınıf öğrencisi Taner Kaya (12), kimliği belirsiz kişi veya kişilerce kalaşnikof marka silahla taranarak öldürüldü. 16 kurşunun isabet ettiği çocuk, olay yerinde yaşamını yitirdi. (25.04.2014 / Hurriyet.com.tr / İmctv.com.tr)

*Muş'un Varto ilçesine bağlı Sanlıca köyünde çobanlık yapan 16 yaşındaki Ömer Tarhan isimli çocuk, büyükbaş hayvanları otlatmaya gittiği köye yakın bir arazide başından tüfekle vurulmuş halde bulundu. (11.05.2014 / Ozgur-gundem.com)

*Şırnak'ın Cizre ilçesi Nur Mahallesi'nde, 8 yaşında B.K. isimli küçük bir erkek çocuğuna, H.G (28) isimli bir şahıs tarafından tecavüz edildiği iddia edildi. Evlerinin bulunduğu sokakta oyun oynayan ilkökul öğrencileri M.Y (8), M.Ş.D. (8) ve B.K (8) isimli erkek çocukların yanına aracıyla H.G. isimli şahıs, çocuklardan koyunlarını aracına bindirmek için yardım istedi. Kendilerinden yardım isteyen H.G'nin çocuklardan M.Y'nin komşusu olması üzerine, çocuklar H.G'nin aracına bindi. H.G, aracına binen çocuklardan M.Y. ve M.Ş.D'yi İdil-Cizre Karayolu'nun Düzova (Hoser) Köyü yakınlarında, biraz beklemelerini söyleyerek araçtan indirdikten sonra yanına sadece B.K'yi alarak yanlarından uzaklaştı. İddiaya göre uzaklaştıktan sonra H.G, B.K'ya tacavüz etti. Tecavüz ettiği ileri sürülen B.K'yi, olayı kimseye anlatmaması yönünde tehdit de ettiği belirtilirken, H.G, daha sonra aracına binerek olay yerinden uzaklaştı. Tecavüze maruz kaldığı belirtilen B.K. de yürüyerek iki arkadaşının yanına geri geldi. Her üç çocuğu, bir süre sonra yoldan aracıyla geçen çocuklardan birinin bir yakını fark ederek, Cizre'ye geri getirdi. Yolda başına gelenleri anlatan B.K. ve iki çocuk, geldikleri ilçe merkezinde yaşadıklarını polise anlattı. Çocukların anlatımları üzerine harekete geçen polisler, H.G'yi yakalamak için çalışma başlattı. İlk olarak MOBESSE kameralarını inceleyen polis, çocuklarının ifadelerini doğrulayan kayıtlara ulaştı ve H.G'ye ait aracın

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

plakasını belirledi. Aracın sahibini saptayan polis, bir kişiyi gözaltına aldı. Ancak gözaltına alınan kişinin aracını bir başkasına sattığı ortaya çıkınca bu kez de aracı satın alan H.G'nin kimliği belirlenerek yakalanması için çalışma başlatıldı. Bir süre sonra yakalanan H.G. ilçe emniyet müdürlüğüne getirildi. H.G'yi teşhis eden çocukların beyanı üzerine H.G gözaltına alındı. Olayı duyan çocukların yakınları ve ilçe sakinleri ise karakolun önüne gelerek, sanığın kendilerine verilmesini istedi. Gösterilen tepkilerin büyümesi üzerine H.G, İlçe Emniyet Müdürlüğü'nden gizlice çıkarılarak başka bir yere götürüldü. **(11.05.2014 / DİHA)**

*Urfa'nın Siverek ilçesinde 14 yaşındaki Z.İ. isimli bir kız çocuğu, üvey annesinden gördüğü şiddet nedeniyle sığındığı ve tanıdığı erkeklerin cinsel istismarına maruz kaldığı iddia edildi. Kendisi ile bağlantı kuran 4 erkeğinde kendisine cinsel istismarda bulunduğunu anlatan Z.İ., ifadesinde erkeklerin aşk ve evlilik vaatleri ile kendisini kandırdığını, takma isim kullandıklarını belirtti. İsimlerini ve soy isimlerini doğru olarak bilmediğini söylediği şahısların istismarına maruz kaldığını belirtin Z.İ. anlatımlarından yola çıkan polis, M.İ., M.T. ve Ş.Ç. isimli kişileri gözaltına aldı. Siverek Cumhuriyet Savcığı'nda ifadeleri alınan zanlılar, Sulh Ceza Mahkemesi'ne tutuklanma istemiyle sevk edildi. Mahkeme her 3 zanlıyı da "Çocuğa nitelikli cinsel istismarı" suçundan tutukladı. **(12.05.2014 / Sabah.com.tr / Milliyet.com.tr)**

*Şırnak'ın Cizre ilçesi Cudi Mahallesi Eski Karayolları harabelerinde, C.K. (15) aynı mahallede oturan 9-10 yaşlarındaki İ.K. isimli erkek çocuğa cinsel istismarda bulundu. İ.K.,'nin durumu anlatması üzerine aile şikayetçi oldu. Polis, cinsel istismarda bulunduğu iddia edilen C.K. ve babası A.K.'yi gözaltına aldı. **(16.06.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Mardin'in Nusaybin ilçesi Zeynel Abidin Mahallesi Cumhuriyet Caddesi'ndeki iş yerlerinin önünde bekleyen 10 yaşındaki Rojavalı Muhammed Süleyman isimli bir çocuk göğsüne isabet eden kurşunla vuruldu. Süleyman, olay yerinde yaşamını yitirirken, görgü tanıkları silah sesinin cadde üzerinde bulunan dükkanların içerisinden geldiğini belirtti. Bazıları ise Süleyman'ın önünde vurulduğu dükkanın yan tarafında bulunan iş yeri sahibinin silahını temizlerken ateş aldığı ve 10 yaşındaki Süleyman'ın yere yığıldığını ileri sürdü. Süleyman'ın cenazesi otopsi yapılmak üzere Nusaybin Devlet Hastanesi adli tıp morguna kaldırıldı. **(15.07.2014 / DHA / Posta.com.tr / Zaman.com.tr)**

*Diyarbakır'da, 27 Mayıs 2013 günü kendisine ait oto tamir dükkanında yanında çırac olarak çalışan 14 yaşındaki M.Ş. ile karşılaşan 29 yaşındaki F.Y, evine götürdüğü çocuğa bıçak zoru ile tecavüz etti. Küçük çocuğun maruz kaldığı olayı anlattığı ailesinin şikayeti üzerine F.Y. polislerce gözaltına alındı. Rapor için Adli Tıp Kurumu ve Çocuk Hastanesi'ne sevk edilen M,Ş'nin ise vücudunda dayak izleri ve anüsünde zorlamaya bağlı yırtıklar tespit edildi. Olayla ilgili hazırlanan iddianamede, şüphelinin 15 yaşından küçük mağdura patronu olmanın verdiği nüfuzu kötüye kullanarak ve silahla tehdit ederek fiili livata yoluyla cinsel istismarda bulunduğu belirtildi. Hazırladığı iddianamede, şüphelinin bu şekilde silahlı olarak kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçunu işlediği vurgulayan savcı, şüpheli F,Y'nin 55 yıla kadar hapisle cezalandırılması talebinde bulundu. **(04.09.2014 / Milliyet.com.tr / Hurriyet.com.tr / Haberturk.com)**

*Bitlis'in Tatvan ilçesindeki İmam Hatip Lisesi'nde görev yapan Alper Tarık P. isimli öğretmenin, öğrencisi olduğu öğrenilen K.K. adlı 16 yaşındaki kız çocuğuna Tatvan ilçesi kırsal alanında araç içerisinde cinsel istismarda bulunurken, HPG militanları tarafından yakalandığı belirtildi. HPG tarafından yapılan yazılı açıklamada, olayın 28 Ağustos Perşembe

günü yaşandığını, öğretmenin ve öğrencinin alıkonulduğu kaydedildi. Öğretmenin bir daha suç tekrarı bulunmaması konusunda uyarıldıktan sonra serbest bırakıldığı, istismara maruz kalan çocuğun ise ailesine teslim edildiği belirtildi. (04.09.2014 / Ozgur-gundem.com / Bitlisnews.com)

*Diyarbakır'ın Sur ilçesindeki halasının evine misafirlğe giden 14 yaşındaki kız çocuğu Ü.M. iddiaya göre 3 kişi tarafından kaçırıldı. Ü.M.'nin annesi, kızının kaçırıldığını iddia ettiği 17 yaşındaki İ.E.'nin bir yıldır kızını takip ettiğini ve 4 gün önce de iki arkadaşıyla beraber kızını kaçırdıklarını söyledi. İddiaya göre; dört gün önce İ.E. adlı kişi ve iki arkadaşı tarafından kaçırılan Ü.M. kaçırıldıktan sonra işkenceye maruz kaldı. Ü.M.'nin annesi kızının götürüldüğü evde elleri ve ağzının bağlandığını, kollarının jiletlenerek, vücudunda sigara söndürülerek, işkence gördüğünü aktardı. Anne, "Kızım "beni bırakmazsan kendimi öldürürüm" demiş, İ.E. ise, "Dur sen kendini öldürme ben seni öldüreceğim demiş ve kollarını jiletlemeye başlayıp sigara söndürmüş" dedi. Kızlarını İ.E. kaçırmamasından şüphelendiklerini ve İ.E.'nin ailesini aradıklarını söyleyen anne, İ.E.'nin kendilerine kızlarının yerini söyledikten sonra kaçtığını belirtti. İ.E.'nin tarif ettikleri yere giden aile ise kızlarının ellerini bağlı bir şekilde buldu. Olayın polise bildirilmesinin ardından Bingöl'de yakalanan İ.E polislerce yakalanarak Diyarbakır'a getirildi. Kendisine yardım eden iki kişinin ise halen arandığı belirtildi. (25.09.2014 / **DİHA**)

*Diyarbakır'ın Sur ilçesi Cami Kebir Mahallesi Tülgar Sokak'ta oyun oynayan çocukların arasına giren sakallı bir kişi "Allahu ekber" diyerek elindeki satırla çocuklardan 12 yaşındaki Dilan Kaderci'yi satırla sırtından ve kolundan yaralayarak, olay yerinden kaçtı. Olay yerine çağrılan ambulansla Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılan Kaderci'nin durumunun iyi olduğu öğrenildi. Halkın tepkisi üzerine olay yerine gelen polisler, saldırgan 34 yaşındaki M.M.U.'yu gözaltına alarak Çarşı Karakolu'na götürdü. Olayın görgü tanıklarından, Cigerxwîn Gürpınar, "Adam geldi kazağının içinden satırı çıkardı, oyun oynayan çocukların arasına daldı, 'Allahu ekber" diyerek iki üç defa kızın üzerine satırı vurdu, sonra kaçıp gitti. Kız başını tutarak buraya geldi kanı durdurmaya çalıştık, durduramadık" diye anlattı. (25.09.2014 / [Radikal](http://Radikal.com.tr) / Milliyet.com.tr / Hurriyet.com.tr)

***16.10.2014 tarihinde şubemize başvuran Hasan Kaderci, şu beyanlarda bulundu:**
"Diyarbakır Sur ilçesinde esnaflık yapmaktayım. 25 Eylül günü öğle saatlerinde kızım Dilan KADERCİ, yanıma gelerek bir süre çalıştığım dükkânda oturdu. Biraz yanımda kaldıktan sonra eve gitti. Aradan 3-5 dakika geçmeden kızımın başının kanadığını, bir arkadaşımın haber vermesiyle öğrendim. Ben oyun oynayıp düştüğünü zannettim. Çırağımı göndererek olayı tam olarak öğrenmesini ve kızımı dükkâna getirmesini tembihledim. Çırak koşarak ve çok heyecanlı bir şekilde dükkâna geri geldi ve kızımın kanlar içerisinde olduğunu belirtti. Olay yerine gittiğimde kızımın kafasına tampon yapıldığını gördüm. Çevredekilerden biri eline diğeri ise kafasına tampon yapıyordu. Kızımın ve çevredekilerin anlatımlarından, kızıma saldırıldığını anladım. Kızıma saldıranın kim olduğunu bilmiyorum. Kızıma bunu sana kim yaptı diye sorduğumda, bana; sakallı, şalvarlı ve ben İŞİD'liyim diye bağırarak kendisine saldırdığını anlattı. Şahsın, satırı kızıma her vuruşunda tekbir getirdiğini ve zıplayarak daha sert darbeler vurduğunu çevredekiler ve kızımın anlatımlarından öğrendim. Kızımı gecikmeksizin ambulansla Dicle Üniversitesine kaldırdık. İlk aşamada yediği satır darbeleri nedeniyle hayati tehlikesi mevcuttu. Kafasından ve omzundan darbeler alan kızım, 2 defa omzundan, 1'er defa ise kafasından ve elinden ameliyat oldu. Halen tedavisi sürmektedir. Gerçekleşen bu vahim olay neticesinde henüz 12 yaşında olan kızım ölümden zor kurtulmuş ve hastanede zorlu bir tedavi

süreci geçirmekte olup saldırının fiziksel ve psikolojik etkisi belki de geçmeyecektir. Kızıma yapılan ve ölümünü kasteden bu vahşi saldırının sorumlu veya sorumlular hakkında gerekli cezai ve yasal işlemler yapılması gerekmektedir. Yukarıda belirttiğim hususların araştırılarak kızımın yaralanmasına sebebiyet veren şahısların tespiti ve tespit edilen şahıslar hakkında yasal işlemlerin yapılarak kamu davasının açılmasını ve cezalandırılmasını talep ederim.”
(İHD Diyarbakır Şubesi)

*Mardin'in Kızıltepe İlçesi Tepebaşı Mahallesi Anafartalar Ortaokulu'nda 5'inci sınıf öğrencisi 11 yaşındaki Z.O. adlı öğrencinin öğretmeni A.K. tarafından taciz edildiği iddia edildi. İddia üzerine okula gelen öğrenci yakınları ve vatandaşlar, öğretmeni linç etmek istedi. Olay yerine gelen polisler öğretmeni gözaltına alırken, kitleyi biber gazı ile dağıtmak istemesi üzerine kitle polise taşlarla karşılık verdi. Z.O.'nun dayısı V.A., öğretmenin daha öncede kız öğrencileri bodrum katına indirerek tacizde bulunduğu iddiası ile defalarca şikâyetle bulduklarını, ancak yönetimin hiçbir şey yapmadığını söyledi. Bir an önce gerekenin yapılmasını isteyen V.A., öğretmenin gerekli cezayı almasını talep etti. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı. **(30.10.2014 / DİHA)**

ÇOCUKLARIN ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

Gözaltına Alınanlar – Tutuklananlar

*Mardin'in Nusaybin ilçesinde bazı evlere eş zamanlı yapılan baskınlarda 5 kişi, Rojava sınırına yapılan duvar inşaatı protestosuna katılanlarla ilgili yürütülen soruşturma kapsamında gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan 2 çocuk Nusaybin Cumhuriyet Başsavcılığı'nda serbest bırakılırken, 3 çocuk ise Nöbetçi Çocuk Mahkemesi'nde "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı. Çocuklar, Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. **(07.01.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)**

* *Van'da 29 Ocak'ta Hacıbekir (Xaçort), Karşıyaka, Kurubaş ve Şabaniye mahallelerinde polis tarafından yapılan ev baskınlarında gözaltına alınan 5 çocuktan 2'si Van Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube'de serbest bırakıldı, 3 çocuk ise Van Adliyesi'ne sevk edildi. Savcılık işlemlerinin ardından bir çocuk serbest bırakılırken, 2'si tutuklanmaları talebiyle nöbetçi mahkemeye sevk edildi. Mahkemedeki işlemleri tamamlanan R.B. (16) ile M.D. (15), "patlayıcı madde bulundurmak" iddiasıyla tutuklanarak, Van F Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. **(31.01.2014 / DİHA)**

*Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan babası Murat O.'yu ziyaret eden oğlu A.O (14), hakkında daha önce açılmış bir davadan dolayı ifade vermediği gerekçesiyle gözaltına alındı. Gözaltına alınan A.O. Diyarbakır Çocuk Şube Müdürlüğü'ne götürüldü. **(07.02.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Diyarbakır'ın Ergani İlçesinde, halı saha maçından dönen ve yaşları 18'den küçük olan A.D, E.Y ile Erhan Alaca, Nurullah Kara, Abbas Akhatun, Şadi Yaman ve Erdal Yalçın isimli BDP Ergani Gençlik Meclisi üyesi gençler, sivil polisler tarafından gözaltına alındı. Gözaltı alınma nedenleri öğrenilemeyen gençler, Ergani İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. **(08.02.2014 / ANF / Ozgur-gundem.com)**

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

*Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde 7 Şubat'ta akşam saatlerinde halı saha maçından dönerken, sivil polisler tarafından 2'si 18 yaşından küçük olmak üzere 6 kişi gözaltına alındı. (09.02.2014 / ANF / **Ozgur-gundem.com**)

*Siirt'in Ulus Mahallesi'nden polis aracını taşıdığı gerekçesiyle 15 yaşındaki S.T. gözaltına alınarak, Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şubeye götürüldü. (12.02.2014 / **DİHA**)

*Van'ın Hacıbekir (Xaçort) Mahallesi'nde, PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye getirilişinin 15'inci yıldönümü protestoları kapsamında düzenlenen yürüyüşe polisin sert müdahalesi sonucu isimleri öğrenilemeyen 5 çocuk ile Savaş Kartal isimli yurttaş gözaltına alındı. Van Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube'ye götürülen 5 çocuk daha sonra serbest bırakıldı. (14.02.2014 / **DİHA**)

*Şırnak'ın Silopi ilçesinde bulunana Şehit Harun Boy ve Karşıyaka mahallelerinde bazı evlere düzenlenen baskınlarda, İbrahim Değer (22), A.K. (15), Y.Y. (15), M.Ş.Y. (17), C.S. (14) ve soyadı öğrenilmeyen S. (12) adlı çocuk gözaltına alındı. Baskınların nedeni öğrenilmezken, gözaltına alınanlar Silopi Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. (15.02.2014 / **DİHA**)

*Batman'da, PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye getirilmesinin yıldönümünde yapılan protestolara polisin müdahalesi ile başlayan olaylarda 6 çocuk gözaltına alındı. (16.02.2014 / **Ozgur-gundem.com**)

*Şırnak'ın Silopi ilçesinde 15 Şubat sabahı Şehit Harun Boy ve Karşıyaka mahallelerinde birçok eve eş zamanlı düzenlenen baskınlarda gözaltına alınan 6 yurttaş, emniyetteki işlemlerinin ardından Silopi Adliyesi'ne sevk edildi. 4'ü çocuk 5 kişi "Örgüte üye olmak", "Patlayıcı madde bulundurmak", "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa muhalefet" ve "Polise mukavemet" iddiasıyla tutuklanarak Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. (17.02.2014 / **Ozgur-gundem.com**)

*Van'da Erek Lisesi'nde okuyan 15 yaşındaki A.K., okuldan çıktığı sırada polisler tarafından gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen lise öğrencisi, Van Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. (18.02.2014 / **DİHA**)

*Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde 6 Şubat'ta, ilçede bulunan bir internet kafeye baskın düzenleyen polisler, daha önce sivil polis aracını taşıdıkları gerekçesiyle Y.Ç., B.Ç., M.S., S.U., M.Y., F.Y. ve Y.Ö. isimli çocukları gözaltına aldı. Emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 çocuk, Savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı. (08.03.2014 / **Ozgur-gundem.com**)

*Şırnak'ın Silopi ilçesinde özel harekât polisleri ve çevik kuvvet polisleri eşliğinde Karşıyaka, Barbaros ve Şehit Harunboy mahallelerine yapılan baskınlarında, Şehmus Kıran (20), Davut Tanrikulu (17), Ozan Tokay (18), Serhat Özerkek (19), Fırat Oflaz (19), Hamza Arzuman (17), S.K (17), Mahsum Baltacı (18) ve ismi öğrenilmeyen bir kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü belirtildi. Baskınların gerekçesi öğrenilemedi. (27.03.2014 / **Ozgur-gundem.com**)

*Van'ın Erciş ilçesi Yeşilova Mahallesi'nde bir grup BDP'li genç, seçim sonuçlarını yolda ateş yakarak kutlamak istedi. Kutlamalar sırasında polisler, gençlere müdahalede bulundu.

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

Müdahale sırasında İshak Yılmaz, soyadı öğrenilmeyen Murat ve ismi öğrenilemeyen bir genç ile E.Y. isimli bir çocuk gözaltına aldı. **(30.03.2014 / DİHA)**

*Bitlis'in Ahlat ilçesinde seçimlerde BDP'nin kazanması ardından yapılan itiraz sonucu ilçe belediyesinin AKP'ye verilmesi ardından yaşanan olaylarda, 2'si çocuk 38 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan 9'u İlçe Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Ahlat Emniyet Müdürlüğü'nde yer olmadığı gerekçesiyle 7'si Tatvan Emniyet Müdürlüğü'nde, 11'inin Jandarma Ahlat İlçe Komutanlığı'nda ve 11'inin de Ahlat Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. **(02.04.2014 / Haberturk.com / Milliyet.com.tr)**

*Bitlis'in Ahlat ilçesinde belediyeyi AKP'nin kazandığının açıklanmasının ardından, "seçime hile karıştırıldığı" gerekçesiyle kararı protesto eden yurttaşlara polisin müdahalesiyle başlayan olaylarda gözaltına alınan 2'si çocuk 38 kişiden, B.G, Fesih Koçbay, İzzettin Tokova, Ahmet Yıldız, İsmail Güllü, Cevdet İçler, Refik Yıldırım, Gökhan Yıldızlı ve Abdullah Demir isimli yurttaşlar "Örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" iddiası ile tutuklandı. **(03.04.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde, Ağrı'da oyların yeniden sayılması ve kentin günlerdir polis ablukasına alınmasına tepki gösteren yüzlerce kişiye polisin müdahalesiyle başlayan olaylarda, 1' çocuk 8 kişi gözaltına alındı. **(04.04.2014 / DİHA)**

*Van'ın Hacıbekir (Xaçort) mahallesinde, Hakkari, Dersim ve Bingöl'de yapımına başlanan karakol inşaatlarını protesto etmek amacıyla düzenlediği protesto gösterisine, polis tazyikli su ve gaz bombaları ile müdahalede bulundu. Müdahale sırasında 10 çocuk gözaltına alındı. Emniyette alınan ifadelerin ardından çocuklar serbest bırakıldı. **(05.04.2014 / ANF / DİHA)**

*Van'ın Hacıbekir (Xaçort) Mahallesi'nde, Rojava sınırına kazılan hendekleri protesto eden yüzlerce genç, polis TOMA ve Akrep tipi zırhlı araçlarla olay yerine gelen polisin tazyikli su ile gerçekleştirdiği müdahaleye maruz kaldı. Yaklaşık 4 saat süren çatışmada, 1 polis kafasından aldığı taş darbesi ile yaralandı. Olaylar sona erdikten sonra mahalleye zırhlı araçlar ve TOMA'larla giren polisler, araçlarından inerek 4 çocuğu gözaltına alındı. **(13.04.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Batman'da, Hür Dava Partisi üyeleri tarafından düzenlenen silahlı bir saldırı sonucu yaşamını yitiren Özcan Temel'e ilişkin açılan davanın ikinci duruşmasına katılmak için Batman Adliyesi'ne gelen Temel'in 17 yaşındaki yeğeni F. Temel, gözaltına alındı. Batman İl Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerden sonra savcılığa çıkarılan F. Temel, "Patlayıcı madde bulundurduğu" iddiasıyla tutuklandı. **(17.04.2014 / DİHA)**

*Şırnak'ın Cizre ilçesinde özel harekât timleri ve sivil polislerin de aralarında bulunduğu çok sayıda polis, evlere baskınlar düzenledi. Baskınlarda D.Ö (17), B.T. (15), S.Ç. (17), M.Ö (16) ve Yusuf Yanık (18), Sabri Çete (36), Mehmet Sait Arslan (20) ve Tayfun Geçit'in (18) gözaltına alındı. Emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 çocuk 8 kişi'den 6'sı savcılıkta alınan ifadelerinin ardından serbest bırakılırken, Cizre Ağır Ceza Mahkemesi'ne sevk edilen S.Ç ve M.Ö. isimli çocuklar "örgüte üye olmak" iddiasıyla tutuklandı. Tutuklanan çocuklar Mardin ve Midyat cezaevlerine gönderildi. **(18.04.2014 / DİHA)**

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

*Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde, Rojava'nın Federal Kürdistan sınırına KDP tarafından hendek kazılmasını protesto etmek amacıyla gösteri düzenleyen gençlere polis, gaz bombası ve plastik mermilerle müdahale etti. Müdahale sırasında Y.Ç. ve ismi öğrenilemeyen bir çocuk gözaltına aldı. (21.04.2014 / ANF / Ozgur-gundem.com)

*Diyarbakır'ın Silvan İlçesi Mescit Mahallesi Gazi Caddesi üzerinde yolu trafiğe kapatarak eylem yaptı. Eylemin ardından mahalleyi abluka altına alan polisler, B.M (15), Ö.B.(13) ve E.B. (14) isimli çocukları gözaltına alındı. Gözaltına alınan çocuklar ifadeleri alınmak üzere Silvan İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. (26.04.2014 / ANF / Ozgur-gundem.com)

*Hakkari'nin Kiran, Berçelan, Yenimahalle, Pehlivan, Tekser, Keklikpınar mahallelerinde bulunan çok sayıda eve eş zamanlı baskınlar düzenleyen polis, Meskan Dağı'na gittikleri gerekçesiyle Azat Kurt, Rojhat Akdağ, Menav Biçer, Ramazan Duman, F.Z. (14), Y.Ö. (16) isimli yurttaşlar ile ve ismi öğrenilemeyen 2 genç yurttaş gözaltına alındı. Gözaltına alınan gençler Hakkari Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. (29.04.2014 / Ozgur-gundem.com)

*Bitlis'in Tatvan ilçesinde düzenlenen operasyonda gözaltına alınan 7 kişinin tutuklanmasını protesto eden gruba, polisin müdahalesi sonucu yaşanan olaylara karıştıkları iddiasıyla 2'si çocuk 5 kişi gözaltına alındı. Emniyetteki işlemlerin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişiden 4'ü serbest bırakılırken, Bitlis Eren Üniversitesi Harita Kadastro 1. sınıf öğrencisi Nihat Tarhan, tutuklanarak Bitlis E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. (02.05.2014 / İmctv.com.tr)

*Van'ın Hacıbekir (Xaçort) Mahallesi'nde, karakol yapımlarını protesto etmek amacıyla gösteri düzenleyen gençlere polis müdahalesi gerçekleştir. Müdahale sırasında ismi öğrenilemeyen 10 çocuk, polis tarafından darp edilerek gözaltına alındı. (04.05.2014 / Ozgur-gundem.com)

*Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Şehit Harun Boy ve Cudi mahallelerindeki bazı evlere çok sayıda polis ve özel harekat timi tarafından düzenlenen baskınlarda, S.T.(17), Cüneyt Tayboğa (22), Mehmet Aytu (19) ve ismi öğrenilmeyen bir yurttaş gözaltına alındı. Gözaltına alınanların İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tutulduğu öğrenildi. (08.05.2014 / DİHA / ANF)

*Şırnak'ın Silopi ilçesinde 8 Mayıs'ta Özel Hareket Polisleri tarafından düzenlenen ev baskınlarında S.T. (17), Cüneyt Tayboğa (22), Mehmet Aytu (19) ve ismi öğrenilmeyen bir genç gözaltına alındı. İlçe Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerin ardından Silopi Adliyesi'ne getirilen gençler, Savcılık ifadelerinin alınmasının ardından Nöbetçi Hakimliğe sevk edildi. 4 kişiden 17 yaşındaki S.T., YDG-H üyesi olduğu gerekçesiyle tutuklanırken, diğer üç kişi ise serbest bırakıldı. (10.05.2014 / Ozgur-gundem.com)

*Siirt'te özel tim ve polisler tarafından gerçekleştirilen eş zamanlı ev baskınlarında, Ferhat Çelik, S.B, İ.A, S.Ş, F.B, F.Y, S.G, N.C, A.T, S.D, M.C, O.Ö. ile babası İbrahim Ö. ve isimleri öğrenilemeyen 7 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan 16'sı çocuk 20 kişi Siirt Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. (21.05.2014 / İmctv.com.tr / Ozgur-gundem.com)

*Şırnak'ın Uludere ilçesinde çok sayıda eve düzenlenen baskınlarda, isimleri öğrenilemeyen 13 çocuk gözaltına alındı. Gözaltına alınan çocuklar, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. (01.06.2014 / Ozgur-gundem.com)

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

*Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde, Lice'de karakol inşaatlarını protesto eden yurttaşlara destek amacıyla yapılan gösterilerde 3'ü çocuk 5 kişi gözaltına alındı. 3 çocuk serbest bırakılırken, Hanifi Katkat ve Serdar Çeliktemel isimli gençler ise, Silvan 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nce "polise mukavemet" iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananlar Diyarbakır E Tipi Cezaevi'ne gönderildi. (07.06.2014 / Ozgur-gundem.com/ İmctv.com.tr)

*Hakkari'nin bir çok mahallesinde, Lice'de 2 kişinin asker müdahalesi sonucu yaşamını yitirmesi protesto edildi. Protesto gösterilerini müdahale eden polis, Pehlivan Mahallesi'nde S.Ö. (17) isimli bir çocuğu gözaltına aldı. (09.06.2014 / **DİHA**)

*Hakkari'de, Lice'de iki yurttaşın asker müdahalesi sonucu yaşamını yitirmesini protesto etmek amacıyla yapılan yürüyüşün ardından polisin kitleye müdahalesi sonrasında, 3 çocuk toplam 4 kişi gözaltına alındı. (09.06.2014 / Ozgur-gundem.com/ İmctv.com.tr)

*Diyarbakır'ın Bismil İlçesi'nde, Lice'de iki yurttaşın asker müdahalesi sonucu yaşamını yitirmesini protesto etmek amacıyla yapılan gösterilere katıldıkları iddiasıyla 3'ü çocuk 7 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. (10.06.2014 / **DİHA**)

*Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde bulunan Yenişehir, Ofis ve Cudi mahallelerinde bazı evlere polis tarafından yapılan baskınlarda 8'i çocuk 11 kişi gözaltına alındı. 8 çocuğun serbest bırakılırken, Hakim Avcı (19) Şehmuz Barkın (19) Veysi Timurbağı (18) isimli yurttaşlar ise "Toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet" ve "Polise mukavemet etmek" iddiasıyla tutuklandı. (10.06.2014 / **DİHA**)

*Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nde, Lice'de iki yurttaşın asker müdahalesi sonucu yaşamını yitirmesini amacıyla yapılan protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle suriye uyruklu A. H. (15) ikamet ettiği evinde, F. Y. (16) ise ilçe merkezindeki babasına ait işyerinde gözaltına alındı. Gözaltına alınan çocuklar, Silvan Sulh Ceza Mahkemesi'nce "Örgüt üyesi olmamakla beraber örgüt adına eylem yapma", "Taş ve molotofkokteyli atma" iddialarıyla tutuklandı. (10.06.2014 / [ANF / Ozgur-gundem.com](http://ANF.com.tr))

*Mardin'in Midyat ilçesi Cumhuriyet Mahallesi'nde, düzenlenen yürüyüşe korucular tarafından ateş açılmasını protesto eden yurttaşlara polis ve jandarma ekipleri biber gazı, plastik mermi ve tazyikli su ile müdahale etti. Müdahale sırasında Şahbedin Akıncı (25) isimli yurttaş ile ismi öğrenilemeyen 15 yaşlarında bir çocuk gözaltına alındı. (10.06.2014 / **DİHA**)

*Van'da 9 Haziran'da, BDP tarafından Feqiye Teyran Parkı'nda düzenlenmek istenen ancak polisin müdahalesi olayların çıktığı Lice protestosun yürüyüşünde 6'sı çocuk 11 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan 6 çocuk, Van Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube'deki işlemlerin ardından savcılık talimatıyla serbest bırakılırken, 5 yetişkin ise çıkarıldıkları savcılıkça serbest bırakıldı. (11.06.2014 / **DİHA**)

*Diyarbakır'ın Bismil İlçesi'nde, Lice'de iki yurttaşın asker müdahalesi sonucu yaşamını yitirmesini protesto etmek amacıyla yapılan gösterilerine katıldıkları iddiasıyla gözaltına 3'ü çocuk 7 kişinin savcılıkta alınan ifadelerinin ardından Bismil Asliye Ceza Mahkemesi'ne sevk edildi. Mahkeme, Fırat Ateş (16), Mustafa Kırkız (16), Ömer Sallı (16), Ramazan Aksu, Ali Taş, Ramazan Sırımsı ve Deniz Yılmaz tutuklanarak cezaevine gönderildi. (11.06.2014 / **DİHA**)

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

*Hakkari kent merkezinde polis tarafından eş zamanlı düzenlenen ev baskınlarında 2'si çocuk 7 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan 5 kişi Hakkari Emniyet Müdürlüğü TEM Şube'sine, R.K. ve R.B isimli çocuklar ise Çocuk Şubesine götürüldü. **(14.06.2014 / Milliyet.com.tr)**

***16.06.2014 tarihinde şubemize başvuran Abidin Çakar, şu beyanlarda bulundu:**
“14.06.2014 tarihinde Silvan Merkez de çıkan olaylarda 12 yaşında olan yeğenim Osman Çakar, gözaltına alındı. Gözaltından sonra Diyarbakır'a sevk edildiği bilgisi verildi. Yeğenimin nerede olduğunu bilmiyoruz. Bu konuda sizden hukuki yardım talep ediyoruz.”
(İHD Diyarbakır Şubesi)

*Hakkari'nin Yüksekova ilçesinin Dostki alanında bulunan Kelanê tepesinde yapımı süren kalekola karşı BDP öncülüğünde toplanan bir grup konvoy halinde bölgeye hareket etti. Yüksekova-Dağlıca yol ayrımında TEM polisleri tarafından durdurulan konvoy'da bulunanların kimlik tespiti yapıldı. Aramada üzerinde kuru sıkı tabanca bulunduğu iddiasıyla S.K. (16) isimli bir çocuk gözaltına alındı. **(19.06.2014 / DİHA / ANF)**

*Diyarbakır'ın Lice ilçesinde 2013 yılında Kayacık Karakolu'nun yapımını protesto ettiği sırada askerler tarafından vurularak yaşamını yitiren 19 yaşındaki Medeni Yıldırım'ı anmak için Lice'ye gitmek isteyen yurttaşlar Diyarbakır-Hani yol ayrımında durduruldu. Savcılık talimatıyla oluşturulan kontrol noktasında araçlarda bulunanları tek tek GBT kontrolünden geçiren polisler, üzerinde kimlikleri olmadıkları gerekçesiyle 2'si çocuk 6 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan İbrahim Yıldız, Saniye Yıldız, Muhammed Yapsün ve soy isimleri öğrenilemeyen Adnan ve 18 yaşından küçük olan F. ve Y. isimli çocuklar Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. **(28.06.2014 / DİHA)**

*Van'ın Merkezde bulunan Hacıbekir Mahallesi'nde, polis tarafından 7 eve eş zamanlı düzenlenen baskınlarda T.Y. (17) isimli bir çocuk gözaltına alındı. **(02.07.2014 / DİHA)**

*Diyarbakır'ın Bağlar ilçesine bağlı Bağcılar semtinde, Rojava gerçekleşen IŞİD saldırılarına tepki amacıyla Diyarbakır'dan Urfa'nın Suruç ilçesine yapılmak istenen yürüyüş için bildiri dağıtan 2'si kadın 3 kişi gözaltında alındı. Gözaltına alınanlardan, Şehmuz Doğru ve Keziban Özgezer Bağlar Polis Karakolu'na, 16 yaşındaki Z. D. isimli çocuk ise Diyarbakır Çocuk Şube Müdürlüğü'ne götürüldü. **(12.07.2014 / ANF / Ozgur-gundem.com)**

*Van'da AKP'nin Cumhurbaşkanı Adayı Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın düzenlediği miting sırasında Cumhuriyet Caddesi üzerinde toplanan bini aşkın kişinin protesto eylemine polisin müdahalesi ile başlayan ve gecenin geç saatlerine kadar devam eden olaylarda 7'si çocuk 16 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların F.A, K.A, Ö.Ç ve ismi öğrenilemeyen 4 çocuk ile İbrahim Elter (19), Naif Kaçak (50) ve ismi öğrenilemeyen 7 kişi olduğu belirtildi. **(01.08.2014 / Ozgur-gundem.com / Ntvmsnbc.com)**

*Şırnak'ta düzenlenen Berxbir Festivali'ne katılmak isteyen yurttaşların bulunduğu aracı durduran jandarma, araçta bulunan DBP Kadın Meclisi üyesi Müslüme Kalkan ve ismi öğrenilemeyen 2 çocuğu gözaltına aldı. **(01.08.2014 / Ozgur-gundem.com)**

***18.09.2014 tarihinde şubemize başvuran Seyfettin Söyler, şu beyanlarda bulundu:**
“17.09.2014 tarihinde Diyarbakır'da açılan Ferzad Kemanger ilköğretim okulu önünde bulunan oğlum Muhsin Söyler, polisler tarafından gözaltına alındı. Polisler evi arayarak oğlumun gözaltında olduğunu söyledi. Oğlumun niçin gözaltına alındığını bilmiyoruz ve

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

akibetinden de haberdar değiliz. Bu konuda bize hukuki destek sağlamanızı talep ediyoruz.”
(İHD Diyarbakır Şubesi)

*Van'ın Hacibekir (Xacort) Mahallesi'nde hiçbir toplumsal olay olmamasına rağmen polis zırhlı araçlarla devriye gezerek gelişi güzel sokaklara gaz bombası attı. Polisin bu tutumuna tepki gösteren Mahalliler zırhlı araçların önüne oturarak polisin mahallede gelişi güzel gaz bombasına atmasına tepki gösterdi. Mahalle'linin tepkisine tazyikli su sıkarak cevap veren polis, 16 yaşındaki lise öğrencisi H.A. ile zihinsel engelli olduğuna dair raporu bulunan A.A. (19) isimli gençler gözaltına alındı. **(21.09.2014 / DİHA)**

*Şırnak'ın Cizre ilçesinde, sivil ve özel hârekat polisleri çok sayıda eve düzenledikleri eş zamanlı baskınlarda, A.B. (17), M.B. (17), T.B. (16), Ramazan Eğilmiş (19), Haşim Saltık (22), Mehmet Çağdavul (20) ve Bedrettin Adıgüzel (22) isimli yurttaşları gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar, Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. **(23.09.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinde, IŞİD çetelerinin Kobanê Kantonu'na yönelik saldırılarını protesto etmek amacıyla, Nafiye-Ömer Şevki Cizrelioğlu Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi'nde okuyan bir grup öğrenci okul bahçesinde toplanarak slogan atmaya başladı. Açıklama yapmak isteyen öğrencilere, okula gelen polislerce müdahale edildi. Müdahale üzerine yaklaşık 13 öğrencinin gözaltına alındı. Çocuk Şube Müdürlüğü'ne götürülen öğrenciler, daha sonra serbest bırakıldı. **(02.10.2014 / DİHA)**

*DBP Van İl Örgütü öncülüğünde, IŞİD çetelerinin Kobanê'ye saldırılarını protesto etmek amacıyla AKP İl Örgütü'ne yürümek isteyen ve Feqîyê Teyran Parkı'na bir araya gelen yurttaşlara polis, gaz bombası, tazyikli su ve plastik mermilerle müdahalede bulundu. Müdahale sırasında çıkan oylarda 8'i çocuk 16 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan 8 çocuğun gece saatlerinde serbest bırakıldı. **(02.10.2014 / İmctv.com.tr)**

*Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde, IŞİD çetelerinin Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto etmek amacıyla Bağlar mahallesi Eğitim caddesinde yürüyüş yapan gençlere polis, polis gaz bombası ve tazyikli su ile müdahalede bulundu. Müdahale sırasında 11'i çocuk 16 kişi darp edilerek gözaltına alındı. **(02.10.2014 / DİHA / İmctv.com.tr)**

*Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi 5 Nisan Mahallesi'nde, IŞİD çetelerinin Kobanê'ye yönelik saldırılarının protesto edildiği eylemler sırasında, H.S., S.K., Y.D. isimli çocuklarında bulunduğu 4'ü çocuk 12 kişi gözaltına alındı. Emniyetteki işlemlerinin ardından Adliyeye getirildi. Savcılık ifadelerinin ardından 1 kişi serbest bırakılırken, 11 kişi tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edildi. Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi'ne sevk edilenlerden 7'si "örgüt üyesi" olmak iddiasıyla tutuklandı. İsmi öğrenilemeyen çocuklardan biri ise, farklı bir dosyadan cezası bulunduğu gerekçesiyle tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: Tahir Varlık, Mehmet Ekin, Hasan Sağlık, Yılmaz Akyol, Mehmet Hakkı Kurul, Yunus Doğri, Sercan Kartal. **(03.10.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Urfa'nın Suruç ilçesi Boyde köyünde, IŞİD çetelerinin Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto etmek amacıyla başlatılan nöbet eylemine katılan 17 yaşındaki Rêber Yaşar isimli çocuk askerler tarafından gözaltına alınarak, Mürşitpınar Sınır Karakolu'na götürüldü. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi. **(03.10.2014 / DİHA)**

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

*Şırnak'ın Cizre ilçesinde Kurban Bayramı tatillerini Luna Parkta geçirmek isteyen ve burada gondol diye tabir edilen eğlence aracına binen çocuklar, gondolun bir tarafında bağlı bulunduğu demir halatların kopmasıyla kaza meydana geldi. Kazanın ardından olay yerine polisin zırhlı araç ile gelmesine tepki gösteren yurttaşlara polis, gaz bombası ve tazyikli su kullanarak yaptığı müdahalede bulundu. Müdahale sırasında, yaşları 7 ile 11 arasında değişen 17 çocuk gözaltına alındı. Gözaltına alınan çocuklar Cizre Emniyeti Müdürlüğü'ne götürüldü. **(05.10.2014 / DİHA)**

*Siirt'in merkez Barış mahallesinde IŞİD çetelerinin Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto eden gençlere yönelik polis müdahalesi sırasında Cengiz Işık, Cengiz Çelepkolu, Sinan Dayan, Özgür Özer ve M.B isimli bir çocuk gözaltına alındı. Gözaltına alındıktan sonra emniyet müdürlüğüne götürüldü. **(06.10.2014 / DİHA)**

Diyarbakır, Batman, Siirt, Mardin, Hakkari, Van, Ağrı, Erzurum, Ardahan, Urfa, Muş, Dersim kent merkezlerinde ve ilçelerinde, IŞİD çetelerinin Kobanê'ye yönelik saldırıları protesto eylemlerine yönelik başlayan olaylar ile ilgili, İHD Diyarbakır Şubesi tarafından 06-13 Ekim tarihinde hazırlanana araştırma raporunun verilerine göre 56 çocuk gözaltına alınmış, 56 çocuktan 34'ü tutuklanmıştır.(Kaynak: İstatistik bilginin ayrıntılı verilerine İHD Diyarbakır Şubesi tarafından hazırlanan "Kobanê'ye Destek eylemleri Sırasında Bölgede Yaşanan Olaylara İlişkin Araştırma Raporu")*

*Mardin'in Derik ilçesinde 17 Ekim'de, IŞİD çetelerinin Kobanê Kantonu'na yönelik saldırılarını protesto etmek amacıyla düzenlenen eylemlere ilişkin Derik Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında Onur Kaya (18), Cano Abdan (24), C.T. (16) ve M.Ş.S. (17) isimli yurttaşlar gözaltına alındı. Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerinden sonra adliyeye sevk edilen çocuklardan 16 yaşında ki C.T., Onur Kaya ve Cano Abdan "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla mahkemece tutuklandı. **(18.10.2014 / ANF)**

*Muş'un Bulanık ilçesinde, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı polisler tarafından Kültür, Cumhuriyet ve İnönü mahallelerinde evlere düzenlenen baskınlarda, Baran Demir (18), Ö.Ç. (16), D.Y. (15) ile ikiz kardeşler F.G. (14) ve S.G. (14) gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Emniyet'te alınan ifadelerin ardından Mahkemeye çıkarılan Demir ve Ö.Ç. "Örgüt adına suç işlemek" iddiasıyla tutuklanarak Muş E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. **(22.10.2014 / Ozgur-gundem.com / İmctv.com.tr)**

*Mardin'in Derik ilçesinde, Kobanê'ye destek eylemlerine katıldıkları gerekçesi ile gözaltına alınan 3 kişi emniyetteki işlemlerinin ardından Derik Cumhuriyet Savcılığı'na sevk edildi. Savcılıkta, ifadesi alınan 3 kişi, daha sonra tutuklanma talebiyle nöbetçi mahkemeye sevk edildi. 16 yaşındaki Z.V. ile Ahmet Dinç (32) ve Baver Beçene (19) "örgüte üye olmak" iddiasıyla tutuklandı. **(22.10.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Bitlis'in Güroymak ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında S.A. (15), Müslüm Aysoy (18) ve Taner Aysoy (18) isimli yurttaşlar ile ismi öğrenilemeyen bir genç gözaltına alındı. **(22.10.2014 / ANF)**

*Muş'un Malazgirt ilçesinde, Kobanê'ye yönelik saldırıları protesto etmek için yapılan eylemlere katıldıkları gerekçesiyle V. S. (16), D.S. (14), Devrim Çelik, Ferit Deniz ve Samet Sabuncu isimli yurttaşlar gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Emniyette tamamlanan işlemlerin ardından adliyeye sevk edilen V.S. (16) ve D.S. (14) adlı çocuklar ile

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

Devrim Çelik, Ferit Deniz ve Samet Sabuncu, savcılık tarafından tutuklanmaları talebiyle mahkemeye sevk edildi. "Kamu malına zarar vermek" iddiasıyla tutuklanmaları talebiyle Sulh Ceza Mahkemesi'ne sevk edilen 5 kişi, aynı iddiayla tutuklanarak Muş E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. **(22.10.2014 / ANF / İmctv.com.tr)**

*Ağrı'nın Diyadin ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında çoğu lise öğrencisi 18 kişi gözaltına alındı. **(25.10.2014 / ANF / Ozgur-gundem.com)**

*Ağrı'nın Patnos ilçesinde, İŞİD saldırılarını protesto ettikleri gerekçesiyle gözaltına alınan 7 kişi emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. Savcılık ifadelerinin ardından, 3 kişi serbest bırakılırken, M.M. (17) adlı çocuk ile Orhan Uğur (20) Cüneyt İlhan (19) ve Abdurrahman Taşçı (20) tutuklanma talebiyle gönderildikleri mahkemece tutuklanarak cezaevine gönderildi. Tutuklananların, ellerinde limon ve yüzü kapalı olan kişilere benzedikleri gerekçesi ile tutuklandıkları öğrenildi. **(26.10.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Van'da 25 Ekim'de, özel hareket timleri ve çevik kuvvet polisleri tarafından çok sayıda eve düzenlenen baskınlarda gözaltına alınan A.K. (15), S.M. (17) adlı çocuklar ile Ferhat Kaçak (19), İlhan Tan (18) ve Şahin Peker isimli yurttaşlar, Van Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. Savcılık ifadelerinin ardından S.M. (17) adlı çocuk ile Şahin Peker adlı yurttaş serbest bırakılırken, tutuklanma talebi ile mahkemeye sevk edilen A.K. (15), Ferhat Kaçak (19) ile İlhan Tan (18) adlı gençler tutuklanarak cezaevine gönderildi. **(28.10.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Hakkari'de 17 yaşındaki N.İ., Cumhuriyet Lisesi önünde bulunduğu sırada polis tarafından gözaltına alındı. Emniyetteki ifade işlemlerinin ardından savcılığa sevk edilen N.İ. "Dağa insan kazandırmak" iddiasıyla mahkemeye sevk edildi. Mahkemedeki ifadesinin ardından tutuklanan N.İ. Hakkari M Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. **(28.10.2014 / DİHA)**

*Muş'un Bulanık ilçesinde 27 Ekim'de, Bahçelievler Mahallesi'nde bulunan KOP Petrol yakınlarında polisler tarafından durdurulan araçta yapılan arama ve kimlik kontrolünden sonra 1'i çocuk 3 kişi gözaltına alındı. Emniyetteki işlemlerinin ardından D.K. (13) serbest bırakılırken, Tahsin Dişli ve Nevzat Gümüştaş isimli yurttaşlar ise savcılık ifadesinin ardından tutuklanmaları talebiyle Sulh Ceza Mahkemesi'ne sevk edildi. Dişli ve Gümüştaş mahkeme tarafından "Örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklanarak, Muş E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. **(28.10.2014 / ANF / DİHA)**

*İğdır'da merkeze bağlı Özgür, Karaağaç mahalleleri ile Halfeli beldesinde 28 Ekim'de, özel hareket timlerinin de katılımıyla eş zamanlı düzenlenen ev baskınlarında Y.A. (17) isimli çocuk ile Sinan Çelebi (25), Kenan Duman (20) ve ismi öğrenilemeyen 2 yurttaş gözaltına alındı. Gözaltına alınan 5 kişinin çeşitli zamanlarda düzenlenen eylem ve etkinliklere katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alındıkları ileri sürüldü. 5 kişi İğdır Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. 5 kişiden 2'si İğdır Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin ardından serbest bırakılırken, Adliyeye çıkarılan 3 yurttaş 2'si savcılık işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Tutuklanması istemiyle mahkemeye sevk edilen Kenan Duman ise, mahkeme tarafından tutuklanarak İğdır Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. **(30.10.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Mardin'in Mazıdağı ilçesinde, Kobanê'ye saldırılarını protesto etmek amacıyla düzenlenen eylemlere katıldıkları gerekçesiyle, polis tarafından evlerine baskın düzenlenen Hamit Çoko, Serkan Akkuş (22), Nezir İlek (50), Doğan Çavlı (20), Nejat Titiz (30), Ekrem Yüş (35),

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

J.K. (15) ve R.D. (17) isimli yurttaşlar gözaltına alındı. Emniyetteki ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Ekrem Yüş (39), Nezir İlek (50), Nejat Titiz (30), Doğukan Çavlı (20) ve Serkan Akkuş (22) "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklanarak Mardin E Tipi Cezaevi'ne gönderilirken, Hamit Çoko, J.K. (15) ve R.D. (17) adlı kişiler serbest bırakıldı. (31.10.2014 / Ozgur-gundem.com)

*Diyarbakır'ın Sur ilçesi Melik Ahmet Caddesi'nde Kobane'ye destek amacıyla 14 Ekim'de yapılan eylemlerde polis kurşunuyla yaralanan ve Selahattin Eyyübi Devlet Hastanesi'nde tedavi gören Emrullah Tohumcu (17) polisler tarafında bugün hastanede gözaltına alındı. "İzinsiz gösteriler katılmak" iddiasıyla gözaltına alınan Tohumcu, Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı'na çıkartıldı. Tohumcu savcılık ifadesinin ardından, "Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" , "Gösteri ve yürüyüş kanuna muhalefet" ve kaçma şüphesi olduğu iddiasıyla tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edildi. Mahkeme savcılığın talebini göz önünde bulundurarak Tohumcu'yu yaralı olmasına rağmen tutukladı. Karnından aldığı iki kurşunla yaralandığı ve düne kadar yoğun bakımda olduğu belirtilen Tohumcu'nun hala tedavisinin devam ettiği belirtildi. (31.10.2014 / **DİHA**)

*Hakkari'de on binlerin Kobanê için gerçekleştirdiği yürüyüşün ardından polisin gaz bombası ile kitleye müdahalede bulundu. Müdahale sırasında A. O. ve soyadı öğrenilemeyen R. isimli 2 çocuk, "polise mukavemet etmek" iddiasıyla gözaltına alınarak Hakkari Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. (01.11.2014 / **ANF**)

*Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde, 1 Kasım Dünya Kobanê Günü nedeniyle yürüyüş düzenleyen kitleye polis, gaz bombaları ve tazyikli su ile müdahalede bulundu. Çıkan olaylarda C.Ö. ile isimleri öğrenilemeyen 2 çocuğun darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi. (01.11.2014 / **DİHA / Ozgur-gundem.com**)

*Muş'ta, Dünya Kobanê Günü etkinliğinin ardından polis müdahalesi sonucu 19 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan 19 kişiden 14'ü aynı gün serbest bırakıldı. Y.A., D.O., M.K.(17), M.S. isimli çocuklar ile Halit Çiçek isimli yurttaş 6-8 Ekim günleri kentte yaşanan Kobanê protestolarına katıldıkları gerekçesiyle Muş Emniyet Müdürlüğü'nde ifadelerinin alınmasına devam edildi.Tamamlanan işlemlerinin ardından 5 kişiden 2'si serbest bırakılırken 3 kişi ise "Örgüt üyesi" oldukları gerekçesi ile Sulh Ceza Mahkemesine sevk edildi. 3 kişiden Davut Oral (16) tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılırken, Halil Çiçek ve 17 yaşındaki M.K tutuklandı. (02.11.2014 / Ozgur-gundem.com)

*Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi Yunus Emre Mahallesi, Kardeşlik Caddesi üzerinde özel hareket polisleri, 2 çocuğu gerekçe göstermeden gözaltına almak istedi. Polisler, çocukları yakalayıp darp ederken, darp etmesine engel olmak isteyen yurttaşlara da polisler saldırdı. Bunun üzerinde polisler kitleye hakaretler edip, sağa sola ateş açmaya başladı. Cadde üzerinde temizlik yapan belediye çalışanları Aziz Dal, Muhammet Güler ve Abdullah Balçık, polisin tutumuna tepki gösterdi. 3 belediye işçisi ve isimleri öğrenilemeyen 2 çocuğu darp eden polis, yurttaşları daha sonra gözaltına aldı. (02.11.2014 / **DİHA**)

*Diyarbakır'da 1 Kasım Dünya Kobanê Günü için İstasyon Caddesi'nde yapılan mitingin ardından, Emek Caddesi'ne doğru yürüyüşe geçen kitleye polis, gaz bombası ve tazyikli su ile müdahalede bulundu. Müdahale sırasında 8'i çocuk 11 yurttaş gözaltına aldı. Emniyette tamamlanan işlemlerin ardından savcılığa sevk edilen ve Savcılıkça ifadeleri alınan 11 kişi "yasa dışı" eylemlere katıldıkları gerekçesiyle tutuklanma istemiyle nöbetçi mahkemeye

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

gönderildi. Mahkemedeki ifadelerinin ardından Serkan Özkan, Burhan Atiz ile G.K., M.O., E.D., B.Ç., S.Ç. ve S.A. isimli çocuklar, "yasa dışı" eylemlere katıldıkları gerekçesiyle tutuklandı. Gözaltına alınan diğer 3 çocuk ise mahkeme tarafından serbest bırakıldı. **(03.11.2014 / ANF / Ozgur-gundem.com)**

*Mardin'in Nusaybin ilçesinde Kobanê'ye yönelik saldırılara karşı 6-8 Ekim tarihleri arasında yapılan protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle biri Suriye vatandaşı 3 çocuk gözaltına alındı. İlçe Emniyet Müdürlüğü'ndeki sorgularının ardından Nusaybin Adliyesi'ne çıkarılan çocuklardan 15 yaşındaki Suriyeli D.M. serbest bırakılırken, M.A. (16) ile S.D. (15) isimli çocuklar tutuklandı. **(03.11.2014 / DİHA)**

*Van'da, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında G.T. ve M.K. isimli çocuklar gözaltına alınarak Van Emniyet Müdürlüğü Çocuk Büro Amirliği'ne götürüldü. Çocuklar, emniyette tamamlanan işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. **(04.11.2014 / ANF)**

*Muş'un Zafer Mahallesi'nde 3 Kasım'de, Özel hareket polisleri tarafından düzenlenen ev baskınlarında Mesut Toksun, M.S. (17), M.Ş.A. ve M.Ş.A isimli çocuklar gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen 4 kişinin Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Emniyette tamamlanan işlemlerinin ardından Muş Adliyesi'ne sevk edilen M.S. (17), Mesut Toksun (21), M.Ş.A. (17) ve kardeşi M.Ş.A. (16), "örgüte üye olmak", "örgüte patlayıcı madde temin etmek", "polise mukavemet" iddiaları ile tutuklanarak Muş E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. **(05.11.2014 / DİHA)**

*Muş'un Malazgirt ilçesinde 3 Kasım'de, Kobanê'ye yönelik saldırıları protesto etmek için yapılan eylemlere katıldığı gerekçesiyle Danışmentgazi Mahallesi ile çarşı merkezinde ev ve işyerlerine yapılan baskında Ekrem Şanci, Murat Tayden, Ö.A. (17), H.G. (16) ve ismi öğrenilemeyen yurttaş gözaltına alındı. Gözaltına alınan 5 yurttaş İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. İlçe Emniyeti Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişi tutuklanarak, Muş E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. Muş E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderilenlerden Murat Tayden'in cezaevi önünden kaçarak kayıplara karıştığı ve kendisine halen ulaşılamadığı öğrenildi. **(05.11.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Muş'un Bulanık ilçesinde, polis tarafından düzenlenen baskınlarda, C.D., D.T. isimli 2 çocuk ile Sadık Çakır (30) ve Zafer Aydın (18) isimli yurttaşlar gözaltına alındı. 4 kişi Bulanık İle Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Emniyet Müdürlüğü'ndeki tamamlanan işlemlerinin ardından Bulanık Cumhuriyet Savcılığı'na çıkarılan 2'si çocuk 4 kişiden C.D. ile Zafer Aydemir serbest bırakılırken, Çakır ve D.T'nin "Örgüt üyesi olduğu" iddiasıyla tutuklandı. Biri çocuk 2 kişi Muş E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. **(06.11.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)**

*Diyarbakır'da YÖK'ün kuruluş yıl dönümünü protesto etmek ve Berkin Elvan için anma düzenlemek isteyen Bağlar İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kiptaş Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi 10 kişi, okula gelen sivil polis tarafından gözaltına aldı. Gözaltına alınan öğrenciler, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube'ye götürüldü. **(06.11.2014 / DİHA)**

*Şırnak'ın Silopi ilçesine 4 kilometre uzaklığında bulunan Silopi Teknik Endüstri Anadolu Meslek Lisesi öğrencilerinden 29'u öğlen saatlerinde ders çıkışı sırasında gözaltına alındı. Okul servisi olmayan 29 öğrenci ilçeye gelmek için yoldan geçen bir TIR'ı durdurarak araca bindi. İddiaya göre TIR ile ilçe merkezine doğru seyir halindeyken, İlçe Jandarma

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

Komutanlığı'nın önünde bekleyen akrep tipi zırhlı araçlara ve nöbet kulubelerine öğrenciler tarafından taş atıldı. Bunun üzerine TIR'ı durduran polisler içersinde bulunan 29 öğrenciyi ve TIR şoförünü gözaltına aldı. Gözaltına alınan 29 öğrenci TIR şoförü Silopi İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. **(07.11.2014 / ANF / Ozgur-gundem.com)**

*Hakkari'nin Yüksekova ilçesi, Cengiz Topel Caddesi üzerinde bulunan Orient İş Merkezi'ne onlarca zırhlı araç eşliğinde gelen özel hareket polisleri tarafından baskın düzenlendi. Baskında ismi öğrenilemeyen 1 çocuk gözaltına alındı. **(08.11.2014 / DİHA)**

*Van'ın Hacıbekir (Xaçort) Mahallesi'nde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında S.K., İ.K., D.K. ve A.T. isimli çocuklar gözaltına alındı. Gözaltına alınan 4 çocuk Van Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şubesi'ne götürüldü. **(12.11.2014 / DİHA)**

*Ağrı'nı Patnos ilçesine bağlı Pirömer, Gökoğlu ve Dedeli köylerine 11 Kasım'da, askerler tarafından eş zamanlı düzenlenen ev baskınlarında Ahmet Ege (47), Metin Sezer (45) ve Menaf Aydın (40) isimli yurttaşlar ile A.Y. (16) ve isimleri öğrenilemeyen yaşları 15 ila 17 arasında değişen 4 çocuk gözaltına alındı. Operasyonun nedeni öğrenilemezken, gözaltına alınanlar Patnos İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. 6 kişiden 2'si emniyet işlemlerinin ardından adliyeye getirildi. Savcılık ifadelerinin ardından tutuklanma talebiyle Patnos Asliye Ceza Mahkemesi'ne sevk edilen Azad Pala (20) ile Metin Özdek (35) isimli yurttaşlar, "Örgüt propagandası yapmak" ve "Kamu malına zarar vermek" suçlamasıyla tutuklanarak, Patnos Cezaevi'ne gönderildi. **(12.11.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)**

*Van'ın Başkale ilçesinde Yenimahalle, Hafiziye ve Tepebaşı mahallelerinde 11 Kasım'da, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında T.A (14) adlı çocuk ile Onur Demir (18), Saim Durmaz (24), Şefik Tekin (51), Murat Deniz, İsmail Hakkı Kızıltun ve Şaban Bozkurt adlı yurttaşlar gözaltına alınarak Başkale Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Emniyetki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 kişiden Onur Demir, Şefik Tekin, Murat Deniz Saim Durmaz ve Şaban Bozkurt tutuklanarak Van F Tipi Cezaevi'ne gönderildi. **(13.11.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Van'da 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'nde düzenlenen destek yürüyüşüne katıldığı gerekçesiyle, Cumhuriyet Caddesi üzerinde gözaltına alınan G.T. (15) isimli çocuk Van Adliyesi'ne çıkarıldı. Savcılık tarafından tutuklanması talebiyle mahkemeye sevk edilen G.T. "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklanarak Van M Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. **(14.11.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Ağrı'nın Patnos ilçesinde, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında Ramazan Uygur (65), DBP'li İl Genel Meclis üyesi Atilla Uygur (45), Cahit Uygur (18), Abdullah Uygur (24), Sefa Başboğa (19), Nasır Çakan (22), Behçet Usboğa (20), Ali İhsan Karakurt (18) isimli yurttaşlar gözaltına alındı. Kurdegöz köyündeki ev baskınlarında ise İ.S. (17) ve İ.S. (17) adlı çocuklar gözaltına alındı. **(19.11.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Mardin'in Nusaybin ilçesinde, Kobanê eylemine polisin müdahalesiyle başlayan çatışmaların ardından eyleme katıldıkları gerekçesiyle 2 çocuk gözaltına alındı. Gözaltına alınan M.S. (16) ve F.T. (15) isimli çocuklar İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde ifadelerinin alınmasının ardından Savcılıkta alınan ifadelerinden sonra serbest bırakıldı. **(20.11.2014 / Ozgur-gundem.com)**

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

*Ağrı'nın Tutak ilçesinde, Kobanê olaylarına katıldıkları gerekçesiyle B.T. (17), Ferdi Dinç (36) ve Kasım Şafi (37) adlı yurttaşlar, polisler tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alınan yurttaşlar Tutuk Emniyet Amirliği'ne götürüldü. Adliyeye sevk edilen 3 kişiden Ferdi Dinç ve Kasım Şafi, "gösterilere katılmak" ve "kamu malına zarar vermek" iddialarıyla tutuklanarak Ağrı M Tipi Cezaevi'ne gönderildi. **(20.11.2014 / ANF)**

*Ağrı'nın Tutak ilçesinde, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında M. Reşit Kutluay (19) ve İ.B. (17) isimli yurttaşlar gözaltına alındı. Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan işlemlerinin ardından adliyeye çıkarılan biri çocuk 2 kişi, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı. **(21.11.2014 / ANF)**

*Diyarbakır'ın Sur ilçesine bağlı Balıkçılarbaşı Semt'i'nde bulunan Tavfik Fikret Ortaokulu'nda 6. sınıf öğrencisi M. D. (12), okul bahçesinde sivil polisler tarafından gözaltına alındı. Polis araçlarına taş attığı gerekçesi ile gözaltına alındığı iddia edilirken M.D., Sur İlçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şubesi'ne götürüldü. **(21.11.2014 / DİHA)**

*Diyarbakır'da 19 Kasım'da, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında "Öz Savunma Birliği" üyesi oldukları iddiasıyla 18 yaşından küçük M.F.Ç. isimli bir çocuğun da aralarında bulunduğu 12 kişi gözaltına alındı. **(24.11.2014 / DİHA)**

*Hakkari'nin Çukurca ilçesinde, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında Fırat Çetinkaya, Nihayi Çetin ve Şehriban Çetin (16) adlı yurttaşlar Kobanê eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alındı. İlçe Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin ardından Fırat Çetinkaya ve Nihayi Çetin tutuklanırken, Şehriban Çetin (16) yaşının küçük olmasından dolayı serbest bırakıldı. Tutuklanan yurttaşların Hakkari Kapalı Cezaevine götürülecekleri öğrenildi. **(26.11.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Siirt'in Erüh ilçesinde İbrahim Özdemir (18) isimli bir genç, Dih Mahallesi'nde yer alan YİBO Caddesi üzerinde polislerce durdurulup, kimlik kontrolünün ardından gözaltına alındı. H.Y. (15) isimli çocuk ile Şaban Öner (18) isimli yurttaşlar işyerlerine, B.D. (17) isimli çocuğun ise evine yapılan polis baskınında gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar Erüh Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. **(28.11.2014 / DİHA / ANF)**

*Mardin'in Nusaybin ilçesinde, Y. A. (15) ve A. G.(16) isimli çocuklar, çıkarıldıkları Nusaybin Adliyesi'ndeki mahkemede verdikleri ifadeleri ardından tutuklanarak Mardin E Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi. **(01.12.2014 / ANF / DİHA)**

*Ağrı'nın Tutak ilçesinde polis ve özel harekât timleri tarafından düzenlenen ev baskınlarında, lise öğrencisi olduğu öğrenilen Z.A.B. (16) ve A.A. (17) isimli çocuklar gözaltına alındı. **(02.12.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Ağrı'nın Alparslan ve Kazımkarabekir mahallerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Muhamed Karagöz (18), Berat Karaman (30) ve F. A. (15) isimli çocuk gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. **(02.12.2014 / ANF / DİHA)**

*Diyarbakır Silvan ilçesinde, IŞİD çetelerinin Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto etmek amacıyla yapılan gösteriye polis müdahalesi ile başlayan olaylara katıldığı gerekçesiyle F.K, H.E, A.B, İ.H.E, M.B, H.Y, A.A, A.T ve E.H isimli 9 çocuk gözaltına alındı. Gözaltına

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

alındıktan sonra götürüldükleri İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde nezarete atılan çocuklar, geceyi geçirdikleri emniyette ifadeleri alınması sonrası Silvan Adliyesi'ne getirildi. Savcılık ifadeleri alınan çocuklar, daha sonra serbest bırakıldı. **(03.12.2014 / DHA / Milliyet.com.tr)**

*Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Bağlar Mahallesi'nde bulunan Eğitim Caddesi ve 830 nolu sokakta bulunan iki ayrı eve özel hareket timleri tarafından düzenlenen baskınlarda, Azadiya Welat ve Özgür Gündem gazeteleri dağıtımcısı olduğu öğrenilen Abdumelik Akın (20) ile Emin N. (39) ve 15 yaşındaki oğlu M.N. gözaltına alındı. **(04.12.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Şırnak'ın Cizre ilçesinin Yafes Mahallesi'nde polisler ait zırhlı araçların geçişi sırasında taş attıkları gerekçesiyle E. K (13), S.S (11), B.K (12) ve N.K (15) isimli 4 çocuk gözaltına alındı. Çamlıca Restuarant'ta gözaltına alındığı belirtilen 4 çocuğun Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldükleri öğrenildi. **(04.12.2014 / ANF / Ozgur-gundem.com)**

*Şırnak'ın Silopi ilçesinde 4 Aralık'ta, özel hareket ve sivil polisler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, M.K. (17), İ.B. (15), M.D. (16) D.B. (15) isimli çocuklar ile Mehmet Çalışkan, Botan Salih (18), Ömer Özenç (32), Ferhat Uygur (19) ve Mehmet İrmez (22) adlı yurttaşlar gözaltına alındı. Götürüldükleri emniyette sorguya alınan 9 kişiden İ.B. (15), M.D. (16) D.B. (15) ve Mehmet Çalışkan, sevk edildikleri savcılıkta alınan ifadeleri sonrası çıkarıldıkları mahkemeye "örgüt üyeliği" ve "gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet" "polise mukavemet" suçlamalarıyla tutuklandı. Emniyetteki sorguları tamamlanan ve adliyeye sevk edilen M.K. (17) isimli çocuk ile Botan Salih (18), Ömer Özenç (32) serbest bırakılırken, Ferhat Uygur (19) ve Mehmet İrmez (22) isimli yurttaşlar tutuklanarak cezaevine gönderildi. **(05.12.2014 / ANF / DİHA)**

*Diyarbakır'da, 6-8 Ekim Kobanê olayları sırasında, kimliği belirsiz silahlı grupların saldırısı sonucu öldürülen Yasin Börü ve Riyad Güneş, Ahmet Dakak ve Hasan Gökğuz'un failleri oldukları iddiasıyla 10'u çocuk 24 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların emniyetteki işlemlerinin bitmesi üzerine 8 kişi TEM Şube Müdürlüğü'nden serbest bırakılırken, 9 çocuk da Çocuk Şube Müdürlüğü'nden serbest bırakıldı. 1'in çocuk 7 kişi Diyarbakır Adliyesi'ne sevk edildi. Savcılıkta ifadesi alınan F.K. isimli çocuk Çocuk Mahkemesi tarafından tutuklanırken, nöbetçi mahkemeye sevk edilen A.B, A.P, H.O, H.O, U. D. ve annesi Y. D. tutuklandı. Tutuklanan 7 kişinin ardından, polisin ikinci kez düzenlediği ev baskınlarında, M.D., A.K.ve Y.O. isimli çocuklar ile H.A., R.B., A.G., M.D., C.Y., A.T., H.U., Ü.D., B.D., A.K., A.T., R.Ö., M.K., M.Ş.Y. isimli kişiler gözaltına alındı. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yaptığı açıklamada, hakkında arama kararı çıkan 7 kişinin hala gözaltına alınmadığı belirtti. **(05-06.12.2014 / Milliyet.com.tr / Cnnturk.com / T24.com.tr)**

*Diyarbakır'da 6 Aralık tarihinde, 6-8 Ekim Kobanê olayları sırasında kimliği belirsiz silahlı grupların saldırısı sonucu öldürülen Yasin Börü ve Riyad Güneş, Ahmet Dakak ve Hasan Gökğuz'un failleri oldukları iddiasıyla 4'ü çocuk 18 kişi gözaltına alınmıştı. 4'ü çocuk 18 kişinin mahkemede ifade işlemlerinin ardından 17 kişi tutuklandı. Tutuklananlar arasında dört çocuk bulunuyor. **(08.12.2014 / Milliyet.com.tr / Radikal.com.tr / Aljazeera.com.tr)**

*Mardin'in Derik ilçesinde, 6-7 Ekim olaylarına katıldıkları iddiasıyla gözaltına alınan A.M.Y. (17) ve A.A. (16) adlı çocuklar, emniyetteki işlemlerinin ardından Derik Adliyesi'ne çıkarıldı. Savcılık ifadesinin ardından tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edilen A.M.Y.

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

ve A.A. adlı çocuklar, "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklanarak, Mardin E Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi. **(09.12.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)**

*Bitlis'in Hizan ilçesinde, polis tarafından 30 eve düzenlenen baskınlarda, 6-8 Ekim Kobanê eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle 5' çocuk 14 kişinin gözaltına alınarak emniyete götürüldüğü öğrenildi. 14 kişiden 2'si Bitlis Emniyet Müdürlüğü'nde serbest bırakılırken, 12'si işlemlerinin ardından adliyeye getirildi. Bitlis Cumhuriyet Başsavcılığı'nda alınan ifadelerinin ardından bir kişi serbest bırakılırken, 11 kişi tutuklanma talebi ile mahkemeye sevk edildi. Gece saatlerine kadar süren ifade işlemleri sonucunda 11 kişi Kobanê eylemlerine katılarak, "örgüt propagandası yapmak" suçlaması ile tutuklanarak Bitlis E Tipi Cezaevi'ne gönderildi. **(09-10.12.2014 / Ozgur-gundem.com / İmctv.com.tr)**

*Muş'un Varto ilçesinde özel hareket polisi ve askerlerin düzenlediği ev baskınlarında Uygur Yavaş, Umut Han, Recep Bingöl, Zana Ataç, Mehmet Turgut, Bayram Değer ve Bedri Toprak isimli yurttaşlar gözaltına alındı. Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Uygur Yavaş, Umut Han, Recep Bingöl, Z.A. (17), Mehmet Turgut, Bayram Değer ve Kadri Toprak, "Örgüt üyeliği", "Örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek", "Kamu malına zarar vermek" ve "Polise mukavemet" iddiası ile tutuklanarak Muş E Tipi Cezaevi'ne gönderildi. **(10-11.12.2014 / Milliyet.com.tr / Ozgur-gundem.com)**

*Ağrı'nın Tutak ilçesinde, 6-8 Kobanê olaylarına katıldıkları gerekçesiyle İlhan Özkartal (37), Turan Aydın (36) ve K.Y. (17) isimli yurttaşlar, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne çağrıldı. Emniyete giden 3 kişi gözaltına alındı. Emniyette tamamlan işlemlerin ardından adliyeye getirilen ve savcılık ifadelerinin ardından tutuklama istemi ile mahkemeye sevk edilen K.Y.(17) ifadesinin ardından serbest bırakılırken, Özkartal ve Aydın, "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklanarak Ağrı M Tipi Cezaevi'ne gönderildi. **(12-13.12.2014 / DİHA)**

*Mardin Artuklu ilçesine bağlı Yalım Mahallesi'nde, özel hareket polisleri tarafından düzenlenen ev baskınlarda 2'si çocuk 6 kişi gözaltına alındı. Son dönemde kentte yapılan eylemlere katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan M. C. (18), Ö.C. (16), İ. C. (17), W.C. (22), F. C. (18) ve S. C. (18) ifadeleri alınmak üzere Mardin Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. **(16.12.2014 / DİHA)**

*Mardin'in Artuklu ilçesi Yalım Mahallesi'nde, Kobanê eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 2'si çocuk 6 kişi Mardin Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin ardından adliye sevk edildi. Savcılıkta ifadeleri alınan Ö.C. (16), İ.C. (17) adlı çocuklar serbest bırakılırken, mahkemeye çıkarılan M.C. (18), W.C. (22), F.C. (18) ve S.C. (18) adlı öğrenciler ise tutuklanarak Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. **(18.12.2014 / İmctv.com.tr)**

*Van'ın Hacıbekir Mahallesi'nde polis tarafından düzenlenen bir ev baskınında A.A. (15) isimli çocuk gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen A.A., Çocuk Şube Müdürlüğü'ne götürüldü. **(19.12.2014 / DİHA)**

*Siirte, Kobanê ve Şengal halkı ile dayanışmak amacıyla yapılmak istenen konser için Kızlar Tepesi mevkinde konser bileti dağıtan Siirt Üniversitesi öğrencileri Şükran Saygılı ve Muzaffer Ongullu, Siirt Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı polisler tarafından gözaltına alındı. Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen Saygılı ve Ongullu'nun, gözaltının gerekçesi ise öğrenilemedi. **(23.12.2014 / DİHA)**

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

*Dersim'de 22 Aralık'ta, Cumhuriyet Caddesi üzerinde çıkan olaylarda gözaltına alınan 3 yurttaş emniyetteki işlemlerinin ardından savcılığa sevk edildi. Savcılıktaki ifade işlemlerinin ardından İsmail Sarı, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılırken, Emre Sezgin ve M.T. (16) ise isimli yurttaşlar ise "örgüt üyesi" oldukları iddiasıyla tutuklandı. (25.12.2014 / ANF)

*Diyarbakır'da Sento Caddesi'nde 13 yaşındaki R.C., Bağlar Kuruçeşme'de bulunan ablasının evine giderken TOMA aracına taş attığı iddiasıyla polisler tarafından gözaltına alındı. Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şubesi nezarethanesinde bir gece tutulan R.C., çıkarıldığı savcılıkça serbest bırakıldı. (27.12.2014 / DİHA)

*Hakkâri'nin Berçelan Mahallesi'nde, polis tarafından düzenlenen ev baskınında R.E. (15) isimli çocuk gözaltına alındı. (28.12.2014 / DİHA)

*Mardin'in Mazıdağı ilçesinde, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Orhan Tekin, Ali Tekin, Diyar Atalay, Ferhat Atalay, İbrahim Yalgı, Fesih Acar ve 17 yaşındaki Ö.U. gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen 7 kişi İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. (29.12.2014 / Ozgur-gundem.com)

Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele

*Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde, 30 Mart yerel seçimlerinde AKP'nin hile ve usulsüzlük yaparak seçimleri kazandığı gerekçesiyle protesto gösterilerinde gözaltına alınan M.G. (17), polisler tarafından kötü muamele, darp ve işkenceye maruz kaldığını belirtti. Markette bulunduğu sırada gözaltına alınarak ilçe emniyet karakoluna götürüldüğünü belirten M.G., gözaltında 5-6 polisin kendisine saldırdığını söyledi. Üzerinde bulunan bütün kıyafetlerin kanlar içinde kaldığını, bu nedenle polislerin üzerindeki elbiseleri soyarak aldığını belirtti. (03.04.2014 / Ozgur-gundem.com)

*Van'ın Hacıbekir (Xaçort) Mahallesi'nde, 21 Eylül günü polis tarafından gözaltına alınan 2 kişiden 16 yaşındaki lise öğrencisi H.A.'nın gözaltında işkenceye maruz kaldığı öğrenildi. Çocuk olmasına rağmen elleri kelepçelenen ve Van Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şube'ye götürülen H.A., Emniyet Müdürlüğü'nde 2 saat boyunca ayakta, yüzü duvara dönük şekilde bekletildiğini ve odaya gelen giden her polisin kendisini tokatladığını, küfür ve hakaret ettiğini dile getirdi. Uzun bir süre bekletildikten sonra ismini bilmediği, ama Emniyet Müdürü olduğunu bildiği kişi tarafından tehdit edildiğini dile getiren H.A., "Gözaltına alınırken beni çok dövdüler. Elbiselerim yırtıldı. Emniyette gelen geçen üstümü çekiştirdi ve dövdü. Daha sonra müdürün yanına götürdüler. Müdür, 'Eylemde kimle birlikteydin. Arkadaşlarının ismini bana vermezsen seni elektriğe veririm' diyerek, bana tokat attı. Beni çok korkuttular. Bir daha cezaevinden çıkamayacağımı ve yıllarca hapiste kalacağımı bana söylediler. Fotoğraflar gösterip birileri üzerinde ifade vermemi istedik. Korkudan tanımadığım birinin ismini verdim" dedi. Gece geç saatlere kadar tutulduğu Siyasi Şube Müdürlüğü'nden Van Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube Müdürlüğü'ne götürüldüğünü aktaran H.A., "Oradaki polisler sürekli bana küfür ettiler. Tokat atıp kağıtları imzalamamı istedi. Okumama izin vermediler. Ne yazdığımı bilmediğim bir sürü şeye imza attım. Gece de çok soğuk bir odada sabaha kadar tutuldum" diye aktardı. Çıkarıldığı savcılıkta polisin asılsız iddiaları ile karşılaştığını söyleyen H.A., "Küfür ve dayak zoruyla imzalattıkları kağıtlarda üzerimde molotfokokteyli ve bıçak yakalandığı yazıyordu. Yazanların doğru olmadığını ve polisler okutmadan zorla imzalattığımı söyledim. Savcı, 'Polis yalan söyler mi?' diye sorunca ben de evet dedim. Bunun üzerine savcı da beni azarladı" dedi. (26.09.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)

*Van'da, IŞİD çetelerinin Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto eylemlerine polis müdahalesi ile başlayan olaylarda gözaltına alınan Y.K. (13) isimli çocuğun, işkenceye ve kötü muameleye maruz kaldığı, çene, bel, el ve kasık bölgesinin yanı sıra vücudunun çeşitli yerlerinden aldığı cop darbeleri ile yaralandığı belirtildi. Yaşadıklarını DİHA'ya anlatan Y.K., "Polisler beni zırhlı araca bindirirken ellerimi plastik kelepçe ile arkadan bağladılar. Evden çıkarken, arkadaşlarımla mahalle de oyun oynadığım masketler vardı. Onlar cebimde duruyordu. Beni gözaltına alırken, baktım cebime sapan koydular. Polislerden biri, 'sen bu sapanla bizlere masket atıyorsun' dedi. Polislerin beni dövmeleleri beni çocuk şubesine götürmelerine kadar sürdü. Birisi ayağıyla boğazımı sıkarken, bir diğeri böbreklerime elleyip, 'böbreklerini yerinden çıkarayım mı ?' diyordu. Çocuk şubesine teslim edildikten sonra, orada mavi gözlü şişman bir polis vardı. Bu defa o beni dövmeye başladı. Anneme ve Öcalan'a küfür ederek beni dövdü" şeklinde konuştu. Nezarethanede yanıma 5 çocuk daha getirdiler. Birisinin kolunu kırmıştılar. Çocukların ellerinde plastik kelepçe vardı. Kısa bir süre sonra 2 kadın polis geldi. Elleri cop vardı. Kolu kırık olan arkadaşımıza bu 2 kadın polis tarafından şiddet uygulandı. Bu şiddet gözlerimizin önünde oldu. Bize çok kötü davrandılar, fayansın üzerinde yatırdılar. Biz 6 kişiydik bize sadece 2 battaniye verdiler. Sabah sadece kahvaltılık verdiler, akşama doğru ise her birimize sadece birer parça kuru ekmek verdiler" diye konuştu. (13.10.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)

*Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde, Eczacılar Sokağı'nda konuşlanan ve bekleyişlerini sürdüren zırhlı araç eşliğindeki polislerin, bir çocuğu emniyete götürerek darp ettiği iddia edildi. Yüksekova 50. Yıl İlköğretim Okulu öğrencisi 10 yaşındaki S.I.'nın okul çıkışında evine giderken, polisler tarafından alınarak emniyete götürüldüğü ve emniyette dövüldüğü ileri sürüldü. Emniyette dövüldükten sonra serbest bırakılan ve korktuğu için sürekli ağlayan S.I. yaşadıklarını şöyle anlattı: "*Okul dağıldığı sırada eczacılar sokağından arkadaşlarımla eve giderken şakalaşıyorduk. Bu esnada top sakallı ve kel bir polis zırhlı araçtan inerek beni dövmeye başladı. Daha sonra beni emniyete alarak kapı arkasında yüzüme yumruk, tokat atarak dövmeye devam etti. Okul çantamı da attılar. Beni sonradan çıkararak tekrar yola bıraktılar. Çok korktum canım yanıyor.*" S.I.'nın ağabeyi Giyas I. ise, "*İlkokula giden çocuğun polis tarafından alınıp emniyete işkenceye maruz bırakılmasına anlam veremiyoruz. Ben bu olayın peşini bırakmayacağım. Olayla ilgili şikayette bulunacağım*" diye konuştu. (18.11.2014 / DİHA / Sirnakhaber.com.tr)

*Hakkari'nin Berçelan Mahallesi'nde düzenlenen Roboski katliamı protesto eylemine katıldığı gerekçesi 28 Aralık'ta gözaltına alınan R.E. (16) adlı çocuk, çıkarıldığı nöbetçi mahkeme tarafından tutuklandı. R.E.'nin babası Hasan E., gözaltı aşamasında psikolojik ve fiziki işkence uygulandığını söyledi. Baba Engin E., "Polis, eyleme katılan çocukların isimlerini vermesi için tehdit etmişler. Oğluma 'Eğer isimleri vermezsen, seni IŞİD'e vereceğiz' denmiş" diye konuştu. (31.12.2014 / Ozgur-gundem.com)

Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele

*Batman'da Word Market önünde dilenen Suriyeli mülteci bir çocuğun, sivil bir polis tarafından tekme ve yumruklarla darp edildiği iddia edildi. Olayın yaşandığı yerde bulunan esnaf Ramazan Baytar isimli yurttaşın, çocuğun darp edilmekten kurtarıldığı belirtildi. İddia edilen darp olayının Word Market'in güvenlik kameralarına kaydedildiği ifade edildi. (18.01.2014 / DİHA)

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

*Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde seçimde yapılan hilelere yurttaşların protesto gösterisinde bulunması üzerine polis müdahalesi ile başlayan olaylarda, aralarında çocuklarında bulunduğu 22 kişi gözaltına alındı. Olaylar sırasında çalıştığı inşaata giderken polisin durdurduğu 15 yaşındaki C. G., isimli bir çocuğun üzerinde kimlik bulunmadığı gerekçesi ile polis şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Ceylanpınar Devlet Hastanesi'ne kaldırılan C. G.'nin ayakları, göğsü, kafası ve yüzünden darp edildiği belirtildi. **(02.04.2014 / DİHA)**

*Van'da, 1 Kasım Dünya Kobanê Günü kapsamında düzenlenen yürüyüş sonrası birçok gerçekleşen gaz bombalı müdahalenin ardından polis, İpekyolu ilçesine bağlı Hacıbekir (Xaçort) ile Edremit ilçesine bağlı Süphan Mahallesi'nde evlere baskınlar düzenleyerek çok sayıda kişiyi darp ederek gözaltına aldı. Polis, Hacıbekir (Xaçort) Mahallesi Sürmeli Sokak'ta oturan Remziye Kurt adlı kadının yüzüne plastik mermi sıkarken, evde bulunan 10 yaşındaki B. Kurt'u da darp etti. Darp edilen kadın ve çocuk, komşuları tarafından Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı. **(01.11.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi Yunus Emre Mahallesi, Kardeşlik Caddesi üzerinde özel hareket polisleri, 2 çocuğu gerekçe göstermeden gözaltına almak istedi. Polisler, çocukları yakalayıp darp ederken, darp etmesine engel olmak isteyen yurttaşlara da polisler saldırdı. Bunun üzerinde polisler kitleye hakaretler edip, sağa sola ateş açmaya başladı. Cadde üzerinde temizlik yapan belediye çalışanları Aziz Dal, Muhammet Güler ve Abdullah Balçık, polisin tutumuna tepki gösterdi. Bunun üzerine polisler belediye çalışanlarına da saldırmaya başladı. Polisler, 3 belediye işçisi ve isimleri öğrenilemeyen 2 çocuğu darp etti. **(02.11.2014 / DİHA)**

*Hakkari'nin Şemdinli ilçesi'nde, 1 Kasım Dünya Kobanê Günü eylemi sonrası polisin müdahalesinde gözaltına alınan 3 çocuktan C.Ö, polis ve özel hareket timlerinin işkencesine maruz kaldığını söyledi. Polis ve özel harekât polisi tarafından işkence gördüğünü iddia eden C.Ö, şunları anlattı: "1 Kasım Dünya Kobanê Günü'ne destek vermek için ilçe girişinde Kobanê lehine slogan attık, olayı duyan polis olay yerine gelerek bize müdahale etti. Gaz bombası ve tazyikli su ile müdahale edince biz de polise karşılık olarak taş attık. O an polisler bize yaklaştı ve havaya ateş ederek bize 'Durun yoksa vururuz' dediler. Ben de kaçamadım ve yere uzandım. Polis beni yakaladığında bana tekme tokatlarla giriştiler. Panzere kadar beni yerlerde sürükleyen polisler beni panzere vurdu. Sonra panzere bindirdikten sonra içerde kafama vurdular. Gözümü yüzümü bu hale getirdiler. Panzerde silahın dipçiğiyle kafama vuruyorlardı. İsim söylememi istediler, ben de söylemedim. Emniyete yettiğimizde de özel harekât polisleri dizilmiş ve önlerinde geçtiğimde bana hepsi tekme tokatla vurdular. Sonra beni hastaneye götürdüler ve bana 'Sakın beni dövdüler deme, inşaatta düştüm' diyeceksin tehdidiyle korkuttular" diyerek yaşadıklarını anlattı. **(05.11.2014 / Ozgur-gundem.com)**

Toplumsal Gösterilerde Güvenlik Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar

*Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Feridun mahallesinde bulunan Diyarbakır caddesi üzerinde, Paris'te katledilen 3 kadın siyasetçinin faillerinin bulunması talebiyle gösteri düzenlemek isteyen eylem yapan bir gruba, polisler müdahalede bulundu. Müdahale sırasında Yakup Müjde (16) ve Bilal Meygil (14) isimli çocuklar gözaltına alındı. Polislerin gözaltına aldığı Müjdeci'yi darp ettiği öğrenildi. **(10.01.2014 / DİHA)**

*Şırnak Valisi'nin, Roboski ile Federal Kürdistan Bölgesi sınırına yapılmak istenen "Güvenlik yolu"nu denetlemek için geldiği bilgisini alan Roboski köylüleri, Roboski katliamında 34 kişinin yaşamını yitirdiği 15 Nolu sınır taşına doğru yürüyüşe geçti. Roboskililerin sınırın alt

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

kısmına varması üzerine askerler, Roboski'li köylülere gaz bombaları ile müdahale etti. Köyüllerin yürüyüşü devam ederken, askerler kitlenin üzerine silahlarla ateş açtığı bildirildi. Başına gaz bombası isabet eden Serhat Encü (17) isimli yurttaş ağır yaralandı. **(15.01.2014 / Cumhuriyet.com.tr / Ozgur-gundem.com)**

*Mardin'in Nusaybin ilçesinde binlerce kadının katıldığı 8 Mart Dünya Kadınlar Günü mitinginin ardından alanının yakınında bulunan Ahmet Kaya köprüsünde bir grup gence polis gaz bombasıyla müdahale etti. Müdahale sırasında 13 yaşındaki A.Ç adlı çocuk gözüne isabet eden gaz bombasıyla yaralandı. **(08.03.2014 / Milliyet.com.tr)**

*Mardin'in Kızıltepe ilçesinde Otogar yanında bulunan Newroz alanında düzenlenen Newroz mitinginin ardından Özgürlük Meydanı'na doğru yürüyüşe geçen binlerce kişiye, zırhlı araçlarla barikat kuran polisler tarafından gaz bombası ve tazyikli su ile müdahalede bulunuldu. Müdahale sırasında Hamdullah Başak (16) isimli sağır ve dilsiz bir çocuk, gaz fişegi kapsülünün çenesine isabet etmesi sonucu ağır yaralandı. **(17.03.2014 / DİHA)**

*Urfa'nın Birecik ilçesinde yapılan yerel seçimlerde usulsüzlük ve hile yapıldığına dair BDP'liler tarafından İlçe Seçim Kurulu'na yapılan itirazın reddedilmesini ateş yakarak yolu trafiğe kapatan kitleye polis, tazyikli su ve gaz bombaları ile müdahalede bulundu. Müdahaleye gençlerinde karşılık verdiği olaylar sırasında, 15 yaşında N.K. isimli bir çocuk polis tarafından atılan gaz kapsülünün sağ gözüne isabet etmesi nedeniyle yaralandı. Birecik Devlet Hastanesi, ardından da Malatya İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne sevk edilen N.K.'nin 3 saat süren ameliyatın ardından sol gözünü kaybettiği açıklandı. **(02.04.2014 / Radikal.com.tr / Milliyet.com.tr / İmctv.com.tr)**

*Van'ın Hacıbekir (Xaçort) Mahallesi kanal üstü bölgesinde toplanan yüzlerce genç, seçim hileleri iddiaları ve Kato Dağı'nda BDP'lilere yapılan asker müdahalesini protesto etmek amacıyla gösteri düzenledi. Gençlerin gösteri yaptığı bölgeye TOMA ve Akrep tipi zırhlı araçlarla gelen polisler, hiçbir uyarıda bulunmadan gençlere gaz bombası ve tazyikli suyla müdahale etti. Bu sırada Akrep tipi zırhlı araç, 12 yaşındaki A.O. adlı çocuğu arkadan çarptı ve yere düşürdü. Yere düşen ve kafası yarılan A.O. çevredeki yurttaşların yardımıyla ambulansla Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı. **(07.04.2014 / Cumhuriyet.com.tr / Birgun.net / Bianet.org)**

*Hakkari Yeni Mahalle'de bir grup gencin, Meskan Dağı'ndaki karakol yapımını protesto eylemine polisin müdahale ettiği sırada A.K. (15) isimli bir çocuk, çıkan olayları evinin damından izlerken polisin sıkıdığı plastik mermisinin kendisine isabet etmesi sonucu damdan düşerek yaralandı. **(13.04.2014 / DİHA)**

*Van'ın Hacıbekir (Xaçort) Mahallesi'nde, Rojava sınırına kazılan hendekleri protesto eden yüzlerce genç, polis TOMA ve Akrep tipi zırhlı araçlarla olay yerine gelen polisin tazyikli su ile gerçekleştirdiği müdahaleye maruz kaldı. Yaklaşık 4 saat süren çatışmada, 1 polis kafasından aldığı taş darbesi ile yaralandı. Olaylar sona erdikten sonra mahalleye zırhlı araçlar ve TOMA'larla giren polisler, araçlarından inerek 4 çocuğu gözaltına alırken, 5 yaşlarındaki bir çocuğu da feci şekilde darp etti. **(13.04.2014 / DİHA)**

*Şırnak'ın Silopi ilçesi Yenişehir Mahallesi'nde polisin Akrep tipi zırhlı aracının geçişi sırada bir çocuğun araca taş attığı ileri sürüldü. Bunun üzerine sivil polislerin de Süleyman Demirel

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

İlköğretim Okulu bahçesinde oyun oynayan öğrencilere gaz bombası atması sonucu çocuklar fenalaşarak hastaneye kaldırıldığı belirtildi. Bu sırada bahçede oynayan 12 çocuk gaz bombasının etkisiyle baygınlık geçirdi. Öğrenciler ambulanslarla hastaneye kaldırılırken, yaşları 10 ile 12 arasında olan öğrencilere oksijen verildi. **(21.04.2014 / Ozgur-gundem.com)**

*Van'ın Hacıbekir Mahallesi'nde yüzlerce genç, bölgede yapımı süren karakolları ve Rojava sınırına kazılan hendekleri protesto etmek amacıyla gösteri düzenledi. Gösterinin düzenlendiği mahalleye sevk edilen çok sayıda çevik kuvvet ve özel hareket polisi, gaz bombaları ve tazyikli su ile müdahale etti. Müdahale sırasında polisin attığı gaz bombası S.A. (10) isimli çocuğun boğazına isabet ederek boğazını parçaladı. Ağır yaralanan çocuk çevredekilerin yardımı ile hastaneye kaldırıldı. **(11.05.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)**

*Şırnak'ın Cizre ilçesinde, Diyarbakır'ın Lice ilçesinde yurttaşların başlattığı karakol protestolarına karşı yapılan polis ve asker müdahalesini protesto etmek isteyen bir grup gence polis, gaz bombası ve tazyikli su ile müdahalede bulundu. Müdahalede sırasında N.C isimli 15 yaşındaki çocuk, gaz bombası fişegi ile başından vurularak yaralandı. Polisin yoğun gaz kullanması sonucu yurttaşlar da gazdan etkilendi. **(03.06.2014 / İmctv.com.tr)**

*Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde, Lice'deki 2 yurttaşın ölümüyle sonuçlanan asker müdahalesini protesto etmek isteyen yurttaşlara yönelik gerçekleşen polis müdahalesinde, polisin sıktığı gaz bombasının kapsülü Sur Mahallesi'ndeki bir evin camına isabet etti. Camı kırarak içeri düşen gaz bombasının kapsülü evde yaşayan 6 yaşındaki Furkan Avşar isimli çocuğun sol gözüne isabet etti. **(09.06.2014 / Haberturk.com / Aljazeera.com.tr / İmctv.com.tr)**

*Şırnak'ın Ömer Kavak Meydanı'nda, 2 yurttaşın ölümüyle sonuçlanan asker müdahalesini protesto gösterilerinde polisin attığı iki gaz bombası kapsülü 15 yaşındaki Mahsun Balık isimli çocuğa isabet etti. Ağır yaralanan Balık, Şırnak Devlet hastanesine kaldırıldı. **(10.06.2014 / Hurriyet.com.tr / Milliyet.com.tr / İmctv.com.tr)**

*Diyarbakır'ın merkez Yenişehir ilçesine bağlı Fiskaya Mahallesi'nde bir araya gelen onlarca genç, Lice'de yaşanan olayları protesto etti. Protesto eylemine gaz bombaları, tazyikli su ve gerçek mermilerle müdahale eden polisin sıktığı gaz kapsülünün isabet etmesi sonucu, Ö.E. (17) isimli genç ağır yaralandı. **(19.08.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)**

*Antep'te, IŞİD çetelerinin Rojava'nın Kobanê saldırıları protesto etmek amacıyla DBP Şahinbey ilçe binası önünde bir araya gelen binlerce yurttaş, Vatan Mahallesi'ne yürüdü. Yürüyüşün ardından okunan basın açıklamasından sonra yurttaşlara polis, gaz bombaları ve tazyikli su ile müdahalede bulundu. Müdahale sırasında 4 kişinin çeşitli yerlerine gaz fişegi kapsülünün isabet etmesi sonucu yaralandığı öğrenilirken, kulağına gaz fişegi çarpması sonucu ağır yaralanan Segman Aktaş isimli yurttaş hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı. Yoğun gaz bombası kullanımından dolayı ve bir eve isabet gaz kapsülünün gazından fenalaşan 16 yaşındaki Rabia Baş Özel Yaşam Hastanesine götürülerek tedavi altına alındı. **(22.09.2014 / DİHA)**

* Urfa'nın Suruç ilçesine bağlı Dewşen köyünde, IŞİD çetelerinin Rojava'nın Kobanê saldırıları protesto etmek amacıyla çadır eyleminde bulunan yurttaşlara polis, gaz bombaları ve tazyikli su ile müdahalede bulundu. Müdahale sırasında Rojava'lı olduğu belirtilen Berzo Huseyin (16) isimli çocuk polisin tazyikli su ile saldırması sonucu belinin kırıldığı ve

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

Balıköl Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındığı öğrenildi. (23.09.2014 / **Ozgur-gundem.com**)

*Siirt'in Kurtalan ilçesinde, IŞİD çetelerinin Kobane'ye yönelik saldırılarını protesto etmek için bir araya gelen binlerce yurttaşın polis müdahalesi ardından, korucular tarafından silahlı saldırı gerçekleşti. Saldırıda, 2'si çocuk, 3'ü kadın toplam 13 kişi çeşitli yerlerinden yaralandı. Yaralıların 4'ü Siirt Devlet Hastanesi'ne, 9'u ise Kurtalan Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. (07.10.2014 / **ANF / Ozgur-gundem.com**)

*Muş'ta, Dünya Kobanê Günü amacıyla etkinlikler düzenleyen kitleye polis, gaz bombaları ile müdahalede bulundu. Müdahale sırasında, 11 yaşındaki E.A. isimli çocuk ayağına gaz kapsülü isabet etmesi sonucu yaralandı. Yaralanan E.A., Muş Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı. (01.11.2014 / **ANF / DİHA**)

*Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde, 1 Kasım Dünya Kobanê Günü nedeniyle yürüyüş düzenleyen kitleye polis, gaz bombaları ve tazyikli su ile müdahalede bulundu. Çıkan olaylarda C.Ö. ile isimleri öğrenilemeyen 2 çocuğun gözaltına alındığı ve gözaltına alınırken darp edildiği belirtildi. (01.11.2014 / **Ozgur-gundem.com**)

*Şırnak'ın Cudi Mahallesi'nde, Rojava'nın Kobanê Kantonu'na DAİŞ çetelerinin Türkiye üzerinden saldırıldığı iddialarına karşın protesto gösterisi düzenleyen gençlere polis, plastik mermi ve gaz bombalarıyla müdahale etti. Polis müdahalesine gençlerin karşılık vermesi ile çatışmaya dönüşen olaylarda, polisin bir eve gaz bombası atması sonucu evde bulunan astım hastası Hürriyet Turan (39) adlı yurttaş ve 3 yaşındaki çocuğu Rojda Turan fenalaşarak Şırnak Devlet Hastanesi Acil Servisine kaldırıldı. (07.12.2014 / **DİHA**)

*Şırnak'ın Cizre ilçesi Cudi Mahallesi Mezbahane Sokak'ta bir araya gelen ve çoğunluğu kadınlarından oluşan binlerce kişi, Kobanê'ye yönelik IŞİD çetelerinin saldırılarını protesto etmek amacıyla Nusaybin Caddesi üzerinde yürüyüş gerçekleştirdi. Yürüyüşün gerçekleştiği sırada yurttaşlara polis, gaz bombaları ile müdahalede bulundu. Müdahale sırasında, polisin attığı gaz bombası 9 yaşındaki A.E. isimli çocuğun kafasına isabet etti. Yaralanan çocuk, çevredekiler tarafından Cizre Devlet Hastanesi Acil Servisi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. (07.12.2014 / **Bianet.org / Trthaber.com / Hurriyet.com.tr**)

*Hakkari'nin Yüksekova'da ilçesinde polis kurşunu ile katledilen Rojhat Özdel isimli yurttaş için, Şırnak'ın Cizre ilçesinde protesto gösterisine polisin müdahalesi sonucu, 11 yaşındaki Serkan Uca isimli çocuk başına isabet eden gaz kapsülü ile yaralandı. Başından aldığı darbeye kanlar içerisinde kalan Uca, Cizre Devlet Hastanesi'nde yoğun bakım ünitesine kaldırıldı. (07.12.2014 / **İmctv.com.tr**)

-Okulda Şiddet

*Batman Cumhuriyet Ortaokulu'nda Sosyal Bilgiler öğretmeni M. Emin Şimşek, iddiaya göre kavga eden öğrencileri ayırdığı sırada 7'nci sınıf öğrencisi E. M.'ye tokat attı. Bunun üzerine öğrencinin ailesi sopa ve kesici aletlerle okulda bulunan öğretmenlere saldırdı. Yaşanan saldırı ardından öğretmenler, Batman Bölge Devlet Hastanesi'ndeki doktor kontrolünden sonra polis karakoluna giderek ifade verdi. (04.09.2014 / **Hurriyet.com.tr / Milliyet.com.tr / Radikal.com.tr**)

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

*Bitlis merkezde bulunan Anadolu Lisesi'nde okuyan bir grup öğrenci arasında kavga çıktı. Kavganın büyümesinin ardından okula gelen polisler, öğrencilere yakın mesafeden biber gazı sıktıktan sonra silah dipçikleri ile darp etti. Öğrencilerin polis tarafından darp edilmesini önlemek isteyen öğretmenlere polisin hakaretine ve saldırısına maruz kaldı. Polis müdahalesinden yaralanan öğrenciler hastaneye kaldırıldı. (07.11.2014 / Ozgur-gundem.com)

Haklarında Dava Açılan Ve Ceza Verilen Çocuklar

Şırnak'ın Uludere ilçesinde, 1 Haziran'da polis tarafından yapılan ev baskınlarını protesto etmek amacıyla Kaymakamlık lojmanını taşladıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 13 çocuk, çıkarıldıkları Uludere Asliye Ceza Mahkemesi'nde alınan ifadeleri sonrası serbest bırakılmıştı. Serbest bırakılan bu çocuklardan 9'u hakkında Şırnak Çocuk Mahkemesi tarafından "yaralama", "kamu malına zarar verme", "örgüt propagandası yapmak", "dağıtma sırasında görevi yaptırmama veya tehditle mukavette bulunma", "görevi yaptırmamak için direnme" suçlamalarıyla dava açıldı. (30.09.2014 / DİHA / Ozgur-gundem.com)

*Diyarbakır Silvan ilçesinde, IŞİD çetelerinin Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto etmek amacıyla yapılan gösteriye polis müdahalesi ile başlayan olaylara katıldığı gerekçesiyle F.K, H.E, A.B, İ.H.E, M.B, H.Y, A.A, A.T ve E.H isimli 9 çocuk gözaltına alındı. Gözaltına alındıktan sonra götürüldükleri İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde nezarete atılan çocuklar, geceyi geçirdikleri emniyette ifadeleri alınması sonrası Silvan Adliyesi'ne getirildi. Savcılık ifadeleri alınan çocuklar, daha sonra serbest bırakıldı. Çocuklar, serbest bırakılmasına rağmen her çocuğun ailesine 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi ve diğer hükümleri gereğince 189'ar TL para cezası kesildi. (03.12.2014 / DHA / Milliyet.com.tr)

*Diyarbakır Valisi Hüseyin Aksoy, Güneydoğu Gazeteciler Cemiyeti'nde gazetecilerle bir araya gelerek yaptığı açıklamada, Diyarbakır'da 'suç'a karışan 500'den fazla çocuğun ailesine Kabahatler Kanunu'na göre idari para cezası uygulandığını söyledi. Aksoy şunları belirtti: "İki yüze yakın teröre bulaşan çocuk var. Sayı her geçen gün değişiyor. Para cezası işlemi 500 yüz kişiyi geçmiştir." (31.12.2014 / CHA / İmctv.com.tr)

FİŞLENEN ÇOCUKLAR

Diyarbakır'da suça karışan veya suçun mağduru (olan/olduğu iddia edilen) ve yaşları 8 ile 17 arasında değişen 872 çocuğun, isim, adres ve suç olduğu/suçun mağduru olduğu belirtilen bilgilerin yer aldığı liste, Emniyet yetkililerince Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gönderilmiştir. İl Milli Eğitim Müdürlüğü ise söz konusu listede ismi geçen çocukların okuyup okumadıklarını ve okuyorlarsa hangi okullarda okuduklarının tespiti amacı ile listeyi çok gizli ibaresi ile Kayapınar, Yenişehir, Bağlar ve Sur İlçe Milli Eğitim müdürlüklerine göndermiştir. "Çok gizli" ibareli listenin, Bağlar İlçe Milli Eğitim Müdürü H.A.Ç. ve Yenişehir İlçe Milli Eğitim Müdürü A.Y. tarafından açık şekilde resmi internet sitesinde paylaşılması üzerine kamuoyu söz konusu olaydan haberdar olmuştur. Liste bir gün boyunca herkesin ulaşabileceği şekilde sitede yayında kalmış ve daha sonra ise gelen tepkiler üzerine kaldırılmıştır.

Kamuoyunda 'fişlenen çocuklar' olarak adlandırılan söz konusu olayda, listede ismi geçen çocukların, anne-baba isimleri, ev adresleri, doğum yeri ve tarihi ve hangi suçları işlediği

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

veya hangi suçtan mağdur olduğu bilgileri yer almaktadır. Bu şekliyle suça sürüklenen, zorla alıkonulan, intihara teşebbüs eden, cinsel istismara ve tecavüze uğrayan çocukların tüm bilgileri, “tecavüze uğradı, taciz edildi” gibi ibarelerle teşhir edilmiştir.

İnfiale sebep olan olay ile ilgili yetkilerle yaptığımız şifahi görüşmelerde, amaçlarının SODES kapsamında suça sürüklenen çocuklar ile suçtan mağdur olan çocukları, topluma yeniden kazandırma ve ıslah amacı taşıdığı bildirilmiştir. Bu amaçla farklı şehirlere gezi düzenleneceği, kent merkezinde kültür, spor ve sosyal aktivitelerin düzenleneceği ve organizasyonun da Milli Eğitim Müdürlüğü’nün katkıları ile sürdürüleceği, çocukların bu şekilde okula devam etmelerinin hedeflendiği ifade edilmiştir.

Çocuklara ilişkin 25 sayfadan oluşan ve 872 çocuğun bilgilerinin olduğu listenin, Milli Eğitim Müdürlüğü’nün resmi internet sitesinde yayınlanması sonrasında ise, Bağlar İlçe Milli Eğitim Müdürü H.A.Ç. ile Yenişehir İlçe Milli Eğitim Müdürü A.Y. görevden uzaklaştırılmıştır. Diyarbakır Valiliği’nden tarafından konu ile ilgili yapılan açıklamada, İlçe Milli Eğitim Müdürlerinin “konu ile ilgili gerekli hassasiyeti göstermediği” gerekçesiyle görevden uzaklaştırıldığı ve ilgililer hakkında soruşturma başlatıldığını bildirmiştir.

Çocukları fişlenen bazı aileler ile yaptığımız görüşmede, çocuklarının isimlerinin böyle bir listede yer alıp yayınlanmasının oldukça rahatsız olduklarını ve sorumluların cezalandırılması gerektiği belirtmişlerdir. Devletin, amacının çocukları fişlemek olduğunu ve böyle bir uygulamayı kabul etmeyeceklerini belirtmişlerdir.

Yine listede tecavüz mağduru olarak ismi geçen bir çocuğun ailesi ile yaptığımız görüşmede, bir kısım mağdur olan çocukların ailelerin Diyarbakır’ı terk ettiklerini, kendilerinin de Diyarbakır’ı terk etmek istediklerini belirtmişlerdir.

Basında edinilen bilgilere göre ise, çocukların anne ve babalarının verdikleri röportajlarda “çocuklarını şehir dışında bulunan akrabalarının yanına gönderdiklerini, çocuklarının ve kendilerinin ayıplı duruma düşürüldüğünü, apartman önüne çıkamadıklarını” beyan etmişlerdir.

Aileler sorumlular hakkında hukuk yollarına başvuracaklarını belirtmişlerdir. Ayrıca konu ile ilgili Diyarbakır Barosu ve Eğitim-Sen Diyarbakır Şubesi, Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunmuştur.

EK – 1

DİYARBAKIR D TİPİ CEZAEVİ İZLENİM VE TESPİT ÇALIŞMASI

*6-8 Ekim tarihlerinde Kobane protestoları nedeniyle meydana gelen yoğun gözaltı ve tutuklamaların ardından İHD Diyarbakır Şubesi Çocuk Komisyonu'nun, Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan çocuklarla cezaevinde karşılaştıkları hak ihlalleri ile ilgili görüşmelerde bulunmuştur. Görüşmelerin detaylarına ilişkin komisyonun değerlendirmesi ve görüşme sırasında çocukların beyanları aşağıda yer almaktadır:

İHD Diyarbakır Şubesi Çocuk Komisyonu: “Diyarbakır ilinde E Tipi ve D Tipi kapalı cezaevleri bulunmakla birlikte çocuklara özgü ayrı bir cezaevi bulunmamaktadır. Adli sebeplerle tutuklu veya hükümlü bulunan çocuklar E Tipi Kapalı Cezaevinde, siyasi sebeplerle tutuklu bulunan çocuklar ise D Tipi Kapalı Cezaevinde çocuk koğuşlarında tutulmaktadır.

Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, yüksek güvenlikli bir cezaevi olup şehir merkezinin yaklaşık 10 km. dışında kalmaktadır. Bu cezaevindeki tutuklu ve hükümlülerin tamamı siyasi sebeplerle bulunmakta olup cezaevinin koşulları çocukların hiçbir surette kalamayacağı yoğun hak ihlallerini barındırmaktadır. Çocuklar ısınma, yemek, psikolog ve eğitmen görüşmeleri, oyun vakitleri, sinema günleri, elişi, kitap okuma, banyo ve sıcak su, aileleri ile görüşme... gibi temel haklarından kısmen ya da tamamen mahrum bırakılmaktadır. Ayrıca hafif ya da ağır bir sağlık problemlerinde revire çıkarılmamakta, çıkarıldıkları takdirde de ağrı kesici iğne vurulup geri gönderilmektedir. Yine astım, kalp, göz gibi önemli sağlık sorunlarında muayene dahi yapılmadan ağrı kesici iğnelerle giderilmeye çalışılmakta, çok daha ağır sağlık problemlerinde ise talep edilen ambulans 1,5-2 saat sonra gelmektedir.

Cezaevindeki çocuklarla yaptığımız görüşmede ortak olan bir diğer ihlal de ısınma ve cezaevindeki etkinliklerde ortaya çıkmaktadır. Çocukların büyük bir kısmı koğuşlarında bulunan camların kırık olduğunu ve değiştirilmesini talep etmelerine rağmen aynı problemin aylarca devam ettiğini söylemektedirler. Koğuşta var olan kaloriferin gündüzleri yanmadığı, geceleri ise yeterince ısıtmadığını, battaniye talep ettiklerinde ise vücudu kaşıntıyan kirli battaniyeleri verdiklerini dile getirmişlerdir. Sıcak su ise çoğu zaman verilmemektedir.

Diyarbakır'da siyasi sebeplerle cezaevinde tutulan hükümlü çocuk bulunmamaktadır. Buna karşılık tutuklu çocuk sayısı 01.01.2015 itibariyle 29'dur. Bu çocukların tamamıyla yaptığımız görüşmeler neticesinde kanaatimiz, cezaevinin fiziksel koşullarının ihlallerin oluşmasında önemli bir etken olduğudur. Aynı zamanda cezaevi yönetmeliklerinin oluşabilecek ihlallere karşı koruyucu bir nitelik taşımadığı ve uygulamada sorunlu olduğu tespitine varılmıştır.”

Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde tutulan çocuklarla komisyonumuzun yaptığı görüşmelerin detayları:

B.M : “7,5 aydır tutukluyum. 14 yaşındayım ve 9. sınıfa gidiyorum. Lice olayları nedeniyle Silvanda tutuklandım. Dosyada neyle suçlandığımı bilmiyorum. Daha sonra Diyarbakır E Tipi Cezaevi' ne, oradan Mardin Cezaevine gönderdiler. 6,5 ay Mardin'de kaldıktan sonra Diyarbakır D Tipi Cezaevine gönderdiler. Bizi tutukladıkları tarihten yaklaşık 3,5 ay sonra mahkemeye çıkardılar ancak serbest bırakmadılar. Mardin'deyken gardiyanlar bizi dövüyordu. Suçsuz, sebepsiz yere bizi dövüyorlardı. Daha sonra bizi Diyarbakır'a gönderdiler. Burası da çok soğuktu. Kaloriferlerimiz çalışmıyordu ve çok üşüyorduk. Tamirini yeni yaptılar. Kolum sakat ve astım hastasıyım. İlaçlarımı vermiyorlar. Ambulansta

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

iğne vurup geri gönderiyorlar. Sağlık sorunumuz olduğunda doktor bazı günler gelmediği için bizi revire çıkartmıyorlar. Psikologla ya da öğretmenle görüştürülmüyoruz. Sıcak suyu çok az veriyorlar. Daha sinemaya götürmemişler beni. Oyun zamanlarımızda geç çıkartıyorlar bizi ve hemen çağırıyorlar. Ailemi, okulumu ve arkadaşlarımı çok özliyorum. Cezaevleri çok kötüdür. Çocuklar, ailelerinin yanında olmalı; okul okumalıdır.”

Y.İ. : *12 yaşındayım. Ben olay tarihinde arkadaşım S. T. ile onların evinin aşağısındaki internet kafenin önünde oturuyorduk. Bulduğumuz yerde olaylar vardı. Olaylardan dolayı bir toma internet kafenin önüne yaklaştı ve göstericilere biber gazı attı. Benle S. T. de çok korkmuştuk ve S.T. hadi eve gidelim demesi üzerine onların evine doğru gittik. Onların evi binanın 6. katındaydı ve biz de 6. kata çıktık. Tam zile basmıştık ki arkamızda sivil kıyafetli bir polis bizim kolumuzdan tuttu ve aşağı indirdi. Olaylara hiçbir şekilde karışmadık. Okulumu, okul arkadaşlarımı, öğretmenlerimi ve ailemi çok özledim. Arkadaşarımla oyun oynamayı çok özledim. Cezaevinde oyun oynayacak, koşacak yer yok. Koşmayı çok özledim. Bir dahaki gelişinizde bana uzaktan kumandalı araba ve Galatasaray forması getirin. Babam vefat etmişti ve babamın emekli maaşıyla geçiniyorduk. Annem ve kardeşim maddi durumumuz kötü olduğu için beni yalnız bir defa görmeye geldiler. Cezaevinde tek başıma banyo yaparken çok zorlanıyorum. Burası çok kötü bir yer. (12 yaşındaki Y.İ ve arkadaşı 14 yaşındaki S.T cezaevinde 54 gün kaldıktan sonra ile 23.12.2014 tarihinde tahliye edildi.)*

B.S. : *16 yaşındayım. Örgüte üye olmaktan dolayı cezaevindeyim ve 4 tane daha suç var ama aklıma gelmiyor. 7-8 Ekim olaylarında alındım. Sokakta olduğum için polisler beni yakaladı. Beni yakaladıklarında beni çok dövdüler. 2 hafta kendime geledim. Ben hiçbir şekilde olaylara karışmadım. Beni niçin tutukladılar bilmiyorum. Bir gençlik grubu varmış, bana onun üyesi olduğumu söylediler. Terör ne demektir pek bilmiyorum ama aklıma kötü şeyler geliyor. Polisler bana terörist diyorlardı. Gözaltındayken çok dövdüler beni ancak doktor, raporda eski yara olarak geçti. Cezaevinde çarşamba günleri top oynuyoruz ama sinemaya 3 haftadır çıkarmıyorlar. Cezaevine geldiğim ilk dönemlerde psikolog ve öğretmenle görüşüyorduk ama uzun süredir görüştürmüyorlar. Çocukların cezaevine girmesi bazen doğru olabilir. Bazı suçlar çok kötüdür ama hiçbir şey yapmadan da çocukların cezaevine konulması doğru değildir. Tutuklandığımda hakim beni dinlemedi, inşallah mahkemede dinleyecekler. Annemi, babamı, ağabeylerimi ve okulumu çok özledim.*

H.B. : *18 yaşına yeni girdim. Yakalandığımda 17 yaşındaydım ve yaklaşık 3 aydır tutukluyum ve henüz mahkemeye çıkarılmadım. İstanbul'da çalışıyordum ve garsonluk yapıyordum. Cebimde İstanbul'a dönüş biletim hala bulunmaktadır. Ağabeyimin düğün kasetlerini almak için sokağa çıktım. Bir zırhlı araç yanımda durdu ve inen polisler silah dipçığı ile bana vurmaya başladılar. Ağzım, burnum, kafam ve her yanımda kan içinde kaldı. Daha sonra gittiler. Ben ayağa kalktım, eve dönecektim. Polisler, karşıdan gelen göstericileri kovalıyordu ve ben de korkup kaçtım; ancak beni yakaladılar ve beni tekrar dövdüler. Doktora gittik, bana darp raporu verdiler. Cezaevinde yemekler bazen iyi, bazen kötü çıkıyor. Gardiyanlar iyi davranıyorlar. Terör denildiğinde aklıma birlik, bütünlük ve partililik geliyor. Ben Kürt olduğumu kabul ediyorum ama suçlu olduğumu kabul etmiyorum. Suçlu olsam suçluyum derdim. Cezaevinde spor yapıyoruz, top oynuyoruz. Çocukların cezaevine konulmaması gerekiyor. Küçük çocukları burada görünce gözüm yaşıyor. İnsanın vicdanı olsa bunu kabul etmemesi gerekir. Ben çalışıyordum, işimi kaybetmek istemiyorum. Maddi durumumuz çok kötüdür ve burada çok üzüliyorum.*

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

A.T. : 17 yaşındayım ve yaklaşık 4 aydır tutukluyum. Açık öğretim 10. sınıfta okuyorum. Örgüt üyeliği ve bilmediğim iki suçtan dolayı yargılanmaktayım. Beni gözaltına aldıklarında dövüldüler ve burnum kırıldı. Bundan dolayı ameliyat oldum. İddianamem halen hazırlanmamıştır. Lice olaylarından dolayı evden sabah saatlerinde alındım. Suçlama ile ilgili olarak anladığım PKK'ye katılmışım, partide çalışma yürütmüşüm olarak anlıyorum. Cezaevinde yemekler çok kötü, aşırı yağlı.. Etkinliklere çıkarılmıyoruz, çıkarıldığımızda da sıkıntı yapıyorlar. Cezaevinde kitap okuyarak, günlük yazarak zaman geçiriyorum. Ailemi özliyorum ama yapacak bir şey yok. Ben böyle olmasını istemiyorum. Ben hiçbir şekilde eyleme katılmadım, buradan çıkmak istiyorum.

S.Ö. : 16 yaşındayım ve 10. sınıf öğrencisiyim. 7-8 Ekim olaylarında yakalandım ve yaklaşık 3 buçuk aydır cezaevindeyim. Taş attığım için beni tutukladıklarını söylediler; ancak ben kimseye taş atmadım. Olayların olduğu gün ben sigara almak için dışarı çıktığımda polisler beni tuttular, beni dövüldüler ve beni tutukladılar. Devlet hile yaptı bana ve beni boşu boşuna tutukladılar. Bana yüklenen suçun ne anlama geldiğini bilmiyorum. Cezaevine geldiğimizde odamızı ev gibi yaptık, yemekler iyi değil ama normaldir. Çarşamba günleri top oynuyoruz ama sinemaya çıkartmıyorlar. Öğretmen ve psikolog da görüşmüyor bizimle. Odada üç kişiyiz. Kaloriferler az yanıyor ve çok üşüyoruz. Bence çocukların cezaevine girmemesi gerekir. Çocukların tutuklanması bir hatadır çünkü; adı üstünde bunlar çocuktur. Ben buradan çıktuktan sonra okulumda devam etmek istiyorum. Ailemi çok özliyorum.

S.D. : 15 yaşındayım. 7-8 Ekim olaylarında gözaltına alındım. Beni yakalayan polisler beni akrep aracına bindirdiler. Akrep aracı içinde çok kötü dövüldüler beni ve kolum şişmesine rağmen doktor rapor vermedi. Neyle suçlandığımı bilmiyorum. Cezaevinde yemekler çok kötü çıkıyor ve çok az veriyorlar. Bu durumu müdüre söyledim, iki gün güzeldi ancak tekrar eski hale geldi. Hikaye ve masal kitaplarımıza el konuldu ve geri verilmedi. Kaloriferleri gündüz yakmıyorlar, gece de az yakıyorlar; bu yüzden çok üşüyoruz. Koğuşumuzda bulunan televizyon çalışmıyor ve elektrikler sık sık bozuluyor ve kimse bakıma gelmiyor. Sıcak su çok az veriliyor. 15'er dakikalık vardiyalarla belirli gün ve belirli saatlerde veriliyor. Cezaevinde kaldığımdan ötürü psikolojim bozuldu. Ailelerimizle görüşme süresini kısa tutuyorlar. Oyun vakitlerimizde geç çıkarılıyor erken bırakılıyor. 3 haftadır hem sinemaya hem de kütüphaneye götürülmüyoruz. Eğitimci ve psikolog uzun süreden beri gelmiyor. Burada dayanamıyorum. Ailemi çok özledim.

M.Ç. : 16 yaşındayım ve yaklaşık 7 aydır tutukluyum. Polisler beni gözaltına alırken akrepte kafamı demire vurdular ve dövüldüler. Sırtımda hala ağrılar var ve devam ediyor. Sara hastasıyım ve birkaç gün önce nefesim kesildi. Arkadaşlarım zili çaldı. Yaklaşık 20 dk sonra ambulansa ve daha sonra hastaneye götürdüler. Doktor benden kan aldı ancak hiç tedavi etmeden geri gönderdiler. Yaklaşık bir haftadır hastalığım ağırlaşmış ve beni çok zorluyor. Dayanamıyorum. İddianamede 15 kişilik bir grubun yöneticisi olduğum söyleniyor ancak yalan söylüyorlar. Ben hiç kimseyi yönetmiyorum. Bana isnat edilen suçlar ne anlama geliyor, bilmiyorum. Yemekler az veriliyor ve bu nedenle doymuyoruz. Kaloriferleri gündüz yakmıyorlar ve bu nedenle çok üşüyoruz. Koğuşumuzda bulunan televizyon bozuk. 3 haftadır sinemaya çıkarılmıyoruz. Eğitimci ve psikologlar bizimle görüşmeye gelmiyorlar. Dışarıyı ve ailemi çok özliyorum.

M.B. : 14 yaşındayım ve 9. sınıfa gidiyorum. 7 Ekimde tutuklandım. Evimin altında arkadaşlarımla oynarken polisler beni yakaladı. Gözaltına alındığımda polisler bana sürekli hakaret ve küfürler etti. Neyle suçlandığımı bilmiyorum. Örgüt üyeliği falan diyorlardı.

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

Cezaevinde yemeklerimiz az geliyor, doymuyoruz. Koşumuz çok soğuk. Sinemaya 1 aydır götürülmüyoruz. Öğitmen ve psikologlarla görüştürülmüyoruz. Okulumdan uzaklaştığım için çok üzülüyorum. Psikolojim bozuldu ve ailemi çok özledim.

S.E. : *17 yaşındayım. 7-8 Ekim olaylarında gözaltına alındım. Silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutuklandım ancak bunun ne anlama geldiğini pek bilmiyorum. Gözaltındayken polisler beni sürekli dövüyorlardı, ellerindeki silahlarla başıma, sırtıma defalarca vuruyorlardı. Daha sonra 6-7 kişi beni mutfağa götürdü ve yaklaşık iki saat boyunca bana işkence yaptılar. Cezaevinde yemekler az veriliyor ve kötü çıkıyor. Yaklaşık 1 aydır sinemaya, 15 gün de sinemaya çıkarılmıyoruz. Kaloriferler gündüz yanmadığı için çok üşüyoruz. Diğer koşustaki arkadaşlarımla görüştürülme isteğimi reddediyorlar. Psikolog ve öğretmen görüşmeleri yapılmıyor. Herhangi bir sorunum olduğumda zile bastığımda çok geç geliyorlar. Bazen ilaçları da getirmiyorlar. Sürekli bir sara krizi oluşuyor ve hastaneye sevkimi yapmıyorlar. Defalarca hastane talep ettim ancak göndermediler. Oyun günümüzde maç yaparken ayağım kırıldı ve alçı tutmadığı için söküldü. Ağrı hala devam ediyor. Revir günü çarşamba olduğu için pazartesi sakatlanmama rağmen beni revire çıkarmadılar. Tutuklandığım günden bu yana hala mahkemeye çıkarılmadım. Ailemi ve arkadaşlarımı çok özliyorum.*

R.İ. : *Lice olaylarında gözaltına alındım ve 1 hazirandan bu yana tutukluyum. Dosyamda ses bombasıyla ilgili suçlama var, başka suçlama olup olmadığını bilmiyorum. Beni yakalayan polisler akrep aracının içerisinde beni dövdüler. Şu an cezaevinde açıköğretim lise 2 de okuyorum. Bulduğumuz koşusta kalorifer bazen yanıyor, bazen yanmıyor. Yemekler kötü çıkıyor. Sıcak suyu belirli saatlerde yalnız veriyorlar. Psikolog ve öğretmenlerle görüştürülmüyoruz. Bugün revire çıkarılmam gerekiyordu ancak doktor gelmediği için çıkarılmadım. Gözlerimde problem var. Ne zaman doktora çıkarılsam, merhem verip geri gönderiyor. Bu da etki etmemeye başladı. Çok acı çekiyorum. Bunun dışında oyun vakitlerimizde geç çıkartılıp erken çağırılıyor. Sinemaya uzun süreden beri götürülmüyoruz. Burada kitap okuyor, arkadaşlarımızla oyun oynuyoruz. Annemi, babamı, ailemi, her şeyi herkesi çok özledim.*

D.İ. : *16 Yaşındayım. İlkokulu bitirdikten sonra maddi durumumuz kötü olduğu için okulu bırakmak zorunda kaldım. Ben olay günü camideydim ve elimi yıkarken polisler beni yakaladı ve döverek karakola götürdüler. Orada tekrar dövmeye başladılar. Teröre üye olmaktan, taş atmaktan suçluyorlar beni. Oysa ben böyle hiçbir şey yapmadım. Cezaevinde kaldığım koşusta kalorifer çok az yanıyordu. Daha geçen hafta gelip yaptılar. Yemeklerimiz çok kötü çıkıyor. Bir ara yemekten bütün çocuklar zehirlendi. Ayrıca sıcak suyu çok az veriyorlar. Oyun oynamak için 1 buçuk saatlik süremiz olmasına rağmen geç çıkartıp erken alıyorlar. Sinemaya götürmüyorlar. Şimdiye kadar bir defa yalnız psikolog geldi. O da savcı olduğu için gelmişti. Onun dışında hiç gelmedi. Öğitmen ve öğretmenler de uzun süredir gelmiyorlar. Revire çıktığımızda doktorlar bizi tedavi etmiyorlar. Bazen bir vardiya bizim ilaçlarımızı vermiyorlar. Önümüzdeki duruşma da bırakılmazsam deli olurum. Psikolojim bozuldu burada. Ailemi çok özliyorum. Devlet, bu kadar zalim olmasın. Daha çocuğuz. Buradaki herkes ailesini düşünüyor. Geceleri bazen uyku tutmuyor. Annemi, babamı, kardeşlerimi düşünüyorum. Burada kalmak istemiyorum. Arkadaşlarımız tahliye olunca bizi neden bırakıyorlar diye çok üzülüyoruz.*

F.K. : *Yaklaşık 2 aydır sadece bir gizli tanık ifadesi yüzünden tutukluyum. Polisler sabah 5 civarı evimize baskın yapıp beni gözaltına aldılar. Polislerden biri babama "çocuğa kelepçe*

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

takmayacağız" dedi ancak binadan inerken bir kat aşağıya geldiğimizde ters kelepçe taktılar ve çok sıkı bir şekilde bağladılar. Kolumdaki morluk izleri yaklaşık 10 gün sürdü. Polisler beni Terörle Mücadele Şubesine götürdüklerinde saydığım kadarıyla 16 polis birden beni dövmeye başladılar. Neyle suçlandığımı anlamıyorum. Cezaevine ilk geldiğimizde psikologla görüşüyorduk ama yaklaşık bir aydır görüşmeye gelmiyorlar. Aynı şekilde öğretmen/öğretmenlerle de görüştürülmüyoruz. Bir aşçı var, bize sürekli az yemek veriyor. Ayrıca sürekli aynı yemekler çıkıyor. Koğuştaki penceremizin camı kırık ve kolu bozuk. İçeri buz gibi oluyor. Odamızdaki kalorifer içeriyi ısıtmıyor. Eski yorganları pencerenin önüne bıraktığımızda fırça yiyoruz. Herhangi bir alet bozulduğunda tamir edilmiyor. Revire sadece çarşamba günleri çıkarıyoruz ve çıkarıldığımızda da ağır bir hastalık olsun ya da olmasın sadece ilaç verip geri gönderiyorlar. İlaçlar da etki etmiyor. Gardiyanlardan bir şey istediğimizde bize fırça atıyorlar. Maç günlerimizde geç çıkartılıp erken çağırılıyor. Sinemaya çıkarılmıyoruz. İddianamem hala hazırlanmamış. Geceleri bazen uyuyamıyorum. Sürekli ailem aklıma geliyor. Çocukların cezaevinde olmaması gerekiyor. Ailelerinden çok uzaklar. Annemi çok özliyorum.

İ.D. : *17 yaşındayım. 7. sınıfa kadar okudum ancak daha sonra maddi sorunlar nedeniyle okulu bırakmak zorunda kaldım. 15.11.2015 tarihinde tutuklandım ve yaklaşık 2 aydır cezaevindeyim. Tutuklanma gerekçem ise; bizim köye baraj yapılacaktı. Bizim köyde arazimiz hiç yok ve harabe bir evde yaşıyorduk. Baraj yapılırsa evsiz kalacaktık. Çok fazla araziye sahip olan bir köylümüz, arazisinin tamamını baraj yapacak şirkete satmak istedi. Ben de bunu yapmamasını istedim. Onun bahçesindeyken beni yakaladı ve dövdü. Daha sonra jandarmaya teslim etti ve cezaevine düştüm. Ailemizdeki 9 kişiye de ben bakıyordum. Şimdi çok mağdur durumdayız. Onların yanında olmam gerekiyor. Babam maddi durumumuz kötü olduğu için kız kardeşimi evlendirdi. Kız kardeşim 2 ay sonra 17 yaşına girecek. Sadece ve sadece ailemi düşünüyorum. İfade sırasında savcı, şikayetimden vazgeçmemi ve bunun neticesinde dosyayı kapatacağını söyledi. Ben de şikayetimi geri çektim. Hala mahkemeye çıkarılmadım. Cezaevine geldikten sonra alışma dönemi çok sıkıntılı geçti. Çok fazla problem yaşıyoruz. Mesela sıcak suyu nadiren veriyorlar. Bazen haftalarca sıcak su verilmiyor. Alt kattaki koğuşlarda kaloriferler yanıyor ancak bizim bulunduğumuz üst katta az yakıyorlar ve içerisi ısınmıyor. Bizi kütüphane, futbol gibi etkinliklere çıkartmıyorlar, çıkarttıklarında ise kısa bir süre sonra hemen geri çağırıyorlar. Psikolog ve öğretmenler görüşmüyorlar. Koğuştaki kitaplarımıza el koydular ve geri vermediler.*

M.İ. : *Yaklaşık 1 aydır tutukluym. Lise 1' de okuyorum ve derslerim çok iyiydi. Sabah 3' te polisler bizim eve baskın yaptı; ancak gece çalıştığımızdan dolayı evde değildim. Daha sonra kendim teslim oldum. Gözaltındayken polisler tarafından işkence gördüm. Hüda-Par üyelerinin öldürülmesi olayı nedeniyle tutuklandım. Ayrıca bana devletin bütünlüğünü bozma suçu da yüklemiştir. Başka da bilmiyorum. Düğünlerde davulculuk yapıyorum. Olay tarihinde Kulp ilçesinde bir düğünde olmama rağmen ve yine bu işi yaparken Diyarbakır Merkezde olan bir suçtan dolayı tutuklandım. İfade sırasında olay tarihinde Diyarbakır'da olmadığımı ve bir düğünde çalıştığımı, bununla ilgili düğün kasetlerinin olduğunu söylememe rağmen hakim de savcı da beni dinlemedi ve tutukladı. Cezaevinde askerler tarafından bazen hakarete maruz kalıyoruz. Kaloriferlerimiz çalışmıyor. Koğuş camımız kırıktı. Bu yüzden odamız buz gibi oluyordu. Çok üşüdüğümüzü ve kırık camı yenilemelerini defalarca söylememize rağmen kısa bir süre önce yaptılar. Sıcak su çoğu zaman gelmiyor. Yemekler yiyilemeyecek kadar kötü çıkıyor. Psikolog veya öğretmenlerle hiç görüştürülmüyoruz. Ailemiz görüş günlerinde bize kıyafet getiriyor ancak bunlar içeri alınmıyor. Etkinlik(spor,kütüphane,elişi,sinema..) çoğu*

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

zaman çıkartılmıyoruz. Çıkartıldığımız zaman da kısa süre sonra geri çağırılıyor. Ailemi ve işimi çok özledim.

A.K. : 1 aydır tutukluyum. İlkokul 8' e kadar okudum ve maddi sıkıntılardan dolayı bir işte çalıştığım için bırakmak zorunda kaldım. Hüda- Par üyelerinin öldürülmesi olayı nedeniyle tutuklandım. Dosyamın içeriğini anlamıyorum. Çok farklı şeyler var. Bir gardiyan tarafından sürekli hakarete maruz kalıyoruz. Kaloriferlerimiz bazen yanmıyor. Sıcak suyu çok az veriyorlar. Camlar kırık ve penceremiz tam kapanmıyor. Oyun ve aktivitelerimiz, sinema günlerimiz engelleniyor. Kısıtlı bir şekilde veriyorlar. Yemeklerden rahatsız oluyoruz. Çok kötü yemekler çıkıyor. Annemin ayağında platin olduğu için cezaevine girişine müsaade etmiyorlar. Bu nedenle görüşüme gelemiyorum. Çoğu gece yatamıyorum. Canım çok sıkılıyor. Ailemi çok özledim.

M.D. : 1 aydır tutukluyum. Lise 2'ye kadar okudum ancak bırakmak zorunda kaldım ve elektrikçide çalışıyordum. Hüda-Par üyelerinin öldürülmesi olayı nedeniyle tutuklandım. İddianamem hala hazırlanmamış. Sadece bir tanık ifadesi nedeniyle tutuklandım ve bildiğim kadarıyla bu tanık da daha sonra tutuklanmış. Hala mahkemeye çıkarılmadım. Cezaevinde kaloriferlerimiz çalışmıyor. Tuvaletimizin camı kırık. Aktivitelerimizi bazen yaptırıyorlar. Açık görüşlerde ailemizin getirdiği elbiselerimizi içeri almıyorlar. Diğer koğuşlarda bazı arkadaşlarımız haftada 2 gün elişine gidiyorlar ancak bize izin vermiyorlar. Sinemalara gitmemize engel getiriyorlar. Psikolog ve öğretmenler uzun süredir gelmiyorlar. Nadiren sıcak su veriyorlar. Revire çıktığımızda bir şeyin yok diyip geri gönderiyorlar ya da iğne vurup geri gönderiyorlar. Geceleri genel olarak arkadaşlarımızla muhabbet ediyoruz. Ailemi çok özledim.

Y.O. : 1 aydır tutukluyum. Anadolu Lisesinde okuyorum ve lise 1' e gidiyorum. Sabah evimize baskın yaptılar ve beni gözaltına aldılar. Gözaltındayken polisler beni dövdü, bana işkence yaptılar. Hüda-Par üyelerinin öldürülmesi olayı nedeniyle tutukladılar beni. Evimizle olay yeri arası uzak bir mesafe ve sadece bir tanık ifadesi var. Dosya hakkında pek bilgim yok. Suçun ne olduğunu, benle ne ilgisinin olduğunu anlamıyorum. Mahkemeye daha çıkartılmadık. Burada kaloriferlerimiz çalışmıyor ve odamız çok soğuk. Aktivitelerimiz keyfi olarak engelleniyor. Yemekler çok kötü çıkıyor. Koğuşumu değiştirdiler ve yeni koğuşa geçtiğimden beri sinemaya götürmüyorlar. Psikolog la da uzun süredir görüştürülmüyoruz. Cezaevindeki gardiyanlardan hakaret görüyoruz. Acil bir hastalığımız olduğunda doktor ilaç verip geri gönderiyor. Bizi dinlemiyor bile. Bana göre çocukların yeri cezaevi değil oyun alanlarıdır. Annemi, babamı, kardeşlerimi çok özledim.

R.G. : 7,5 aydır tutukluyum. İlkokul 5' e kadar okudum ancak maddi sıkıntılarımızdan dolayı çalışmam gerekiyordu. Bu nedenle okulu bırakmak zorunda kaldım. Lice olayları nedeniyle gözaltına alındım ve tutuklandım. Gözaltındayken polisler beni tehdit etti. Bildiğim kadarıyla dosyamda bana attıkları suçla ilgili yalnızca slogan var. Başka da bilmiyorum. Beni ilk tutukladıklarında Diyarbakır E Tipi Cezaevi' ne gönderdiler. Daha sonra Mardin Cezaevi' ne gönderdiler ve 6,5 ay burada kaldıktan sonra Diyarbakır D Tipi Cezaevine gönderdiler. Mardin cezaevindeyken bir gece, 5-6 gardiyan beraber beni çok kötü dövdüler. Hiçbir sebep göstermeden beni yatağımdan kaldırıp saatlerce dövdüler ve birkaç gün sonra gardiyanlardan biri gelip bana "seni yanlışlıkla dövdük" dedi. Burada kaldığımız koğuşta penceremiz kırıldı, yeni yaptılar. 3 haftadır sinemaya gitmiyoruz, psikologla görüştürülmüyoruz. Astım ve bronşit hastasıyım. Burada çok zorluk çekiyorum. Normalde

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

sabah, öğlen ve akşam kullanmam gereken ilaçları yalnızca akşam veriyorlar. Bence çocukların cezaevinde olmaması gerekiyor. Adalette ne vicdan kalmış, ne de merhamet..

M.S.F. : *20 gündür tutukluyum. 17 yaşındayım ve Lise 3 öğrencisiyim. Bildiğim kadarıyla beni örgüt üyesi olma suçundan yakaladılar. Polisler beni yakaladığında dövdüler ve hakaret etiler. Bana İşid Kobani'de(sinkaflı sözler).....yaptı. Siz niye buradasınız. Hepiniz vatan hainisiniz" dediler. Cezaevi çok kötü bir yer. Burada sıcak su belirsiz günlerde belirli saatlerde veriliyor. Psikolog bazen gelip 15-20 dk konuştuktan sonra gidiyor. Bizi bahçeye çıkardıklarında kısa bir süre sonra çağırıyorlar. Akşam koğuş kapıları kapandıktan sonra gardiyanlardan bir şey istediğimizde bize "bu saatte niye istiyorsunuz, yatın uyuyun" diyorlar. Sinemaya götürmüyorlar. Oyun zamanlarımız çok kısıtlı. Kitaplarımızı kütüphaneye aldılar ve geri getirmediler. Ailemi ve okulumu çok özliyorum. Bizi ailemizden ayırdılar.*

F. T. : *Kobani olaylarında tutuklandım ve yaklaşık 2 aydır cezaevindeyim. Batman' da olaylar esnasında biber gazından etkilenmemek için yüzümü kapatmışım ancak beni yüzümü kapattığım için tutukladılar. Ailem beni görmek için Batman'dan Diyarbakır'a geliyor ve çok zorlanıyorlar. İddianamemim hazırlanıp hazırlanmadığını bilmiyorum. Burada yemekleri az veriyorlar. Sinemaya çıkartmıyorlar ve psikolog görüşmesi yapmıyorlar. Sadece buradan çıkmak istiyorum ve tahliyemi düşünüyorum.*

A. H. : *16 Yaşındayım ve Qamişlo doğumluyum. Suriye'deki savaştan kaçtık ve Diyarbakır'a geldik. Yaklaşık 7 ay önce Silvan' da şeker hastası olan babama ilaç götürürken polisler beni yakaladı ve gözaltına aldı. Taş attığım gerekçesiyle tutuklandım ancak herhangi bir olayda bulunmamıştım. Cezaevine girdikten sonra ailemin benle görüşmesine izin verilmiyor. 7 aydır cezaevine girdim ancak bu süre boyunca benim ve ailemin Suriyeli olmasından dolayı cezaevine görüşüme gelenler içeri alınmıyor. Cezaevi yönetimi izin vermiyor ve kimseyle görüştürülmüyorum. Annem tekrar Suriye'ye geri dönmüş ve Diyarbakır' da bir ağabeyim bulunmakta. Ailemiz paramparça oldu. Sağ elimde kırık var ancak tedavi etmiyorlar. Yemekleri az veriyorlar ve doymuyoruz. Ailemi merak ediyorum ve ilaç götürmem gereken babamın durumunu merak ediyorum. (A. H. Türkçe bilmediği için psikolog görüşmesi/sinema vb. mahrum bırakılmakta. Ayrıca iddianamenin hazırlanıp hazırlanmadığı/dosyaya ilişkin bilgi/suçun niteliği, anlamı ve vasfı; gibi sorularımızı yanıtız bırakmaktadır.*

R. Y. : *7,5 aydır tutukluyum ve tanımadım insanlarla aynı dosyadayım. Polisler beni yakalarken çok kötü dövdüler. Bu işkence sonrasında burnumda ve çenemde kalıcı hasarlar oluştu. Burnumdan ameliyat oldum. Çenemi kırdılar ve yemek yiyemiyorum. Yemek yerken çenemin kayma tehlikesi bulunmakta. Beni bu kadar dövmelelerine rağmen ve vücudumun her tarafı kan içinde olmasına rağmen doktor darp-cebir izi yok diye rapor verdi. 9. sınıfa gidiyordum ve şimdi cezaevinde açık öğretim okuyorum ve 9. sınıftan devam ediyorum. Burada çenemin kaymasından dolayı revire çıktım. Doktorun beni fakülteye sevk etmesi gerekirken devlet hastanesine sevk ettiler. Çok ciddi sağlık problemleri (göz/kalp..) olmasına rağmen müdahale etmiyorlar.*

B. D. : *17 yaşındayım. Ekim ayında meydana gelen Kobane eylemlerine katıldığım gerekçesiyle tutuklandım. 3 ayı aşkın bir süredir tutuklu bulunmaktayım. Yakalandığım sırada polisler tarafından darp edildim. Ben herhangi bir eyleme kesinlikle katılmadım. Orta okulu yeni bitirmiştım. İddianamenin hazırlanıp hazırlanmadığını bilmiyorum. Bana yüklenen suçun ne olduğunu, ne anlama geldiğini bilmiyorum. Cezaevine geldiğimden beri psikolojim çok*

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

bozuldu. Ayrıca yemekler çok kötü ve ısınma sorunu yaşıyoruz. Ailemi ve okulumu çok özledim. Cezaevinden çıkıp eğitimime devam etmek istiyorum.

M.Ç. : 17 yaşındayım. 8 Ekim tarihinde meydana gelen Kobane eylemlerinde tutuklanıp cezaevine gönderildim. 3 ayı aşkın süredir yargılanmaktayım. Cezaevinde psikolojim bozuldu ve kendime zarar verdim. Kollarımın birçok yerinde camla meydana gelmiş kesikler bulunmaktadır. Bu davranışlarım nedeniyle de Elazığ Akıl ve Ruh Hastalıkları Hastanesine sevkim istendi. Cezaevinde ayrıca birçok sıkıntı yaşamaktayım. Yemekler güzel yapılmamakta ve az verilmektedir. Ayrıca ısınma sorunu yaşamaktayız. Akşamları çok üşüyoruz. Akşamları uyurken çok korkuyorum.

F.Y. :Yaklaşık 7,5 aydır tutukluyum. Silvan'da 6 Haziran olayına katıldığım iddiasıyla 3 gün sonra gözaltına alındım. Beni gözaltına aldıklarında tehdit ettiler. Tutuklandıktan 5,5 ay sonra mahkemeye çıkardılar beni. Cezaevinde ihtiyaçlarımız karşılanmıyor. Yemekler kötü çıkıyor. Yalnız bir kalorifer var; o da ısıtmıyor. Battaniye istediğimizde kaşındırıcı battaniyeden veriyorlar. Sinemaya götürmüyorlar. 40 gündür elişine çıkarmıyorlar. Dosyada ne var ne yok hiç bilmiyorum ve de anlamıyorum. Beni neyle suçluyorlar onu da bilmiyorum. Revire çıkarıldığımızda doktorlar tarafından hakarete maruz kalıyoruz. Apandistim şışti ancak ambulans 2 saat sonra geldi. Ağrı kesici iğne verip geri gönderdiler. Oyun zamanlarımıza geç çıkartıyorlar ve erken alıyorlar. Yaklaşık 6,5 ay Mardin' de tutuklu kaldım. Oradayken 5 gardiyan birden beni dövmeğe başladılar. Vücutum yara-bere içinde olmasına rağmen doktor rapor vermedi. Cezaevinde savcı ile görüşmek istedim ancak izin vermediler. Ailemi ve okulumu çok özliyorum. Anadolu Lisesinde 11.sınıfta okuyorum. Derslerim çok iyiydi. Hatta özel okulu ücretsiz kazanmıştım. Geceleri kitap okuyorum. Çocuklar cezaevine girmemeli; çünkü her şeyi bilmiyorlar.

S.K. : 17 yaşındayım ve 8. sınıf öğrencisiyim. Bombadan dolayı tutuklandım. Yaklaşık 4 aydır tutukluyum ancak hala mahkemeye çıkarılmadım. Ses bombası attığımı söylüyorlar; ancak ben kesinlikle bomba atmadım. Sadece internette adım geçmiş. Hiçbir görüntü yok. İnternet kafede yakaladılar beni ve döve döve gözaltına aldılar. 1 ay tutuklu kaldım ve suçsuz olduğumu anlayıp bıraktılar beni. Daha sonra beni evden tekrar aldılar yine tutukladılar. Beni ilk yakaladıklarında çok dövdüler ve suçu kabul etmemi istediler. Çok dayak yediğimden dolayı suçu kabul ettim ancak mahkemede beni bıraktılar. Şimdi yine tutukladılar beni. Burada kaloriferleri iyi yakmıyorlar, çok üşüyoruz. Çarşamda günleri oyun oynuyoruz. Genelde top oynuyoruz. Dosyadaki suçlamalarla ilgili pek fazla bir şey bilmiyorum. Terörün ne olduğunu bilmiyorum ama kötü bir şeydir. Çocukların tutuklanması çok kötüdür. Ben annemin yanında olmak istiyorum. Okuluma devam etmek istiyorum. Beni bırakmalarını söyleyin. Ben hiçbir şey yapmadım.

S.Ç. : 17 yaşındayım. Liseyi bitirdim ve üniversiteye hazırlanıyordum. 6-7 Ekim olaylarında örgüt adına suç işleme, kaçma gibi suçlardan tutuklandım. Evimin yanında polisler beni aldılar. Beni kelepçeleyip dövdüler. Beni dövdüklerinde çenem kırılmıştı. Ben 1 ay yemek yiyemedim. Polisler bütün hincımı benden çıkarttılar. Doktora gittiğimizde polis bana, bir şeyim yok de seni serbest bırakacağız dediler. Ben de doktora bir eyim yok dedim. Cezaevi girişinde darp raporum alındı. Olaylara hiç girmemişim. Cezaevinde kaloriferler çok az yanyor. Çok üşüyoruz. Etkinliklerimize genelde çıkartmıyorlar. Çıkarttıklarında da genelde top oynuyoruz. Terörün ne olduğunu bilmiyorum ama devletin gözünde gerilladır; ama ben sivil bir vatandaşım. Burada ailemi çok özliyorum. Çocukların tutuklanması doğru değil.

Buradaki arkadaşlarımızın çoğu okul okuyor. Hiçbir şeyle alakası yok. Geçen bir arkadaşı getirdiler. Cezaevini karakol zannediyordu.

EK – 2

ŞENGAL'DEN GÖÇ EDEN ÊZİDÎ ÇOCUKLARA İLİŞKİN İZLENİM VE TESPİT ÇALIŞMASI

İHD Diyarbakır Şubesi Çocuk Komisyonu tarafından, Diyarbakır'da bulunan Êzidi yurttaşların bulunduğu çadır kentlerde ve diğer yaşam alanlarında yapılan izleme çalışmaları sonucunda şu değerlendirme ve kanaatlere varılmıştır:

İHD Diyarbakır Şubesi Çocuk Komisyonu: “Diyarbakır'a gelen Êzidiler, Diyarbakır merkez Yenişehir ilçesine bağlı Fidanlık Sosyal Tesislerine yerleştirilmiştir. Bu tesis Diyarbakır-Mardin yolunun 15. km. bulunmaktadır ve oldukça geniş bir alana sahiptir. Kamptaki ihtiyaçlar başta Büyükşehir, merkez ve ilçe belediyeler olmak üzere STK'lar, hayırsever kişi ve kurumlar tarafından sağlanmaktadır. Kampın giriş ve çıkışları, kamp sorumlusunun bilgilendirilmesi şartıyla serbest olduğu ve Êzidi yurttaşların rahatça şehri dolaşabildikleri bilgisi edinilmiştir. Kampı ziyaret etme, inceleme yapma ya da yardım etme amacıyla gelen kişilerin girişlerinin yasak olduğu, ancak kamp sorumlularından alınan izinle bu etkinliğin yapılabildiği görülmüştür.

Kampta bulunan çadırların, yağışlı hava koşullarına karşı korumalı olduğu, ısı yalıtımlı ve ısınma amaçlı elektrik sobalarının kullanıldığı görülmüştür. Bu şekilde hem zorlu kış şartlarında gelen sığınmacıların ısınma sorunu ile karşılaşmaması hemde soba ve diğer ısıtıcılardan kaynaklanan kazaların önüne geçilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir. Kampın şu şebekesi ve kanalizasyon çalışmaları devam etmekle birlikte, bu konularda bir sorun yaşanmadığı, ayrıca çamaşırların yıkanabileceği iki adet büyük çamaşırhanenin kurulduğu ve faaliyet gösterdiği gözlenmiştir. Kamptaki sağlık problemi ise gönüllü doktor ve hemşirelerle giderilmeye çalışılıyor. Kamp görevlisinden edinilen bilgilere göre ise, şehirdeki (devlet ve üniversite hastaneleri) tüm hastanelere, Diyarbakır Valiliği tarafından bir yazı gönderilerek, hastaneye Êzidî'lerin muayene edilmeden geri gönderilmesi istenmiştir.

Kamptaki yetkililerle yapmış olduğumuz görüşmelerde, Êzidîlerin ilk etapta hem çıkmış oldukları savaş ortamından, hem de farklı bir inancın mensubu olmalarından kaynaklı güven problemi yaşadıkları, ancak zamanla hem kampta çalışanların hem de bölge halkının kendilerine yaklaşımdan ötürü bu problemin ortadan kalktığını belirtildi.

Çocuklar açısından haftada bir gün, tüm çocukların yararlanabileceği etkinlik düzenleniyor. Kent merkezinde bulunan Sümerpark'a götürülen çocuklara, hem atölye çalışmalarına katılmaları sağlanarak kişisel gelişim ve beceriler kazandırılması sağlanıyor, hem de oyun alanlarında savaşın yarattığı etkilerini unutmaları amaçlanıyor. Ayrıca Sümerpark'tan Fidanlık Tesislerine geri dönüşleri sırasında, kampta eğlenmek amacıyla atölyeden oyuncak vb eşyaları yanlarında götürülebilmelerine izin veriliyor. Yine çocuklar için haftada bir tiyatro gösterisi düzenlenmektedir. Ayrıca vakit geçirebilmeleri ve sosyal etkinliklerde bulunabilmeleri için, kamp alanının içerisinde TV odaları ve halı sahalar yapılmıştır. Kampta yeni açılan bir ilkokul ile de çocuklara eğitim veriliyor. Bu okulda eğitim çalışmaları, gönüllü

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2014 YILI ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER RAPORU

öğretmenlerin dönüşümlü katılımıyla gerçekleştirilmiş olduğu gözlemlenirken, okulda eğitim araç materyallerinin yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

Kampa gelen Ezidilerin sayısı ilk etapta 7000 iken, bu sayı hem çevre kamplara gidişler (Nusaybin) hem de geri dönüşlerden (Zaxo) dolayı, 18 Ocak 2015 tarihi itibariyle 3804 kişi olarak tespit edilmiştir.

Kampta doğan çocuk sayısı 70 olup, yaşamını yitiren çocuk sayısı 3'tür. Bu ölümlerden biri, doğum esnasında gerçekleşmiştir. 2-6 ay arası yaş grubunda bulunan iki bebekten biri normal şekilde, diğeri ise solunum yetmezliği sonucu hayatını kaybetmiştir. Avrupa'ya çıkmak amacıyla 110 Ezidi kampı terk etmek istemiş, ancak araçlar tarafından dolandırıldıktan sonra geri dönmek zorunda kalmışlar. 2 kişi ise kampı terk ederek ülke dışına çıkmıştır. Kampta 15' e yakın engellinin bulunduğu, kimilerinin çocuk olduğu ve down sendromu teşhisi bulunduğu belirtilmiştir. Kamptaki yetkililerce yaş grubu sınıflandırması çocuklar için 15 yaşına kadar tutulmuş olup, bunun aylara, yıllara ve cinsiyete göre tasnifi aşağıda belirtilmiştir.

YAŞ	KIZ	ERKEK
0-6 AY	18	17
1 YAŞ	70	91
2 YAŞ	50	63
3 YAŞ	66	61
4 YAŞ	43	76
5 YAŞ	51	57
6 YAŞ	53	50
7 YAŞ	50	53
8 YAŞ	69	59
9 YAŞ	58	59
10 YAŞ	58	64
11 YAŞ	47	68
12 YAŞ	72	57
13 YAŞ	57	42
14 YAŞ	58	35
15 YAŞ	57	63

İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
DOKÜMANTASYON BİRİMİ

1986